

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA MARKETINGU A OBCHODU

Návrhy na budování značky Ekoškola
Design for the Eco-School Brand Building

Student: Bc. Petra Mrlíková

Vedoucí diplomové práce: Ing. Jana Valečková

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra marketingu a obchodu

Zadání diplomové práce

Student:

Bc. Petra Mrlíková

Studijní program:

N6208 Ekonomika a management

Studijní obor:

6208T062 Marketing a obchod

Téma:

Návrhy na budování značky Ekoškola
Design for the Eco-School Brand Building

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
  2. Teoretická východiska green marketingu
  3. Charakteristika ZŠ Pod Skalkou
  4. Metodika sběru dat
  5. Analýza výsledků výzkumu
  6. Návrhy na zavedení programu Ekoškola
  7. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

DAHLSTROM, Robert. *Green marketing management*. Mason: South-Western Cengage Learning, 2010. 334 p. ISBN 1-800-354-9706.
OTTMAN, Jacquelyn. *Green marketing opportunity for innovation*. 2nd ed. New York: BookSurge, 2010. 270 p. ISBN 1-59457-078-7.
SVĚTLÍK, Jaroslav. *Marketingové řízení školy*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2009. 328 s. ISBN 978-80-7357-494-9.

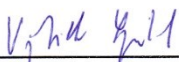
Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **Ing. Jana Valečková**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 26.04.2013

doc. Ing. Vojtěch Spáčil, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou diplomovou práci, včetně příloh, vypracovala samostatně. Přílohy č. 1, 3, 5 a 12, dané mi k dispozici, jsem samostatně doplnila.“

V Ostravě dne 26.4.2013.

.....

Bc. Petra Mrlíková

Také bych chtěla poděkovat vedoucí mé diplomové práce Ing. Janě Valečkové za návrhy a doporučení, které mi byly inspirací při vypracování této diplomové práce.

Obsah

1	Úvod	7
2	Teoretická východiska green marketingu	9
2.1	Definice green marketingu	9
2.1.1	Green marketing v České republice	9
2.1.2	Zavádění green marketingu	10
2.2	Historie green marketingu	10
2.2.1	Vývojové etapy green marketingu	11
2.2.2	Green marketing v současnosti.....	11
2.3	Charakteristika green marketingu dle 5I	12
2.4	Principy green marketingu.....	13
2.4.1	„Zelený“ úspěch	13
2.4.2	Vnitřní green marketing	13
2.4.3	Vnější green marketing	13
2.5	Segmentace zeleného trhu	14
2.6	„Zelená cesta“	14
2.6.1	Důvody vstupu na „zelenou cestu“	15
2.6.2	Myslet „zeleně“	15
2.6.3	Konat „zeleně“	15
2.6.4	Děti jsou „zelené“	16
2.7	Odlišení green marketingu.....	16
2.8	Příležitosti ke vzdělání.....	17
2.9	„Zelené“ značení.....	17
2.10	Marketingové řízení školy	17
2.10.1	Efektivní škola.....	17
2.10.2	Podstata marketingového řízení školy.....	17
2.10.3	Tvorba nového programu	18

2.11	Brainstorming ve školství	20
3	Charakteristika ZŠ Pod Skalkou.....	21
3.1	Charakteristika školy	21
3.1.1	Historie školy	21
3.1.2	Identifikační údaje školy	21
3.1.3	Umístění a kapacity školy	22
3.1.4	Dlouhodobé projekty a další aktivity	22
3.1.5	Servisní služby	24
3.2	Charakteristika subjektů	25
3.2.1	Charakteristika pedagogického sboru	25
3.2.2	Charakteristika žáků	25
3.3	Vybavení školy	25
3.3.1	Materiální a prostorové vybavení školy	26
3.3.2	Technické vybavení školy	26
3.3.3	Hygienické vybavení školy	27
3.4	Spolupráce ZŠ Pod Skalkou	27
3.4.1	Spolupráce se zákonnými zástupci žáků	27
3.4.2	Spolupráce s jinými objekty	27
3.4.3	Mezinárodní spolupráce	28
3.5	Ekologické aktivity na škole.....	28
3.6	Charakteristika programu Ekoškola	28
3.6.1	Představení programu.....	28
3.6.2	Přínos pro ZŠ Pod Skalkou	29
3.6.3	Realizace programu.....	29
3.6.4	Témata Ekoškoly	31
3.6.5	Konkurence v rámci Ekoškoly	32
4	Metodika sběru dat	33

4.1	Přípravná etapa	33
4.1.1	Definování problému.....	33
4.1.2	Definování cíle	33
4.1.3	Formulace hypotéz	34
4.1.4	Plán marketingového výzkumu	35
4.2	Realizační etapa.....	36
4.2.1	Náklady výzkumu	36
4.2.2	Sběr údajů.....	36
4.2.3	Zpracování shromážděných údajů.....	37
4.2.4	Analýza údajů.....	37
4.2.5	Struktura výběrového souboru	37
5	Analýza výsledků výzkumu.....	39
5.1	Vyhodnocení brainstormingu	39
5.2	Vyhodnocení dotazníků	40
5.2.1	Obecné znalosti o ekologii	40
5.2.2	Odpady	43
5.2.3	Prostředí školy.....	47
5.2.4	Vyhodnocení návrhů z brainstormingu	53
5.2.5	Ekologie v předmětech.....	54
5.3	Vyhodnocení hypotéz	56
5.3.1	Hypotéza č. 1	56
5.3.2	Hypotéza č. 2.....	56
5.3.3	Hypotéza č. 3	56
5.3.4	Hypotéza č. 4.....	57
5.3.5	Hypotéza č. 5.....	57
5.4	Rozhovor s vedením ZŠ Pod Skalkou	57
5.5	Výsledky sekundárního výzkumu	58

6	Návrhy na zavedení programu Ekoškola	60
6.1	Oblast odpadů	60
6.1.1	Sběrové dny	60
6.1.2	Práce s odpadním materiálem.....	62
6.1.3	Krabice na baterie do tříd	63
6.1.4	Další	63
6.2	Oblast prostředí školy	63
6.2.1	Venkovní učebna	63
6.2.2	Lavičky před školou	64
6.2.3	Kontrola nástěnek a výzdoby	64
6.2.4	Další	64
6.3	Ostatní.....	64
6.3.1	Ekologický kroužek.....	64
7	Závěr	65
	Seznam použité literatury	66
	Seznam použitých zkratek.....	68
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	
	Přílohy	

1 Úvod

Ekologie je v současné době jedno z nejdiskutovanějších témat ve všech odvětvích. Ve vzdělávacích institucích vše začíná a ekologické programy by tak měly být běžnou součástí vyučovacích metod. Jak se říká: „Jaké si to uděláš, takové to máš!“ To platí dvojnásob při řešení problémů ohledně životního prostředí. Je třeba vychovat generaci šetrnou k životnímu prostředí, naše planeta to v budoucnosti vrátí společnosti dvojnásob v podobě čistého ovzduší, vod a krásné zelené přírody.

Předmětem diplomové práce je ZŠ Pod Skalkou, která usiluje o získání prestižního titulu Ekoškola. Téma bylo vybráno na základě osobní zainteresovanosti.

Cílem diplomové práce je analýza současného ekologického stavu ZŠ Pod Skalkou při vstupu do programu Ekoškola a získání návrhů na zlepšení ekologického stavu. Prvotním cílem je pomocí brainstormingu rozhodnout, na které dvě oblasti Ekoškoly se bude ZŠ Pod Skalkou zaměřovat. Dále se diplomová práce zabývá pouze vybranými oblastmi.

První kapitolou jsou teoretická východiska green marketingu, který se zabývá právě oblastí zavádění inovací v podobě ekologie. Jedna podkapitola je věnována marketingovému řízení školy, kde je podstatnou částí proces zavádění nového programu. V případě této diplomové práce se jedná o zavádění nového programu Ekoškola na ZŠ Pod Skalkou. Kapitulu zakončuje teorie o brainstormingu ve školství, kdy je tato metoda využita ve výzkumu.

Druhou kapitolou je charakteristika ZŠ Pod Skalkou. Podrobně jsou popsány školní aktivity, které se týkají především ekologických aktivit ve škole. Součástí je popis školy, včetně historie a základních identifikačních údajů. Podkapitolou je charakteristika programu Ekoškola, kde jsou přiblíženy čtyři základní oblasti Ekoškoly a také specifikovaná konkurence.

Kapitola metodika výzkumu je rozdělena do dvou částí, a to na přípravnou a realizační fázi. Přípravná fáze zahrnuje definování problému, definování cíle, formulaci hypotéz a plán marketingového výzkumu. Fáze realizační zahrnuje sběr, zpracování a analýzu získaných dat, strukturu výběrového souboru.

Nejdůležitější kapitolou je analýza výsledků výzkumu. První částí je brainstorming, z jehož výsledků byly následně sestaveny dotazníky. Následuje vyhodnocení dotazníku,

pomocí třídění prvního a druhého stupně, zjišťování četností a závislostí na základě statistických testů. Součástí analýzy je vyhodnocení hypotéz, rozhovoru s ředitelkou školy a sekundárního výzkumu.

Poslední kapitolou jsou návrhy, které byly navrženy na základě analýzy. Jedná se o doporučení, které by měla ZŠ Pod Skalkou pomoci k získání titulu Ekoškola.

2 Teoretická východiska green marketingu

Kapitola teoretická východiska je převážně tvořena teorií green marketingu. Dále je zde krátce popsáno marketingové řízení školy a také brainstorming ve školství.

2.1 Definice green marketingu

V green marketingu jsou promítnuty vlivy životního prostředí na design, produkci, balení, označování, použití a likvidaci zboží nebo služeb. (Peattie, 1992)

Green marketing je druh marketingu, který se vytvořil v reakci na rostoucí obavy z celosvětových globálních problémů týkajících se životního prostředí. (Peattie, 1992)

Sociální marketing přijímá odlišnou teorii a definuje green marketing jako rozvoj a řízení produktů navržených k minimalizaci negativních efektů na životní prostředí. Sociální orientace přiznává náklady na životní prostředí před a po spotřebě. (Dahlstrom, 2010)

Pokud se bude brát v potaz šířka otázek souvisejících s životním prostředím založených na marketingu, je důležité nabídnout definici, která zahrnuje logiku každé orientace green marketingu. Z tohoto důvodu je green marketing definován jako studie zahrnující úsilí všech o spotřebu, produkci, distribuci, propagaci a balení produktů způsobem, který je citlivý k ekologickým obavám. „Úsilí všech“ ukazuje, že mnoho subjektů je již zapojených do green marketingu, ale mnohé to ještě čeká a nemine, pokud se chtějí na současném trhu udržet. Green marketing přímo nenařizují vládní ani nevládní organizace, nepřímo to provádí výhradně zákazníci prostřednictvím svých potřeb. (Dahlstrom, 2010)

Ekologické a sociální otázky se staly významnými vnějšími vlivy na společnost a na její trhy. Společnost musí v krátkodobém horizontu reagovat na měnící se požadavky zákazníků, nové předpisy a nařízení EU, které odráží rostoucí obavy o sociálně-environmentální dopady podnikání. Skutečnost, že podniky a organizace jsou fyzické systémy existující v rámci zranitelného životního prostředí, byla dříve ignorována, ale nyní se green marketing čím dál více prosazuje. (Peattie, 2008)

2.1.1 Green marketing v České republice

Světové trendy v marketingu, do kterých green marketing bezpochyby patří, se v České republice uchytlí více či méně. Co se týče samotného green marketingu, tak ten se v Česku zabydlel rychle, byť ve svérázně české podobě. Dá se říct, že český spotřebitel je

někdo, kdo „zelené“ výrobky a služby intenzivně vyžaduje, ale není ochoten za ně více platit. Češi jsou pragmatici. Jediný „zelený“ trend, ve kterém Češi předběhli celou Evropu je třídění odpadu. Nejsilnějším motivem (uvedla desetina populace) je fakt, že tříděním odpadu lze dosáhnout úspor. Green marketing je záležitostí dobré image. (Obluk, 2013)

2.1.2 Zavádění green marketingu

Green marketing dosud nedosáhl svého potenciálu pro zlepšení kvality života spotřebitelů. Navrhovaná opatření vedoucí k vyřešení problémů týkajících se zavádění green marketingu do společnosti jsou následující.

- Marketéři musí hledat nové způsoby výpočtu a komunikace hodnoty, která zahrnuje environmentální hodnotu, čímž se odklání od finančních opatření, která nemají skutečný životní smysl.
- Význam činnosti a nečinnosti, což je třeba potlačit prostřednictvím zaměření na vzdělávání o životním prostředí.
- Marketing je třeba zaměřit na spokojenost zákazníků.

Provedení těchto změn umožní marketérům operativní zavádění green marketingu.

(Polonsky, 2011)

2.2 Historie green marketingu

Prvním obdobím, kdy se lidé začínali zajímat o šetrné výrobky a služby k životnímu prostředí byla 70. léta 20. století. V roce 1975 se konal v Americe seminář s názvem Ecologic Marketing, na kterém chtěla Americká marketingová společnost poukázat na dopady marketingových aktivit na životní prostředí. Zde zazněl poprvé pojem green marketing spolu s ekologickým marketingem a marketingem životního prostředí. V 80. a 90. letech se stává green marketing velmi populární a diskutované téma. Green marketing je v dnešní době definován mnoha způsoby.

Jako jedna z prvních definic byla použita ta, že green marketing zahrnuje všechny aktivity prováděné za účelem provedení a usnadnění veškerých změn směřujících k uspokojení lidských potřeb a přání minimálního škodlivého dopadu na životní prostředí. (Polonsky, 1999)

2.2.1 Vývojové etapy green marketingu

Vývoj green marketingu lze rozdělit do tří etap, ve kterých se green marketing postupně zaměřuje na různé oblasti.

- Ekologický green marketing je **první etapou**, kde se všechny marketingové aktivity zaměřovaly na pomoc životnímu prostředí a řešení environmentálních problémů.
- Environmentální green marketing je **druhou etapou** a zde byla věnována největší pozornost novým technologiím a inovacím ve výrobě v boji proti znečišťování ovzduší a odpadem.
- **Třetí etapou** je tzv. trvale udržitelný rozvoj green marketingu, který klade důraz na fakt, že přírodní zdroje jsou omezené a lidská přání neomezená. Mezi hlavními cíli společnosti by mělo být efektivní využívání zdrojů a nejlépe využívání obnovitelných zdrojů. (Dr. Murthy, 2010)

2.2.2 Green marketing v současnosti

V současnosti se green marketing vyznačuje především svým globálním přístupem a zjišťováním hmotných důkazů ničení životního prostředí. Na první pohled by se mohlo zdát, že životní prostředí a produkt jsou dvě od sebe odlišné věci, ale opak je pravdou. Životní prostředí je jednak součástí podnikové a marketingové činnosti a také veškerého života. Green marketing tedy přináší nové výzvy, na nichž se dají budovat konkurenční výhody. Je doba, kdy ve všech odvětvích je konkurence na vysoké úrovni, a je tedy těžké přijít s něčím novým, co by přilákalo zákazníky. Tím lákadlem by mohla být právě ekologie. Zelený zákazník je brán jako individualista, jako někdo, kdo přemýšlí o svém nákupu a hledá nějaké hodnoty. Jeho hodnoty spočívají i v tom, že nekoupí daný výrobek nebo si opraví starý přístroj či roztřídí odpad. V současné době je velice diskutovaným tématem oteplování planety a tím se lidé začínají více a více zajímat o green marketing. Velkým dilematem je otázka, jak vyrábět a dělat věci ekologicky, aby nás to nestálo příliš mnoho. O tom nasvědčuje i všeobecně známá věta Václava Klause, že na ekologii si nejdříve musíme vydělat. (Coufalová, 2012)

2.3 Charakteristika green marketingu dle 5I

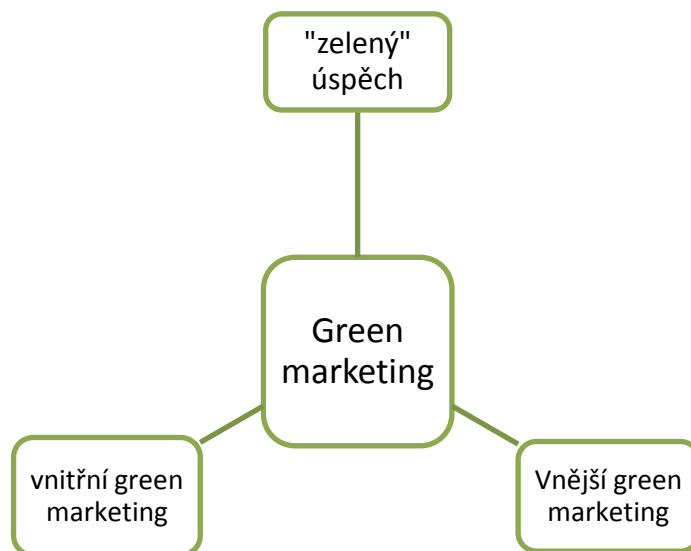
Green marketing lze charakterizovat dle 5I, kdy se mezi I řadí intuice, integrace, inovace, inviting a informace. Jednotlivá I jsou níže blíže specifikována.

- Cílem marketingu je změnit běžné činnosti, jako je například nákup, práce a cestování, k trvalé udržitelnosti. Všechny tyto činnosti by měly fungovat jako **intuitivní návyk**. Lidé by měli pochopit, že věci jako recyklování jsou pro svět velice důležité a nezbytné.
- Průlomovou myšlenkou je **proces integrace** ekonomického vývoje s vývojem sociálním a environmentálním neboli kombinace obchodu, technologií, společenských jevů a ekologie. Vše by mělo směřovat ke zlepšování kvality života nejen pro stávající, ale i pro budoucí generace.
- **Inovace** v zeleném podnikání spočívá ve vytváření nových produktů a nových životních stylů šetrných k životnímu prostředí. Rychlý rozvoj je umožněn zejména díky internetu (například formou jednoduššího kontaktu prodejců s kupci).
- Green marketing by měl být vnímán jako lákavý (**inviting**), zajímavý a žádoucí. V minulosti se green marketing proslavil jako neobratný a zelené výrobky byly spíše kompromisem než výzvou. Zelené výrobky jsou však často efektivnější, zdravější a vydrží déle než běžné. Je třeba změnit jednostranné pohledy na věc a včlenit green marketing do společnosti.
- Green marketing poskytuje cenné **informace** a měl by lidi vzdělávat.

(Grant, 2007)

2.4 Principy green marketingu

Následující principy a jejich vzájemné vztahy jsou zobrazeny v následujícím Obr. 2.1. Green marketing zahrnuje „zelený“ úspěch, vnitřní a vnější green marketing.

Obr. 2.1 Principy green marketingu

Zdroj: Peattie (1992, str. 104)

2.4.1 „Zelený“ úspěch

První závislou proměnnou je tzv. „zelený“ úspěch, kdy jde v první řadě o uspokojení potřeb zúčastněných stran. Vždy i v green marketingu je nejdůležitější zákazník a jeho potřeby. Také jde o zavedení nových ekologických produktů, které jsou bezpečné. „Zelený“ úspěch záleží na tom, jak společnost přijme nový produkt a jde především o udržení aktivit společnosti. (Peattie, 1992)

2.4.2 Vnitřní green marketing

Green marketing se člení na vnitřní a vnější. Vnitřní green marketing zahrnuje marketingový mix, do kterého se řadí produkt, propagace, cena, distribuce, poskytování informací, procesy, politika a lidé. (Peattie, 1992)

2.4.3 Vnější green marketing

Vnější green marketing zahrnuje vnější faktory působící na green marketing, jako např. platící zákazník, poskytovatelé služby, politici, novináři, vnější globální problémy, předpovědi a partneři. (Peattie, 1992)

2.5 Segmentace zeleného trhu

Spotřebitelé více či méně vyznávají ekologické hodnoty, a tudíž se rozdělují do několika skupin, dle stupňů „zelení“.

- **Modří** (True Blue Greens) – usilují o změnu na trhu, co se týče ekologie. Spotřebitelé patřící do této kategorie mají silné environmentální cítění. Vyhýbají se produktům a službám, kterou nejsou ekologicky odpovědné.
- **Zelení** (Greenback Greens) – dá se říct, že jsou „zelenější“ než průměrní spotřebitelé. Od předešlé kategorie se liší tím, že neusilují o dosažení svých cílů pomocí politické aktivity.
- **Výhonky** (Sprouts) – jedná se o spotřebitele, kteří se více zabývají teorií než „zelenou“ praxí. Lze je získat na svou stranu správným a efektivním přístupem firmy.
- **Mrzutí** (Grousers) – jedná se o skeptické a averzní spotřebitele co se týče environmentálních otázek. Nevěří, že zelené výrobky a služby mohou mít takové vlastnosti, které by byly konkurenceschopné.
- **Hnědí** (Basic Browns) – jsou zcela imunní vůči green marketingu. (Obluk, 2013)

2.6 „Zelená cesta“

Značka „green“ je široce používaná. Ale je obtížné definovat přesně, co činí osobu „zelenou“. Obvykle sdílí alespoň jednu z těchto vlastností:

- zájem o život na Zemi,
- zájem o budoucí generace,
- zájem o jiné země a jejich obyvatele,
- touha vytvořit udržitelné alternativy k ekologickému hospodářskému růstu,
- touha chránit životní prostředí jako součást procesu zlepšování kvality lidského života, v celosvětovém měřítku a dlouhodobém horizontu,
- touha po „spravedlivějším“ světě, a to prostřednictvím vyváženější struktury obchodu a průhlednějších zásahů vlády,

- touha vzdálit se od hodnot spotřeby a materialismu směrem k hodnotám z hlediska ochrany přírody, sdílení a sebedůvěry,
- důraz na kvalitu života více než na materiálové normy života. (Peattie, 1992)

2.6.1 Důvody vstupu na „zelenou cestu“

Existuje mnoho důvodů, proč organizace vstupují na tzv. „zelenou cestu“. Mezi ty nejčastější patří následující.

- Příležitost, jak dosáhnout svých cílů.
- Morální závazek pro větší společenskou zodpovědnost.
- Soutěžení v aktivitách chránících životní prostředí a s tím spojené změny marketingových aktivit.
- Změny politiky podniku spojené se zvyšujícími náklady na likvidaci odpadu a snížení spotřeby materiálu. (Dr. Murthy, 2010)

2.6.2 Myslet „zeleně“

Společnost s jakoukoliv obchodní činností, která chce začít se zelenou iniciativou, by měla začít u poslání firmy a také by měla zabudovat zelenou iniciativu do svých firemních hodnot. Organizace pak má závazek k životnímu prostředí a sociální odpovědnosti. Bez stanovených cílů může být zelená iniciativa dobře míněná, ale postrádá jakýkoliv skutečný účel. Nastavení cílů týkajících se snižování produkce odpadu, ekonomická efektivnost budovy a závazek k určitému procentu ekologických výrobků pomáhá rozhýbat organizaci k určitým krokům. (Stern, 2008)

Slovo spojované nejčastěji s firemní strategií a společenskou odpovědností firem je udržitelnost. Co udržitelnost vlastně znamená pro zákazníky, je složité definovat. Naše děti a vnoučata budou chtít žít ve světě, kde jsou hodnotami lidská kreativita, rozmanitost a individuální volba. (Stern, 2008)

2.6.3 Konat „zeleně“

Hmotná cesta, jak zprostředkovat udržitelnou zeleň je přes infrastrukturu, ve které se nacházíte. Jde konat několika způsoby.

- Navrhnout ekologicky a energeticky šetrné budovy,
- vypracovat efektivní metody pro nakládání s odpady,
- redukovat uhlíkové plyny,
- zapojit se do procesu green marketingu. (Stern, 2008)

2.6.4 Děti jsou „zelené“

Žádný rodič ani učitel nemůže popřít, že životní prostředí má velký vliv na mladé idealistické děti. Ve skutečnosti je životní prostředí větší prioritou a výzvou pro děti než pro dospělé. Devadesát devět procent amerických dětí má přístup ke speciálním ekologickým třídám na školách. Rodiče mění své nákupní zvyklosti, protože jejich děti upozorňují na produkty šetrné k životnímu prostředí. Příležitosti ekologických produktů a služeb rostou se zvyšujícím se počtem ekologických dětí. (Ottman, 2010)

2.7 Odlišení green marketingu

Green marketing má určitý stupeň překrývání se všemi variantami marketingu. Stejně jako společenský marketing považuje za důležité potřeby společnosti, jakožto i zájmů spotřebitelů. Nicméně, liší se od konvenčního stylu společenského marketingu ve čtyřech směrech. (Peattie, 1992)

- Má otevřenou a spíše krátkodobou než dlouhodobou perspektivu.
- Zaměřuje se přísněji na životní prostředí.
- Staví životní prostředí jako něco, co má skutečnou hodnotu, a to nad užitečnost pro společnost.
- Zaměřuje se více na globální problémy než na jednotlivé společnosti.

(Peattie, 1992)

Firmy se odlišují a zavádí do svých strategií green marketing i z důvodu jisté konkurenční výhody. Mnoho marketérů v dnešní době ví, že být první v ekologických inovacích je v každém směru výhodou. (Ottman, 2010)

2.8 Příležitosti ke vzdělání

Je jasné, že společnost potřebuje veřejnost vybavenou informacemi, aby činila racionální nákupy. Učitelé uvítají vyučovací materiály, které jim pomohou odpovídat žákům na otázky týkající se životního prostředí. Ekologie dokáže odlehčit studentům od jiných těžkých předmětů jako je matematika či český jazyk. (Ottman, 2010)

2.9 „Zelené“ značení

„Zelené“ značky řeší, do jaké míry podniky spojují své značky s udržitelností a udržitelnou podnikatelskou praxí. Etikety s eco-značkou jsou používány marketéry ke zvýšení informovanosti spotřebitelů o produktu a ke zvýšení image produktu, také pomáhají redukovat nerovnost informací mezi výrobcem a zákazníkem. (Dahlstrom, 2010)

2.10 Marketingové řízení školy

Škola je na jednu stranu nezisková veřejná organizace, ale také se musí zabývat marketingovým mixem. Nezabývá se například oblastí ceny, ale propagace školy je důležitá pro získání nových žáků. (Světlík, 2009)

2.10.1 Efektivní škola

Pojem efektivní škola je většinou chápán jako efektivita ekonomické podstaty. Efektivní školou je myšlen i větší osobní rozvoj žáků a studentů, do kterého lze zařadit právě rozvoj ekologického myšlení. K tomuto osobnímu rozvoji dochází v přizpůsobeném vzdělávacím prostředí a jsou k dispozici pracovní materiály a pomůcky s tím související. Vše probíhá se zájmem a potřebami společnosti. Ekonomická efektivita je samozřejmostí. (Světlík, 2009)

2.10.2 Podstata marketingového řízení školy

V dnešní době školám ubývají potenciální žáci, tím pádem jsou školy nuceny rozšiřovat vzdělávací nabídku, aby přilákaly co nejvíce „klientů“. Školy jsou svým způsobem taky trhem, kde probíhá hospodářská soutěž a existuje konkurenční prostředí. Tento trh má svá specifika. Rozhodujícím rozdílem oproti trhu zboží a jiných služeb je absence ceny.

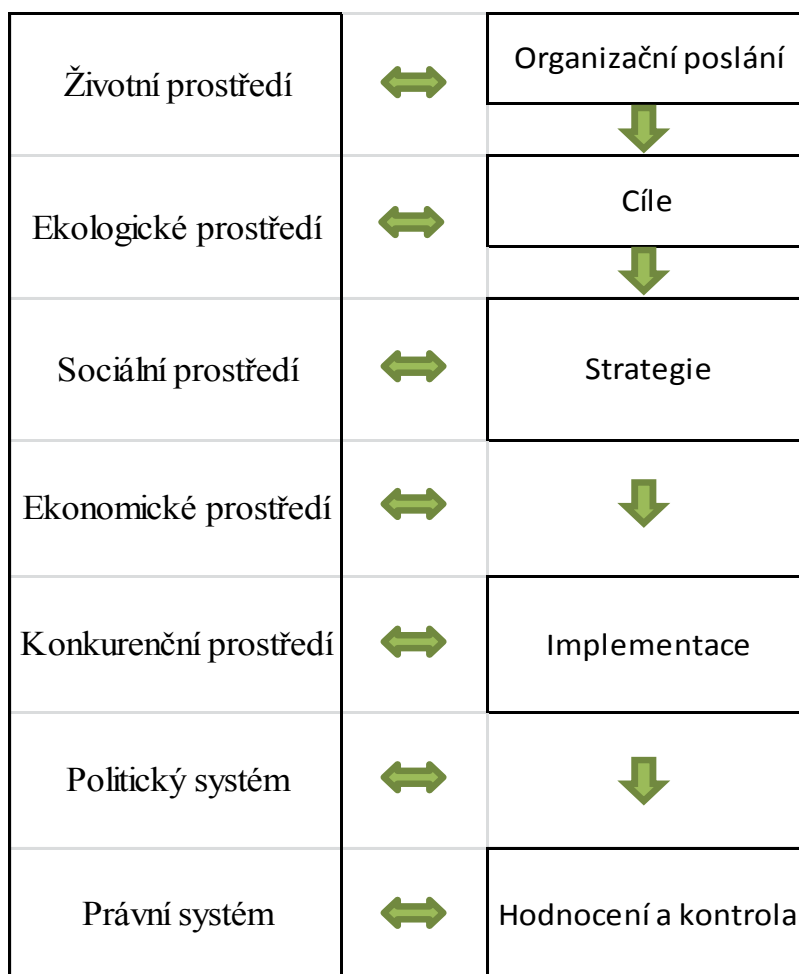
Stejně jako firmy mají problém získat odbyt pro své produkty, tak školy mají problém získat pro své vzdělávací programy žáky. Při nedostatku žáků, a tím nenaplněných třídách, vzniká problém se získáváním finančních zdrojů od státu. Může to mít negativní vliv na image školy, což je dlouhodobý proces. Veřejnost si vytváří svou představu o školách často

na základě neúplných informací. Je proto potřeba dbát na budování dlouhodobě pozitivní image. Největší příležitostí pro školy je vytvoření takového vzdělávacího programu, který bude atraktivní pro žáky a zároveň moderní vzhledem k dnešní společnosti.

„Marketing školy je proces řízení, jehož výsledkem je poznání, ovlivňování a v konečné fázi uspokojení potřeb a přání zákazníků a klientů školy efektivním způsobem zajišťujícím současně splnění cílů školy.“ (Světlík, 2009, str. 18)

2.10.3 Tvorba nového programu

Vzhledem k současné situaci na trhu vzdělávacích služeb, je tvorba nového a atraktivního vzdělávacího programu zásadní věc. Tvorba nového programu není lehký úkol. Není samozřejmostí, že úspěšný program na jedné škole, bude stejně tak úspěšný na škole jiné. Každá škola má jiné podmínky, možnosti a také finanční zdroje. Tvorbě nového programu by měl předcházet proces strategického plánování (viz Obr. 2.2).

Obr. 2.2 Strategický proces plánování

Zdroj: Dahlstrom (2010, str. 94)

Tvorba nového programu by měla obsahovat následující kroky:

- **Analýza příležitostí:** jedná se o první krok, kdy si škola musí nejprve určit, pro kterou oblast trhu vzdělávacích služeb chce tento program vytvořit. Při analýze tržních příležitostí je třeba brát v potaz důležité faktory, jako například velikost potenciálního trhu, tempo růstu tohoto trhu (růst zájmu o tuto oblast studia), konkurence v uvažovaném segmentu a spádovost školy. Při analýze příležitostí je třeba brát v úvahu finanční, lidské a materiální zdroje, které škola má k dispozici k vytvoření nového programu. Také je důležité zhodnotit, zda se poslání nového školního programu slučuje s posláním školy, a jestli má vedení nebo někdo z pedagogického sboru dostatek zkušeností z dané oblasti. Na závěr lze říct, že analýza příležitostí zavedení nového programu na školu vychází ze dvou hlavních zdrojů, a to z poptávky na daném trhu a ze zaměření dané školy.

(Světlík, 2009)

- **Výběr námětů:** jedná se o druhou část při zavádění nového programu na školu. Je třeba blíže specifikovat obsah a zaměření nového programu. Náměty mohou přicházet jednak z prostředí uvnitř školy, ale také z vnějšího prostředí (např. inspirací může být konkurenční škola). Zdrojem námětů mohou být jak zaměstnanci školy, tak i samotní žáci (např. žákovský parlament). Úkolem vedení školy je zhodnotit všechny náměty a vybrat ty nejvhodnější a nejprůpustnější s přihlédnutím ke strategii a potenciálu školy. (Světlík, 2009)
- **Tvorba programu:** jedná se o průlomovou část, kdy nestačí pouhé sepsání seznamu předmětů a určení dotace. Jde o organizovanou činnost, na které se účastní celá škola včetně žáků. Musí jít o zájem všech, ne pouze vedení školy. (Světlík, 2009)
- **Uvedení na trh:** vyžaduje splnění všech předchozích kroků. Práním pracovníků školy je, aby byl program na trhu úspěšný a aby byl mezi potenciálními studenty o něho zájem. (Světlík, 2009)
- **Vyhodnocení programu:** jedná se o poslední část zavádění nového školního vzdělávacího programu. Je to forma kontroly, zda je nový program úspěšný a zda jsou dodržována předem určená pravidla. Hodnocení je nedílnou součástí zjišťování efektivnosti nastavené strategie školy. (Světlík, 2009)

2.11 Brainstorming ve školství

Brainstorming je metoda používaná při potřebě znát názor větší skupiny lidí, v našem případě žáků ZŠ Pod Skalkou. Cílem je umožnit každému ze zúčastněných nebo jeho prostřednictvím se volně vyjádřit k dané problematice a nahlas vyslovit své nápady a myšlenky. (Miková, 2005)

Je třeba dodržovat základní pravidla jako například zákaz kritiky, zákaz hodnocení, možnost uvolnění fantazie a také vzájemná inspirace (něčí myšlenka může být použita pro další rozvinutější nápad). (Miková, 2005)

Lektor by měl žáky seznámit stručně s metodou. Diskutované téma by se mělo napsat na velký papír či tabuli tak, aby ho všichni účastníci dobře viděli. Následně by měl lektor požádat účastníky o jejich nápady. Pokud se nápady opakují, je úkolem lektora žáky navést z jiného úhlu pohledu na jinou myšlenku. Lektor by neměl komentovat nové nápady. Výsledky z brainstormingu jsou pouze počáteční východiska k dalšímu přemýšlení a řešení problému. (Miková, 2005)

Dobré rady, které se v pedagogických sborech osvědčily:

- Děti se nerady stresují, proto je dobré po položení nějaké otázky nechat čas na promyšlení nebo zapsání jejího znění. Někteří potřebují čas na promyšlení své myšlenky.
- Je vhodné nechat děti pracovat, např. ve dvojicích nebo ve skupinách. Nebudou se tolik ostýchat a vymyslí mnohem více nápadů. Pokud děti mají opravdu velké zábrany mluvit před ostatními, může promluvit druhý z dvojice.
- V případě nejasností je dobré, aby lektor okamžitě vyjasnil žakovu odpověď. Není dobré se dětem do toho míchat, pouze vyslechnout a nekomentovat.
- Jako zapisovatele je vhodné požádat žáka, který umí čitelně a rychle psát a nebude si odpovědi přetvářet. Lektor by se měl více soustředit na to, co děti říkají než na zapisování. Mohly by se objevit časové prodlevy.

(Miková, 2005)

3 Charakteristika ZŠ Pod Skalkou

V následující třetí kapitole je věnována podstatná část celkové charakteristice ZŠ Pod Skalkou, kde je součástí i podrobný popis všech ekologických aktivit spojené s environmentální výchovou, které již na škole probíhají. Dále je zde zmínka o mezinárodním programu Ekoškola, o který ZŠ Pod Skalkou usiluje. Kapitola charakteristika poskytuje informace pro další kapitoly. (Hrnčířová, 2013)

3.1 Charakteristika školy

Jedná se o charakteristiku současného stavu na ZŠ Pod Skalkou. Součástí jsou základní ukazatele školy pro lepší orientaci. Je dobré si uvědomit, jaké přednosti či slabiny škola může nabídnout. Charakteristika školy je doplněna fotografiemi (viz příloha č. 13, obrázek 20-29).

3.1.1 Historie školy

Základní škola Pod Skalkou v Rožnově pod Radhoštěm je pavilonová škola, to znamená, že je sestavena z jednotlivých pavilonů (viz plánek z přílohy č. 6). V roce 1965 byly postaveny první dva pavilony a slavnostně zahájen školní rok. V 70. a 80. letech patřila škola mezi největší v okrese Vsetín. V roce 2000 byla nově zrekonstruována školní jídelna díky získanému grantu. (Hrnčířová, 2013)

3.1.2 Identifikační údaje školy

Oficiální název školy, platný od 1.1.1993, je Základní škola Pod Skalkou Rožnov pod Radhoštěm, příspěvková organizace, s adresou Bezručova 293, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm. Od 1. ledna 2013 je novou ředitelkou školy Mgr. Kristina Kubečková a její zástupkyní se stala Mgr. Zita Koláčková. Datum založení školy je 1. září 1965 a zřizovatelem je město Rožnov pod Radhoštěm, Masarykovo náměstí 128, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm.

V roce 2004 Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy schválilo nové principy pro vzdělávání v České republice. Jednotlivé školy mají své školní vzdělávací programy (dále jen ŠVP), podle kterých uskutečňují výuku. Název ŠVP pro základní vzdělávání na ZŠ Pod Skalkou je ŠKOLA DNES. Motto školy je navazovat na dobrou tradici, žít dneškem a připravovat děti pro život. Škola dosahuje dobrých výsledků v informatice, ve výtvarných soutěžích a sportu. Prostřednictvím ŠVP se škola snaží o přizpůsobení výuky potřebám dětí, používání efektivních a zajímavých vyučovacích metod, které podpoří zájem dětí o výuku.

Dále se škola snaží o docílení rovných podmínek pro všechny žáky, vychovává je k samostatnosti a zodpovědnosti. (Hrnčířová, 2013)

Kompletní a oficiální identifikační údaje ZŠ Pod Skalkou jsou v příloze č. 1.

3.1.3 Umístění a kapacity školy

ZŠ Pod Skalkou leží v blízkosti městské knihovny, kina a polikliniky. Nedaleko jsou dvě velká sídliště, odkud dochází většina žáků. Škola sdružuje základní školy, školní jídelnu, školní družinu a školní klub. ZŠ Pod Skalkou je plně organizovanou základní školou s devíti postupnými ročníky. Celkový počet žáků je 345, z toho na 1. stupni 188 a na 2. stupni 157 žáků. Průměrná naplněnost tříd je 20,3 žáků. Na prvním stupni je po jedné nebo dvou paralelních třídách, druhý stupeň má po dvou paralelních třídách. (Hrnčířová, 2013)

3.1.4 Dlouhodobé projekty a další aktivity

Dlouhodobé projekty jsou zaměřeny převážně na kulturu, sport, ekologii a vzdělání. Projekty se staly tradicí, protože probíhají každoročně. Jejich organizace je rozdělena mezi všechny pedagogické i nepedagogické pracovníky školy, kteří odpovídají za jejich bezproblémový průběh. Jedná se o následující projekty či jiné aktivity školy.

- Recitační soutěž – probíhá každý rok zvlášť na prvním a druhém stupni. V porotě zasedají učitelé a žáci. Zúčastňují se vybraní žáci z třídních kol - recitace.
- Olympiáda z jazyků – probíhá každoročně za přítomnosti odborné poroty složené z učitelů jazyků a externistů.
- Besedy v knihovně – má každý ročník dvakrát ročně na dané téma přiměřené věku.
- Literární a výtvarná soutěž „O poklad strýce Juráše“ – pořádá Městská knihovna v Rožnově p/R.
- Lidice 21 – externí soutěž, do které se posílají obrázky žáků ZŠ Pod Skalkou na dané téma.
- Příběhy bezpráví.
- Klokán, Klokánek, Pythagoriáda – jedná se o celostátní matematické soutěže, kterých se ZŠ Pod Skalkou každoročně účastní. Vybraní žáci zde soutěží v matematických a logických úlohách.

- Psaní na počítači – žáci od čtvrtých tříd se mohou učit psát všemi deseti prostřednictvím kroužku a žáci druhého stupně mají možnost si tento předmět zvolit jako povinně volitelný. Jedná se o počítačový program, kde se děti učí psát pomocí tzv. deseti hmatové prstové techniky.
- Týden Země – probíhá v rámci environmentální výchovy na škole. Projekt probíhá po celý týden na oslavu Země (Den Země je 22.4.).
- Celoroční sběr plastových lahví, starého papíru, baterií a vyřazených elektrospotřebičů – probíhá po celý školní rok, sbírají se zmíněné odpadové materiály za účelem šetrného přístupu k přírodě a také pro finanční ohodnocení. Nejlepší sběrači jsou každoročně odměněni poznávacím zájezdem a věcnými dárky.
- Sběr žaludů a kaštanů – na podzim ve spolupráci s myslivci pomáhají žáci při vytváření zásob krmiva pro zvěř.
- Olympiády z předmětů přírodopis, zeměpis, chemie a dějepis.
- Vernisáž výtvarných prací – na závěr roku (v červnu) jsou pro rodiče a přátele školy vystavovány nejlepší výtvarné práce dětí všech věkových kategorií.
- Divadelní a filmová představení – pravidelně jsou organizovány zájezdy do divadel v Ostravě a Praze. Občas navštíví divadelní herci i místní kino. Filmová představení jsou mezi žáky také oblíbená.
- Projekt regionální umělci – probíhá na druhém stupni v dějepise, českém jazyce a výtvarné výchově.
- Vánoční jarmark – probíhá v předvánoční době a žáci z celé školy nabízejí své výrobky v prostorách celé školy. Jsou pozváni i rodiče, vedení školy, sponzoři a zástupci z městského úřadu.
- Vánoční besídka - probíhají podle zájmu dětí v jednotlivých třídách.
- Výchova ke zdravému životnímu stylu – prolíná veškerým životem školy.
- Cvičení v přírodě – koná se dvakrát ročně ve všech třídách formou branného závodu pro druhý stupeň a výlety do přírody na prvním stupni.
- Vánoční laťka – skoku do výšky se účastní nejlepší sportovci z 2. stupně.

- Zdravotnická soutěž – po přípravě vybraných žáků probíhá soutěž mezi školami v okrese, kde se žáci utkají v teorii i praxi v dané oblasti.
- Vítání prvňáčků – uskutečňuje se na počátku školního roku, kdy žáci devátých tříd odvádějí nové děti do školních lavic a stávají se tak jejich patrony po celý rok.
- Loučení s žáky 9. tříd – v červnu v místním kině se koná důstojné rozloučení s odcházejícími žáky s rozdáváním vysvědčení a programem.
- Lyžařské výcviky – probíhají povinně v sedmém ročníku a také na prvním stupni ve sportovních třídách.
- Exkurze – jsou organizovány během celého školního roku. Jedná se například o návštěvu hvězdárny, Flóry Olomouc, zoologické zahrady, třídního odpadu, elektrárny Dlouhé Stráně, atd.
- Školní výlety – probíhají za odměnu na konci školního roku ve všech třídách.

(Hrnčířová, 2013)

3.1.5 Servisní služby

Na ZŠ Pod Skalkou je dána dětem 1. stupně možnost využít školní družinu jako formu opatrování po vyučování. Žáci 2. stupně jsou organizováni po vyučování a v hodinách ve školním klubu. (Hrnčířová, 2013)

a) Školní družina

Školní družina je zařízení, které ve škole realizuje výchovně vzdělávací činnost žáků mimo vyučování. Vychovatelky pracují s dětmi 1. – 5. ročníků formou odpočinkových (klidové hry, četba, poslech), rekreačních (spontánní a motivační hry) a zájmových činností (zaměřeny esteticky, přírodovědně, pohybově, společenská výchova). Provoz školní družiny je od 6:30 do 8:00 před vyučováním a 11:30 až 16:00 po vyučování. Zákonní zástupci žáků určí rozsah a způsob odchodu žáka ze školní družiny. Školní družina úzce spolupracuje s třídními učiteli a ostatními subjekty, které nabízejí mimoškolní vyžití (zájmové kroužky, Středisko volného času, knihovna, atd.). V neposlední řadě plní školní družina z části i funkci sociální. (Hrnčířová, 2013)

b) Školní klub

Školní klub je zařízení, které ve škole realizuje výchovně vzdělávací činnost žáků mimo vyučování. Zaměřuje se především na děti 2. stupně. Činnosti jsou formou zájmových

kroužků zaměřeny na rozvoj poznatků získaných ve vyučování a rozvoj pohybových dovedností (výtvarný kroužek, psaní na počítači, volný internet, vaření, zdravotník). V letošním školním roce (2012/2013) je školní klub otevřen od pondělí do čtvrtku od 12:00 do 14:00 hodin. Návštěva zájmových kroužků je bezplatná, jejich vedení zajišťují jednotliví učitelé a vychovatelky. (Hrnčířová, 2013)

3.2 Charakteristika subjektů

Na ZŠ Pod Skalkou působí dva hlavní subjekty. Na straně jedné se jedná o pedagogický sbor a druhou kategorií tvoří žáci.

3.2.1 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor má 29 interních pracovníků, z toho jsou pouze tři muži. Sbor je věkově různorodý. Pedagogové ZŠ Pod Skalkou zastávají rovněž následující funkce: výchovný poradce, metodik prevence sociálně patologických jevů, metodik environmentální výchovy, metodik ŠVP, metodik ICT (informační technologie), trenér házené, instruktoři lyžařských výcvikových kurzů, zdravotník, učitelé pracující s dětmi se specifickou poruchou učení. Učitelé se pravidelně účastní vzdělávacích programů a školení (např. školení práce na interaktivní tabuli, ochrana člověka při mimořádných událostech, vzdělávací program Tvořivá škola, atd.). (Hrnčířová, 2013)

3.2.2 Charakteristika žáků

Školu navštěvují žáci nejen ze spádových oblastí (přílehlá sídliště), ale i z dalších částí města a okolí. Škola preferuje žáky, jejichž zákonní zástupci projeví zájem o priority ŠVP. Bezbariérový charakter školy umožňuje začlenění pohybově hendikepovaných žáků do vyučování v plném rozsahu. Škola má vypracovaný program pro začlenění mimořádně nadaných dětí, ale i dětí se specifickými poruchami učení. Ve škole existuje tzv. Žákovský parlament, jehož prostřednictvím se zástupci jednotlivých tříd podílejí na organizaci každodenního života školy. (Hrnčířová, 2013)

3.3 Vybavení školy

Škola je vybavena základním materiálním, technickým a hygienickým vybavením, které je zapotřebí ke každodennímu a bezproblémovému provozu.

3.3.1 Materiální a prostorové vybavení školy

V dnešní době je areál školy tvořen osmi pavilony (viz příloha č. 6), avšak ZŠ Pod Skalkou má k dispozici pouze šest pavilonů. Další z pavilonů obsadila ZŠ Sedmikráska a Středisko volného času (dále jen SVČ). Všechny pavilony jsou propojeny chodbami a jedná se o bezbariérovou školu. Škola má v současné době 17 kmenových učeben, několik odborných pracoven a multimediální učebny. (Hrnčířová, 2013)

Ve škole se nachází dvě jazykové pracovny, z toho jedna je vybavena sluchátky. V pavilonu G (viz příloha č. 6) jsou umístěny odborné pracovny sloužící pro výuku chemie, fyziky a přírodopisu. K výuce výtvarné výchovy slouží také odborná pracovna a keramická dílna s vypalovací pecí a hrnčířským kruhem. Pěstitelské práce využívají školní pozemek s přípravným, plechovým a zděným skladem na nářadí a kompostovacím místem. V budoucnu by se právě zde plánovalo vybudovat tzv. Zelenou pracovnu pro výuku pěstitelství, ekologie či přírodopisu. Tělesná výchova probíhá na školním hřišti na atletiku v jarních a letních měsících a ve školní tělocvičně se šatnami v zimě. Venkovní hřiště i tělocvična slouží rovněž veřejnosti. (Hrnčířová, 2013)

Všichni učitelé mají své pracovní místo v kabinetech s počítačem a internetovým připojením. Kabinety jsou dále vybaveny novým nábytkem, který slouží k ukládání sbírek a ostatních školních pomůcek.

Při vstupu do školy se nachází recepce. V prvním patře správní budovy (pavilon H, viz příloha č. 6) je školní jídelna a nově zrekonstruovaná (2000) školní kuchyně. V druhém patře se nachází sborovna, žákovská a učitelská knihovna, ředitelna, kanceláře zástupce ředitele a výchovného poradce.

O velkých přestávkách, volných hodinách, ale i po vyučování využívají žáci galerii, atrium, relaxační koutek a v zimě tělocvičnu. V galerii můžou děti hrát stolní fotbal a v atriu zase stolní tenis.

3.3.2 Technické vybavení školy

V dnešní době je již samozřejmostí využití informačních i komunikačních technologií jak při výuce, tak při běžném chodu školy. Na škole je 116 počítačů. Ve dvou učebnách určených pro výuku informatiky a psaní je po 27 a 28 počítačích. Každý pracovník školy má své přístupové heslo do školní počítačové sítě a svoji e-mailovou adresu. Nově je vytvořena multimediální učebna s interaktivní tabulí. Škola je dále vybavena kvalitními tiskárnami se

skenerem, kopírkami, dataprojektory, digitálním fotoaparátem, laminovacím zařízením a audiovizuální technikou. (Hrnčířová, 2013)

3.3.3 Hygienické vybavení školy

Občerstvení (svačiny a pitný režim) zajišťuje školní bufet s pracovní dobou od 7:30 do 14:00 hodin. K pitnému režimu dále přispívají automaty na mléko a na nealkoholické nápoje.

Každý žák od 3. třídy má v šatně při vchodu svou skříňku na klíč. K ukládání osobních věcí žákům od 5. tříd slouží uzamykatelné skříňky v kmenových třídách. Pro zabezpečení kol je využívána kolárna pro žáky i učitele. (Hrnčířová, 2013)

V každém pavilonu jsou zrekonstruované dívčí i chlapecké WC s umyvadly. K dispozici je neustále toaletní papír a tekuté mýdlo. Do odborných pracoven je zajištěn rozvod teplé vody. Uzamykatelné sprchy jsou vedle šaten u tělocvičny a v druhém patře pavilonu H se nachází sociální zařízení se sprchovým koutem pro zaměstnance školy.

3.4 Spolupráce ZŠ Pod Skalkou

Škola spolupracuje s řadou institucí. Za nejdůležitější se pokládá spolupráce se zákonnými zástupci žáků, protože právě ti jsou rozhodujícím ovlivňujícím faktorem výběru školy.

3.4.1 Spolupráce se zákonnými zástupci žáků

Ve škole pracuje Sdružení rodičů při ZŠ Pod Skalkou a Školská rada. Kontakt zákonných zástupců žáků se školou probíhá následujícími formami: přes webové stránky, třídní schůzky, e-mail školy, žakovské knížky, deníčky, telefonní čísla a e-mailové adresy učitelů, konzultace, konzultační hodiny v posledním týdnu v měsíci, individuální pohovory. Mezi další možnosti spolupráce zákonných zástupců žáků se školou patří - dny otevřených dveří, veřejné prezentace projektů, vernisáž výtvarných prací, vítání prvňáčků, rozloučení s žáky devátých tříd, akademie, společný ples, sponzorské dary, besídky, návštěva vánočního jarmarku. (Hrnčířová, 2013)

3.4.2 Spolupráce s jinými objekty

Škola dlouhodobě spolupracuje s institucemi, které se většinou nacházejí v Rožnově pod Radhoštěm. Jedná se především o mateřské školy, střední školy, SVČ, knihovna, domov Kamarád, kino Panorama, T-klub, úřad práce, městská policie, ekocentrum Radhošť, Český svaz házené, TJ Rožnov (oddíl házené).

3.4.3 Mezinárodní spolupráce

V rámci zahraničních házenkářských turnajů rozvíjejí žáci jazykovou komunikaci a dovednosti. V průběhu posledních tří let probíhá setkávání dětí z Berlína na kulturně-sportovní úrovni. (Hrnčířová, 2013)

3.5 Ekologické aktivity na škole

Na začátku školního roku se sestavuje plán ekologických činností, jehož těžištěm jsou sběrové aktivity a oslavy Dne Země. PET lahve jsou na škole sbírány již sedmým rokem, například v roce 2012 bylo nasbíráno 51 783 ks PET lahví a škola získala 9 415 korun. Celkově se do sběru PET lahví v roce 2012 zapojilo 68 žáků a nejlepší z nich byli oceněni diplomy a věcnými cenami. Dříve se sbíraly i víčka od PET lahví, ale jejich sběr byl pozastaven, protože se nenašel vhodný odběratel. Na škole probíhá každoročně na podzim sběr kaštanů a žaludů, které jsou určeny pro myslivce. Starý papír se sbírá již čtvrtým rokem. V minulém roce se do sběru zapojilo 42 dětí, nasbíralo se 10 tun papíru a škola tím získala přibližně 14 000 korun. ZŠ Pod Skalkou je zapojena do školního recyklačního programu s názvem Recyklohraní, ve kterém se sbírají vybité baterie a vyřazené drobné elektrospotřebiče. V Týdnu Země se poprvé v roce 2012 uskutečnil tzv. projektový den pro 1. stupeň, kdy se zpívaly oslavné písně k naší Zemi, a konala se vědomostní soutěž. Žáci 2. stupně čistili v Týdnu Země břehy řeky Bečvy, zúčastnili se Ekologiády, napsali si ekologické testy a uklízeli přírodu v nejbližším okolí. Na podporu financování všech ekologických aktivit každoročně pomáhá ekologický grant města Rožnova pod Radhoštěm. (Hrnčířová, 2013)

3.6 Charakteristika programu Ekoškola

ZŠ Pod Skalkou se 12.10.2012 přihlásila do programu Ekoškola (viz příloha č. 5) z důvodu zvýšení konkurenceschopnosti mezi ostatními základními školami v Rožnově pod Radhoštěm. Je třeba projít několika kroky, než škola získá titul Ekoškola. Následující kapitola přibližuje obecnou charakteristiku programu, včetně přesně popsanych kroků realizace. (Virágová, 2007)

3.6.1 Představení programu

Ekoškola je dlouhodobý mezinárodní program, v rámci kterého se žáci učí o environmentálních tématech a zároveň usilují o minimalizaci a třídění odpadů, úspory energie či vody a zlepšení životního prostředí školy a jejího okolí. Program je určen pro celou

školu, vede ke spolupráci žáků, učitelů, vedení školy i místní komunity. Úspěšné školy získávají mezinárodní titul, vlajku a logo Ekoškola.

Dnes je do programu zapojeno 20 000 škol z 38 zemí. V České republice je zapojeno více než 208 škol a doposud bylo uděleno více než 72 titulů. Konkrétně ve Zlínském kraji je zapojeno 14 škol, čtyři z nich mají udělen titul. Koordinátorem projektu pro Českou republiku je Sdružení Tereza Praha, pro Zlínský kraj Centrum Veronica Hoštětín.

V praxi uchopuje program Ekoškola průřezové téma Environmentální výchovy v každodenním fungování školy. Je to příležitost, jak dát environmentální výchově ve škole smysluplnou podobu a praktickou náplň. Aktivita jsou součástí ŠVP. Do programu se může zapojit každá škola. Není to soutěž. Udělení titulu záleží na splnění předem daných kritérií.

Program Ekoškola vyžaduje spolupráci žáků a učitelů, podporu vedení školy, ochotu zapojit žáky do plánování, ochotu nastartovat dlouhodobý proces praktických činností a změn směrem k šetrnějšímu životnímu prostředí školy. (Virágová, 2007)

3.6.2 Přínos pro ZŠ Pod Skalkou

Program nabízí škole uznání a zviditelnění, rozvoj spolupráce na škole, rozvoj vztahů v místní komunitě, mezinárodní kontakty, potenciál finančních úspor a možnost získání prestižního mezinárodního ocenění.

Program nabízí žákům rovnocenné partnerství s dospělými, zapojení do plánování, podíl na rozhodování ve škole, naučení se formulovat své názory, rozšíření znalostí o životním prostředí, naučení se zodpovědnému přístupu k životnímu prostředí, případně seznámení se s novými kamarády.

Program nabízí učitelům jasnou a ucelenou koncepci pro výuku environmentální výchovy, příspěvky do ŠVP, kvalitně zpracované materiály a v praxi ověřené materiály, proškolení na úvodním semináři. (Virágová, 2007)

3.6.3 Realizace programu

Realizace programu je rozdělena do několika fází, které musí škola dodržet, aby bylo možno udělit titul Ekoškola.

a) Založení pracovního týmu Ekoškoly

Tým je složen ze žáků, učitelů a dalších (zástupců vedení školy, rodičů, vychovatelů, případně zástupců místní samosprávy). Tým koordinuje průběh celého programu na škole a podílí se na realizaci plánovaných aktivit. Důležitá je aktivita žáků.

b) Analýza ekologického stavu školy

V rámci tohoto kroku je úkolem žáků zjistit, zaznamenat a zhodnotit současný stav školy v oblastech odpadů, energie, vody a prostředí školy. Pro zaznamenávání zjištěných údajů slouží pracovní listy, které je možno rozšířit o vlastní nápady. Celou aktivitu koordinuje Ekotým, ale měla by se zapojit celá škola.

c) Plán činností

Na základě zpracování analýzy je třeba si vybrat minimálně dvě oblasti, kterým se škola bude v následujícím období více věnovat. Dále je potřeba si stanovit v rámci těchto oblastí krátkodobé i dlouhodobé cíle, naplánovat prostředky k dosažení těchto cílů a rozpracovat roční plán s časovým rozvrhem pro naplnění cílů. U jednotlivých úkolů musí být určeno, kdo je za jejich plnění odpovědný.

d) Monitorování a vyhodnocování

V průběhu realizace programu je třeba sledovat plnění jednotlivých úkolů a hodnotit dopad realizovaných opatření. Škola by měla diskutovat o důvodech plnění či neplnění plánu činností a průběžně zaznamenávat důvody neplnění.

e) Environmentální výchova ve výuce

K naplnění cíle, a to porozumění žáků vybraným problémům životního prostředí, přispěje začlenění vybraných oblastí ve více předmětů. Všichni žáci se tak setkají s tématy a na základě získaných poznatků pak mohou plánovat a ovlivňovat samotné fungování školy.

f) Informování a spolupráce

Ekotým se neustále snaží zapojit do programu celou školu a širší veřejnost, a to prostřednictvím nástěnek, školního časopisu, místních novin, pořádáním konference, dotazníkového šetření, případně relací v rádiu či televizi.

g) Ekokodex

Jedná se o návod, který si vytvoří žáci a učitelé k ohleduplnému chování k životnímu prostředí. Návod by měl být výsledkem vyjednávání co nejvíce žáků a zaměstnanců školy. Může jít o souhrn konkrétních jednání, činností a zásad, na kterých se všichni dohodli.

(Virágová, 2007)

3.6.4 Témata Ekoškoly

V programu Ekoškola je možnost zaměření se na šest níže specifikovaných témat, a to oblast odpadů, energie, vody, prostředí školy, doprava či šetrný spotřebitel.

a) Odpady

Cílem je zbytečně odpady nevytvářet a třídit, vědět co a jak se recykluje, zelený odpad kompostovat.

b) Energie

Vést žáky k pochopení toho, jak a z čeho se energie získává a jak to ovlivňuje životní prostředí. Monitorovat spotřebu energie a hledat možné způsoby jejího snížení. Zjistit si, zda má škola energetický audit a seznámit se s jeho závěry.

c) Voda

Vést žáky k pochopení toho, jak je voda pro život významná, jak dochází k jejímu znečišťování, odkud se voda získává, jak se upravuje na pitnou vodu a jak probíhá čištění odpadních vod. Snažit se neplýtvat, případně pečovat o čistotu vody v okolí školy.

d) Prostor školy

Usilovat o vytvoření pěkného a příjemného prostředí pro práci a pobyt. Pečovat o zeleň uvnitř i vně školy.

e) Doprava

Všímat si dopravní infrastruktury kolem nás, zjišťovat emise škodlivin z dopravy, hluk a další negativní projevy. Využít Den bez aut.

f) Šetrný spotřebitel

Vypočítat ekologickou stopu školy i domácností, seznámit se s ekoznačkami, správným nakupováním, módou, atd. (Virágová, 2007)

3.6.5 Konkurence v rámci Ekoškoly

Jako konkurenci týkající se programu Ekoškola byly vybrány dvě základní školy, které byly ochotny poskytnout dané informace a zároveň jsou v nejbližším okolí.

- **ZŠ Litovel – Jungmannova:** zde se nejvíce zaměřili na oblast odpadů. Na škole se uchytily výukové programy jako Tonda obal a Elektrowin. Ekotým proškolil prvňáčky o třídění odpadu. ZŠ Litovel spolupracuje s firmami Sitka Praha, kde probíhá akce „Papír za papír“ (za nasbíraný papír dostává škola sešity a čisté papíry). Dále škola spolupracuje s chráněnou krajinnou oblastí (dále jen CHKO) ve sběru odpadu u Bečvy. Pro firmu Jelínek trading, Křelov probíhá sběr víček. Pro firmu Elektrowin probíhá sběr elektrospotřebičů. Škola věnuje akcím čas místo vyučování, před prázdninami nebo když je volněji. Mezi největší pořádané akce v rámci programu Ekoškola patří ekoateliér (výzdoba školy), tvořivý den ekorekordů, módní přehlídka, prodej ekologických tašek s logem školy, odpadová olympiáda, pití vody z kohoutku, odstranění nápojových automatů, ankety věnované oblasti odpadů, Den činu, Land art (obrázky z přírodnin) atd.
- **ZŠ Trávníky – Přerov:** zde se škola zaměřila na oblasti prostředí školy, odpady, bylinková zahrada a dešťová zahrádka. Co se týče oblasti prostředí školy, zde škola nafotila původní stav a porovnala to s novým. V oblasti třídění odpadu škola pořídila kontejnery na odpad na chodbách, také do tříd. Projekt bylinková zahrada zahrnuje, že každý žák vypracoval jeden encyklopedický list o rostlině. Akce pořádané na ZŠ Trávníky jsou například soutěž o nejpěknější třídu, sázení stromů, Den Země, soutěž tříd ve sběru papíru. (Hrnčířová, 2013)

4 Metodika sběru dat

Kapitola metodika sběru dat je rozdělena do dvou částí. Jedná se o přípravnou fázi před zahájením sběru dat, do které bylo zahrnuto definování problému, definování cíle a plán marketingového výzkumu. Druhou část tvoří samotná realizační fáze výzkumu, která zahrnuje sběr údajů, následné zpracování a analýzu získaných dat a analýzu struktury výběrového vzorku.

4.1 Přípravná etapa

Přípravná etapa slouží k naplánování aktivit vedoucích k získání potřebných dat pro prováděný marketingový výzkum. Nedílnou součástí je definování problému a definování cíle výzkumu. Následně byl sestaven tzv. plán marketingového výzkumu.

4.1.1 Definování problému

V současné době „bojují“ základní školy v Rožnově pod Radhoštěm o každého žáka. Dlouhodobý trend poukazuje na stále menší počet rodičích se dětí a nastává problém s velkým počtem škol. V Rožnově pod Radhoštěm jsou tři úplné základní školy (tzn. od prvního až devátého ročníku), dvě základní školy pouze do pátého ročníku a jedna soukromá základní škola. Každé z nich hrozí při menším počtu žáků zavření. Viz příloha č. 3, článek z novin s názvem Evaluae rožnovského školství dále pokračuje. ZŠ Pod Skalkou se i z tohoto důvodu přihlásila do programu Ekoškola, který by ji mohl zaručit jistou konkurenční výhodu a získání nových zákazníků (žáků). Před možností získání titulu Ekoškola je třeba zjistit zájem o jednotlivé oblasti ekologie ze strany dětí.

4.1.2 Definování cíle

Cílem primárního marketingového výzkumu je analyzovat současný ekologický stav na ZŠ Pod Skalkou, povědomí žáků o ekologii a jejich zájem o zapojení se do programu Ekoškola, dále také názor vedení školy a získání nových návrhů. Cílem sekundárního marketingového výzkumu je z dřívějších výzkumů porovnat názory žáků, učitelů, vedení školy a personálu na otázky směřující k ekologii na škole.

Na základě výsledků výzkumu by mělo být identifikováno, zda je škola schopna zařadit program Ekoškola do svého každodenního fungování. Důležitou součástí bude navrhnutí plánu činností vedoucích ke zlepšení ekologického prostředí školy.

4.1.3 Formulace hypotéz

Hypotézy byly navrženy na základě konzultace daného tématu s odpovědnou osobou pracující na ZŠ Pod Skalkou. Následujících pět hypotéz bylo vybráno dle aktuální situace na škole. To znamená, že se propojily zkušenosti pracovníků se statistikami školy za loňský školní rok.

Hypotéza č. 1:

„Nošení PET lahví do školy nezávisí na třídě, kterou jednotliví žáci navštěvují.“ Hypotéza č. 1 byla vybrána z důvodu možnosti rozšíření sběru PET lahví na škole. Je třeba zjistit, na které třídy se nejvíce zaměřit, které sbírají nejméně a naopak.

Hypotéza č. 2:

„Více než 65 % žáků na prvním stupni slyšelo o Ekotýmu na škole.“ Hypotéza č. 2 byla vybrána se záměrem potvrdit domněnky o velkém povědomí o Ekotýmu na škole, a to nejvíce mezi dětmi na prvním stupni.

Hypotéza č. 3:

„Nošení starého papíru do školy nezávisí na pohlaví žáků.“ Hypotéza č. 3 byla vybrána z důvodu možnosti rozšíření sběru starého papíru na škole. Je třeba zjistit, zda nejsou rozdíly v nošení papíru mezi chlapci a dívkami.

Hypotéza č. 4:

„Žákům prvního stupně se více líbí prostory tříd než žákům na druhém stupni.“ Hypotéza č. 4 byla vybrána na základě přesvědčení pedagogů, že žáci na druhém stupni nejsou tak spokojeni s prostory tříd.

Hypotéza č. 5:

„Více než 50 % žáků na druhém stupni hodnotilo hřiště průměrně.“ Hypotéza č. 5 byla vybrána na základě dlouhodobé nespokojenosti žáků druhého stupně se školním hřištěm. Je třeba zjistit, zda jsou názory dětí až tak negativní. Škola by pak měla situaci řešit.

4.1.4 Plán marketingového výzkumu

Typy dat

Data pro zpracování marketingového výzkumu byla sesbírána pomocí primárního šetření přímo v prostorách ZŠ Pod Skalkou. Prvním zdrojem primárních dat byl tzv. brainstorming, kdy byly zjišťovány primární údaje, ze kterých byly následně vytvořeny dva dotazníky (viz příloha č. 2). Na základě výsledků dotazníku proběhl rozhovor s vedením školy ohledně dalších možností (zdroje financování nových nápadů, rozvoj dalších možností).

Další potřebná data byla sesbírána pomocí sekundárního výzkumu. ZŠ Pod Skalkou prováděla již dříve také písemné dotazování na získání potřebných dat pro organizaci udělující titul Ekoškola. Podmínkou pro získání titulu je provést analýzu současného stavu ekologických aktivit na ZŠ Pod Skalkou. K tomu si škola vytvořila dotazníky pro různé cílové skupiny (žáci, učitelé, kuchařky, vedení, školník). Škola byla nucena zaměřit se na všechny čtyři základní oblasti Ekoškoly, a to odpady, energie, voda a prostředí školy. Pro účely dalších výzkumů byly vybrány pouze oblasti odpadů a prostředí školy, protože právě tyto dvě oblasti budou pro školu stěžejní.

Základní a výběrový soubor

Základním souborem primárního výzkumu formou dotazníkového šetření jsou žáci druhých až devátých tříd ZŠ Pod Skalkou. Základní soubor je zároveň výběrovým souborem, jelikož dotazníky byly rozdány všem žákům těchto tříd (celkem 300 žáků). Ze základního (výběrového) souboru byli vyřazeni žáci prvních tříd (celkem 45 žáků), a to z důvodu nízkého věku dětí a s tím souvisejících potíží s vyplňováním a pochopením dotazníků.

Výběrovým souborem primárního výzkumu formou brainstormingu je 23 dětí, které zastupují jednotlivé třídy.

Způsob sběru dat

Byly vytvořeny dva dotazníky. Jeden pro první stupeň základní školy, to znamená druhé až páté ročníky. Další pro druhý stupeň, pro žáky šestých až devátých tříd. Oba dotazníky se skládají z šesti oblastí, a to obecné znalosti, oblast odpadů, oblast prostředí školy, hodnocení nápadů vzešlých z brainstormingu, ekologie zahrnutá v předmětech a identifikační otázky. Dotazníky se liší pouze v odlišných hodnoceních (u prvního stupně jsou to smajlíci, u druhého stupně se jedná o bodování) a odlišných předmětech. Dotazníky byly

anonymní, žáci pouze vyplnili třídu, kterou navštěvují a pohlaví. Vyplnění probíhalo ve třídách pod dozorem třídních učitelek. Kompletní dotazníky jsou k dispozici v příloze č. 2.

Pro děti musí být dotazníky sestaveny jednoduše a srozumitelně vzhledem k jejich věku. Aby byla tato fakta ověřena, byla provedena tzv. pilotáž neboli předvýzkum, který proběhl na skupině dětí nejbližší spojených s ekologií na škole, a to na Ekotýmu. Pomocí výsledků z předvýzkumu byly provedeny drobné úpravy dotazníku.

Proces marketingového výzkumu byl rozdělen do několika fází probíhajících v několika týdnech. Konkrétní časový harmonogram je zobrazen v následující Tab. 4.1.

Tab. 4.1 Časový harmonogram

Činnost	Datum								
	2012				2013				
	6.11.	8.11.- 15.11.	19.11.- 20.11.	21.11.- 30.11.	25.2.- 3.3.	11.3.- 20.3.	21.3.	25.3.- 26.3.	27.3.- 31.3.
Brainstorming									
Tvorba dotazníku									
Pilotáž									
Distribuce a sběr dotazníků									
Zpracování údajů									
Analýza údajů									
Rozhovor s vedením									
Interpretace výsledků									
Návrhy a doporučení									

4.2 Realizační etapa

Realizační etapa popisuje již samotný průběh marketingového výzkumu, jeho zpracování a analýzu výsledků.

4.2.1 Náklady výzkumu

Jedinými finančními náklady spojenými s výzkumem byly náklady na tisk 300 dotazníků. Náklady byly odhadnuty na 200 Kč. Časová náročnost celého výzkumu byla stanovena přibližně 120 hodin.

4.2.2 Sběr údajů

Dne 6.11.2012 se uskutečnila druhá schůzka Ekotýmu na ZŠ Pod Skalkou, na které proběhl brainstorming. Na úvod byla dětem vysvětlena pravidla brainstormingu. Každý mohl dát svůj návrh, co zlepšit na škole v oblasti prostředí školy, odpadů, vody a energie. Účastníci byli složeni z členů Ekotýmu. Zástupci čtvrtých až devátých tříd vždy představili a přednesli

návrhy, které byly sepsány na tabuli. Jelikož se některé návrhy opakovaly, byla následně sepsána pouze jejich četnost. Nejvíce návrhů bylo v oblasti odpadů a prostředí školy, a proto byly vybrány tyto dvě oblasti do následujícího dotazníku (viz příloha č. 2). V příloze č. 8 je k nahlédnutí záznamový arch se všemi návrhy.

Další sběr dat probíhal v období 21.11. - 30.11.2012, kdy byly rozdány vytištěné dotazníky do všech tříd druhých až devátých ročníků. Určitý počet dotazníků byl vždy přidělen třídním učitelkám daných tříd a ty zodpovídaly za jejich správné a včasné vyplnění. Třídním učitelkám byly dotazníky předány s vysvětlením, jak předejít případným chybám ve vyplňování. Poslední dny sběru dat byly věnovány vysbírání všech dotazníků od třídních učitelek. Celkově bylo sesbíráno 127 dotazníků z prvního stupně a 128 dotazníků z druhého stupně ZŠ Pod Skalkou, dohromady tedy 255 dotazníků k následnému vyhodnocení

(viz Tab. 4.2).

Rozhovor s paní ředitelkou proběhl 21.3.2012 v prostorách ZŠ Pod Skalkou. Oficiální záznam z rozhovoru je k dispozici v celém znění v příloze č. 11. Struktura rozhovoru byla sestavována na základě výsledků brainstormingu a písemného dotazování.

Sekundární výzkum probíhal průběžně spolu s primárním výzkumem. Úplné znění získaných dat od ZŠ Pod Skalkou viz příloha č. 9.

4.2.3 Zpracování shromážděných údajů

Po sesbírání všech potřebných údajů, byla provedena kontrola úplnosti dat. Návratnost dotazníků byla 85%, což je vysoké číslo vzhledem k písemnému typu dotazování.

4.2.4 Analýza údajů

Pro zpracování získaných dat byly použity programy Microsoft Excel a SPSS. Všechna data byla sepsána do datové matice a následně z ní byly vytvořeny potřebné tabulky a grafy. Byly použity statistické testy jako test kontingence a jednovýběrový T-test. Získaná data týkající se spokojenosti byla pomocí vzorce (viz příloha č. 10) přepočtena na procenta, která lépe vyjadřují danou situaci. Brainstorming, rozhovor s vedením školy a sekundární výzkum byly vyhodnoceny pomocí slovního vyjádření.

4.2.5 Struktura výběrového souboru

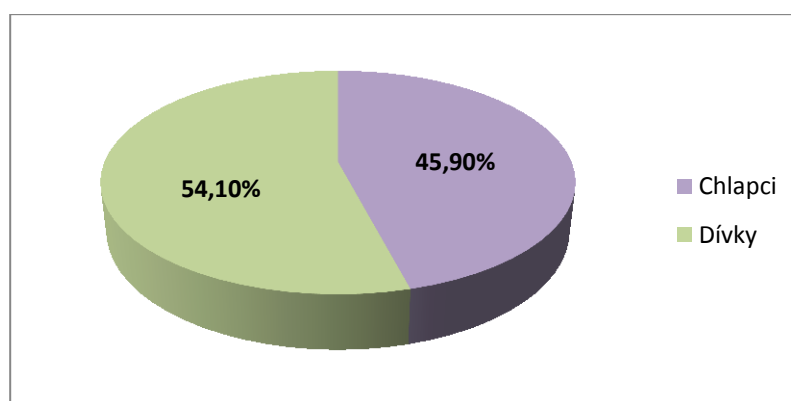
Do výzkumu byly zařazeny všechny třídy ZŠ Pod Skalkou od druhé do deváté třídy. V následující Tab. 4.2 je zobrazena návratnost písemného dotazování. U písemného typu

dotazování není většinou návratnost 100 %. Celková průměrná návratnost v primárním výzkumu na ZŠ Pod Skalkou byla 85 %. Mírně nadprůměrné návratnosti bylo dosaženo na prvním stupni základní školy, což vysvětluje větší kontrola ze strany učitelů. Co se týče jednotlivých tříd, tak například ve 4.B byla návratnost 100 %, naopak v 9.A nejnižší, a to pouhých 67 %.

Tab. 4.2 Návratnost dotazníků

Třída	Počet dětí	Počet získaných dotazníků	Návratnost dotazníků
2.A	25	22	88%
2.B	24	20	83%
3.A	22	20	91%
4.A	19	17	89%
4.B	19	19	100%
5.A	20	19	95%
5.B	14	10	71%
6.A	20	16	80%
6.B	19	18	95%
7.A	15	14	93%
7.B	21	18	86%
8.A	25	20	80%
8.B	19	16	84%
9.A	15	10	67%
9.B	23	16	70%
Celkem	300	255	85%
1.stupeň	143	127	89%
2.stupeň	157	128	82%

Obr. 4.1 Analýza pohlaví

Z výše zobrazeného grafu (Obr. 4.1) je patrné, že rozdíly v počtech jednotlivých pohlaví na škole jsou nepatrné, ne-li zanedbatelné. Dá se říct, že ve výběrovém vzorku jsou na prvním i druhém stupni z poloviny zastoupeny dívky a z druhé poloviny chlapci.

5 Analýza výsledků výzkumu

Následující kapitola je složena z několika fází, kde byla prováděna detailní analýza současného ekologického stavu na ZŠ Pod Skalkou pro účely zavedení programu Ekoškola. První fází byl tzv. brainstorming, další fází pak vyhodnocení dotazníků primárního šetření. Na základě výsledků dotazníků byl vytvořen scénář rozhovoru, který proběhl s vedením školy. Poslední fází analýzy výsledků výzkumu je vyhodnocení sekundárních dat.

5.1 Vyhodnocení brainstormingu

První částí výzkumu je následující brainstorming (viz Tab. 5.1), kde se zjišťovala podkladová data k sestavení dotazníků. Brainstormingu se zúčastnilo 23 zástupců tříd. V příloze č. 8 je k dispozici záznamový arch z brainstormingu v plném znění.

Tab. 5.1 Návrhy na zlepšení současného ekologického stavu na ZŠ Pod Skalkou

Návrhy	Četnost	Popis
1. vylepšit třídění odpadu	8	podpořit sběr plastu, papíru, atd.
2. sběr hliníku	3	
3. atrium	9	vylepšit prostory atria
4. venkovní učebna	5	postavit venkovní učebnu
5. zvířátka ve třídách	6	
6. Skalka	6	uklidit blízký les
7. lavičky před školou	4	
8. květiny ve škole i před školou	4	více květin, více se o ně starat
9. úprava pozemků i kompostu	4	
10. ekologická výzdoba školy	4	
11. hřiště	4	rekonstrukce hřiště
12. budky, krmítka	3	vyrobit budky a doplňovat krmení
13. lesní stezka se jmenovkami	2	naučná stezka
14. zlepšit prostory mezi pavilony	1	
15. úklid v okolí školy	3	
16. zasadit stromy	2	v okolí školy
17. kontrola zatáhnutých kohoutků	1	
18. krátké pouštění vody	1	
19. štítky na vypínači "zhasínej"	1	

Brainstorming byl zaměřen na čtyři základní oblasti Ekoškoly (odpady, prostředí školy, voda, energie) a jeho prostřednictvím byly vybrány právě dvě oblasti, na které se dále výzkum zaměřuje. Nejčastěji děti navrhovaly vylepšení prostor atria a také vylepšení třídění

odpadů (hlavně plastů a papíru). Tyto návrhy se zařazují do oblasti prostředí školy a odpadů. Návrhy s číslem 17. 18. a 19. se týkají oblasti vody a energie, které byly dále vyloučeny z výzkumu pro malý zájem ze strany žáků (viz Tab. 5.1).

5.2 Vyhodnocení dotazníků

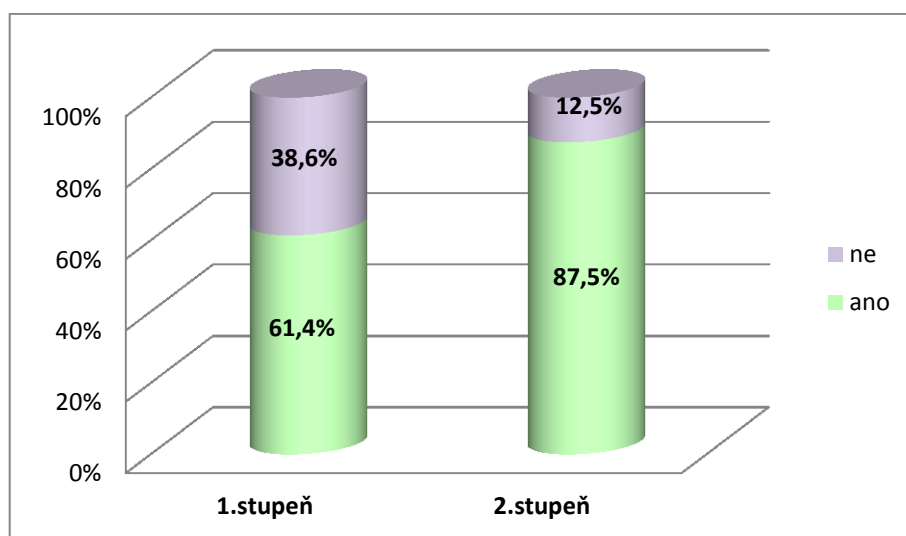
Dotazníky byly rozděleny do několika částí. První z nich jsou obecné znalosti dětí ZŠ Pod Skalkou o ekologii, dále bude z jiného úhlu pohledu analyzována oblast odpadů a prostředí školy (tyto dvě oblasti vybrány na základě brainstormingu). Poslední částí této podkapitoly je hodnocení zapojení ekologie do předmětů na škole. Kompletní tabulky třídění prvního stupně jsou k dispozici v příloze č. 14, tabulka 14, 15.

5.2.1 Obecné znalosti o ekologii

V této části byly zjišťovány obecné znalosti o ekologii, které jsou zajímavé vzhledem k zavádění programu Ekoškola.

První z nich je zjišťování **znalosti obecného pojmu ekologie**, kdy je na první pohled patrné, že sice nadpoloviční většina dětí (74,5 %) na škole zná tento často diskutovaný pojem (viz příloha č. 4, obrázek 1), ale například na prvním stupni jsou zde jisté rezervy (viz Obr. 5.1). Je to způsobeno nižším věkem dotazovaných dětí.

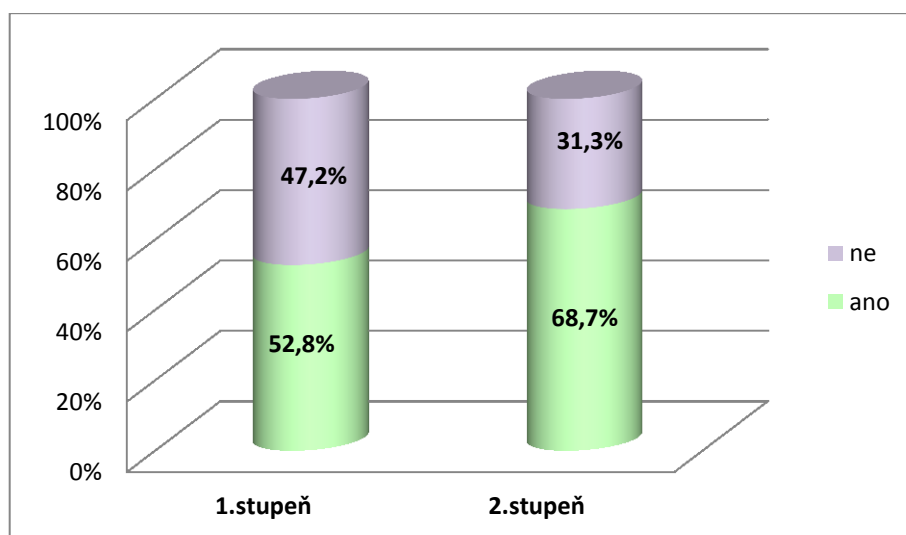
Pomocí kontingence byla prokázána závislost mezi znalostí pojmu ekologie a třídou (viz příloha č. 7, tabulka 1). Nedostatky ve znalosti pojmu ekologie mají děti 2.A a 4.B, naopak všichni žáci 3.A a 8.B znají pojem ekologie (viz příloha č. 7, obrázek 6).

Obr. 5.1 Znalost pojmu ekologie

Dále bylo provedeno zjišťování **znalosti nově zavedeného pojmu na Ekoškola** na ZŠ Pod Skalkou. Známost se lehce přehoupla přes nadpoloviční většinu (60,8 %, viz příloha č. 4, obrázek 1). Tyto výsledky lze považovat za úspěch. ZŠ Pod Skalkou se 12.10.2012 přihlásila do programu Ekoškola a dotazování probíhalo od 21.11.2012, čili něco málo přes jeden měsíc měly děti čas na získání informací o zmíněném programu. Z výsledků lze usuzovat, že na škole je dostatečný zájem o program spojený s ekologií. Z Obr. 5.2 lze vidět nepatrný rozdíl mezi znalostí pojmu Ekoškola na prvním a druhém stupni.

Pomocí kontingence byla zjištěna závislost mezi pojmem Ekoškola a třídou (viz příloha č. 7, tabulka 2). Nedostatky ve znalosti pojmu Ekoškola mají žáci 2.A, 2.B, 4.B a 7.A, naopak výborné znalosti mají žáci 3.A, 5.A, 8.B a 9.A (viz příloha č. 7, obrázek 7). Dále byla zjištěna závislost mezi znalostí pojmu Ekoškola a vědomostí o nástěnce (viz příloha č. 7, tabulka 3). Z přílohy č. 7, obrázku 8 je vidět, že pokud děti znají pojem Ekoškola, tak vědí o nové nástěnce na škole.

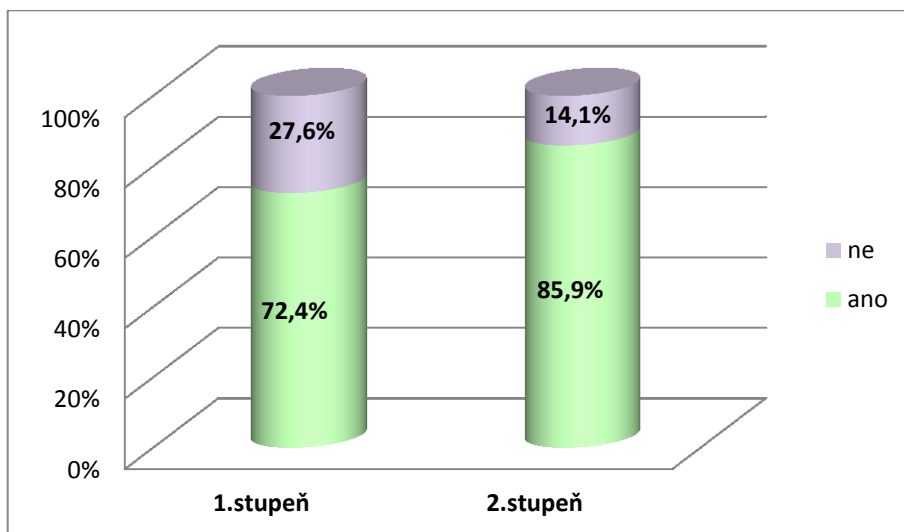

Obr. 5.2 Znalost pojmu Ekoškola

Úzce spojeným pojmem s programem Ekoškola je tzv. **Ekotým**, který byl následně po přihlášení do programu na ZŠ Pod Skalkou sestaven. Jeho známost byla také ověřována. Je patrné, že Ekotým byl na škole propagován dostatečně a je o něj velký zájem (známost je 79,2 %, viz příloha č. 4, obrázek 1). Jedna pětina dětí na prvním i druhém stupni o Ekotýmu neslyšelo (viz Obr. 5.3).

Pomocí kontingence byla zjištěna závislost mezi pojmem Ekotým a třídou (viz příloha č. 7, tabulka 4). Všechny děti v 3.A, 5.A, 8.A, 8.B a 9.A znají pojem Ekotým, naopak nedostatky ve znalosti mají v 2.A a 4.B (viz příloha č. 7, obrázek 9). Dále byla zjištěna

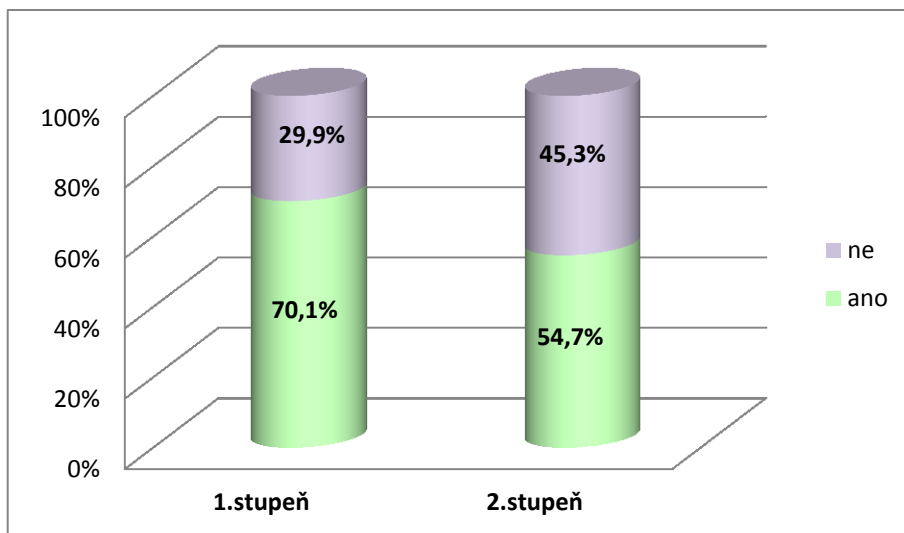
závislost mezi znalostí pojmu Ekotým a vědomostí o nástěnce (viz příloha č. 7, tabulka 5). Více dětí odpovědělo při znalosti pojmu Ekoškola také znalost nové nástěnky na škole (viz příloha č. 7, obrázek 10).

Obr. 5.3 Znalost Ekotýmu

Posledním zkoumáním této části je ověřování **povědomí nové nástěnky**, která byla vytvořena Ekotýmem a je zaměřena na program Ekoškola. Nástěnka je umístěna v projektové chodbě školy, která vede od vchodu spojovací chodbou do pavilonu F (viz příloha č. 6). Celkově má povědomí o nástěnce 62,4 % žáků na škole (viz příloha č. 4, obrázek 1). Z výsledků je jasný rozdíl, že na prvním stupni si děti více všimly nové nástěnky (viz Obr. 5.4). Je to zajímavé zjištění, když o předchozích dvou pojmech mají větší povědomí právě děti na druhém stupni.

Pomocí kontingence byla zjištěna závislost mezi povědomím o nové nástěnce a pohlavím žáků (viz příloha č. 7, tabulka 6). U dívek vyplynulo větší povědomí o nové nástěnce na škole (viz příloha č. 7, obrázek 11). Dále byla zjištěna závislost mezi znalostí nové nástěnky a třídou (viz příloha č. 7, tabulka 7). Z přílohy č. 7, obrázku 12 je patrné, že žáci 6.A, 7.A, 8.A a 9.B převážně nevědí o nové nástěnce, naopak je to u žáků 2.A, 2.B, 3.A, 7.B a 8.B.

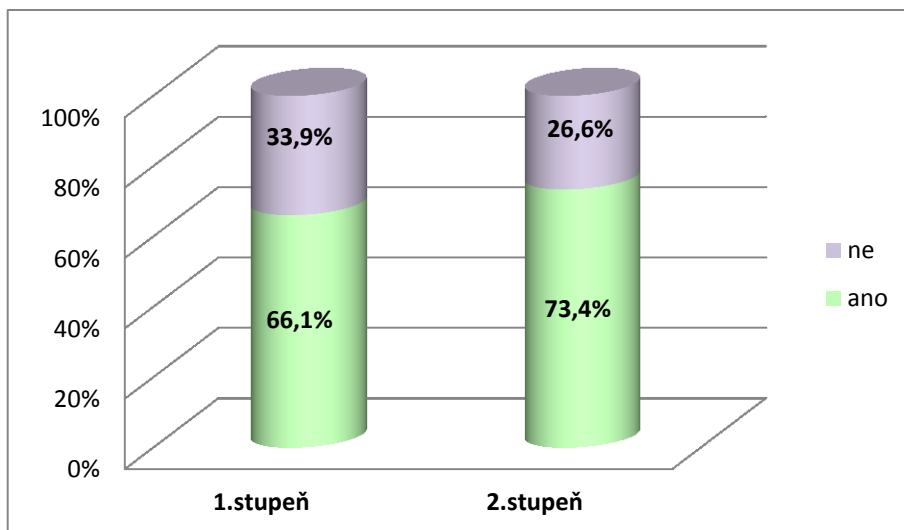
Obr. 5.4 Nová nástěnka

5.2.2 Odpady

Oblast odpadů byla řešena již ve výše zmíněné části brainstormingu. V této části bylo položeno pět otázek, které se týkají také odpadů, ale trochu z jiného úhlu pohledu.

První bylo v této části řešeno, zdali je v **domácnosti tříděn odpad**. Výsledky poslouží jako výchozí informace. Pokud děti třídí odpad již doma, tak je mnohem větší pravděpodobnost, že se tak budou chovat i ve škole. Z primárního výzkumu vyplynulo, že na prvním stupni třídí odpad 66,1 % domácností, na druhém stupni je to o něco více, a to 73,4 %. Pro další postup a případné zlepšování třídění odpadů na škole jsou výsledky Obr. 5.5 příznivé, v průměru na celé škole doma třídí odpad 69,8 % žáků (viz příloha č. 4, obrázek 2).

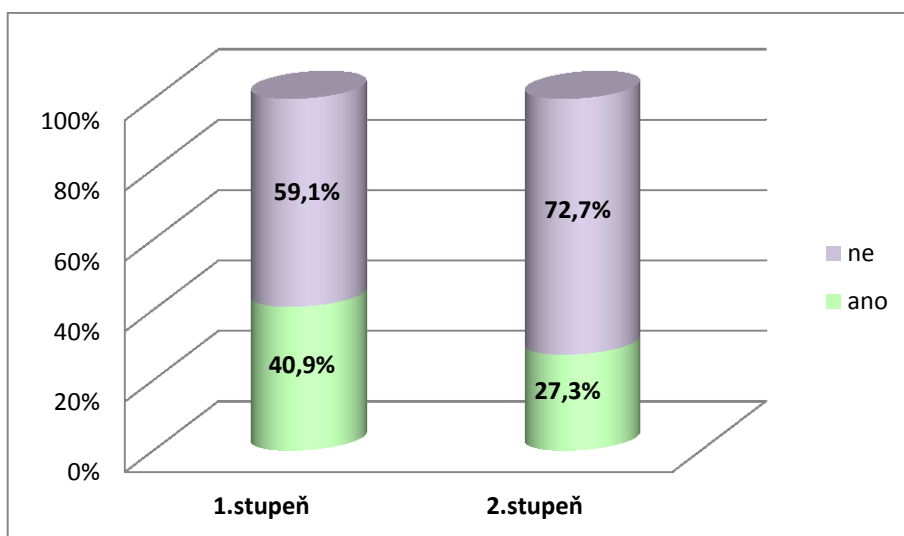
Pomocí kontingence byla zjištěna závislost mezi tříděním odpadu v domácnosti a třídou (viz příloha č. 7, tabulka 8). Všichni žáci 5.B a 9.B odpověděli, že doma třídí odpad. Naopak v domácnostech žáků 4.B se nejméně třídí odpad (viz příloha č.7, obrázek 13).

Obr. 5.5 Třídění odpadu v domácnosti

Dále byl výzkum zaměřen na **nošení plastových lahví do školy**. Zde se ukázalo, že v této oblasti má škola rezervy, ačkoliv již nyní si sběrem plastu vydělá přes 9 000 Kč ročně (viz kapitola 3.6). Výsledky ukázaly, že na celé škole nosí pouhých 34,1 % žáků do školy PET lahve (viz příloha č. 4, obrázek 2). Na prvním stupni je nošení plastových lahví více rozšířené, zapojuje se necelých 41 % žáků (viz Obr. 5.6).

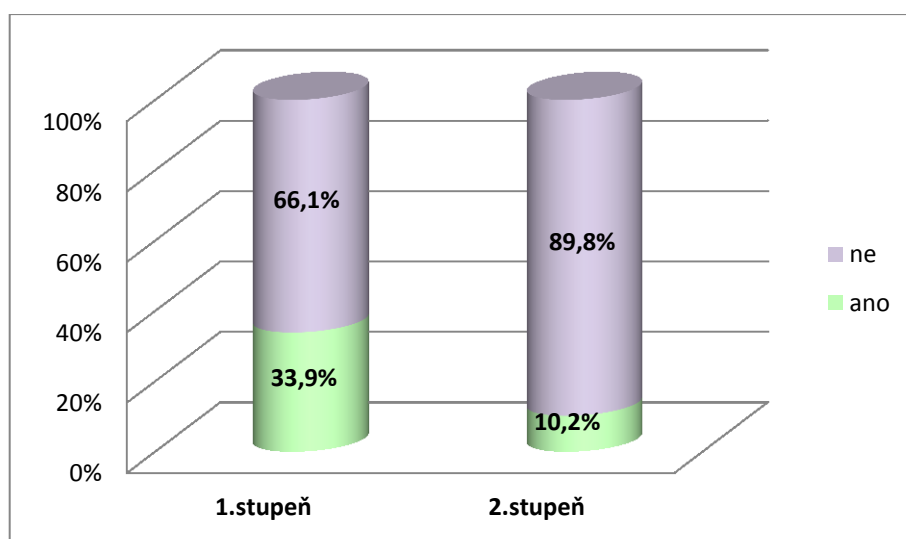
Pomocí kontingence byla zjištěna závislost mezi nošením plastových lahví do školy a třídou (viz příloha č. 7, tabulka 9). Pozitivní výsledky jsou pouze ve 4.B a 5.A, kde děti nosí nejvíce PET lahví do školy. Naopak nejméně nosí děti 5.B, 6.B a 7.A (viz příloha č.7, obrázek 14).

Obr. 5.6 Nošení plastových lahví

Starý papír je dalším odpadem, který se na ZŠ Pod Skalkou hromadně sbírá. Za jeho prodej škola získává nemalé finanční prostředky. Ze strany dětí se však neshledává s velkým zájmem (pouze 22 % dětí nosí starý papír do školy), jak lze vidět v příloze č. 4, obrázek 2. Opět více dětí sbírá na prvním stupni (viz Obr. 5.7). Na druhém stupni sbírá pouhých 10,2 % dětí.

Pomocí kontingence byla zjištěna závislost mezi nošením starého papíru do školy a třídou (viz příloha č. 7, tabulka 10). Nejvíce starého papíru do školy nosí opět děti 4.B a 5.A (viz příloha č. 7, obrázek 15).

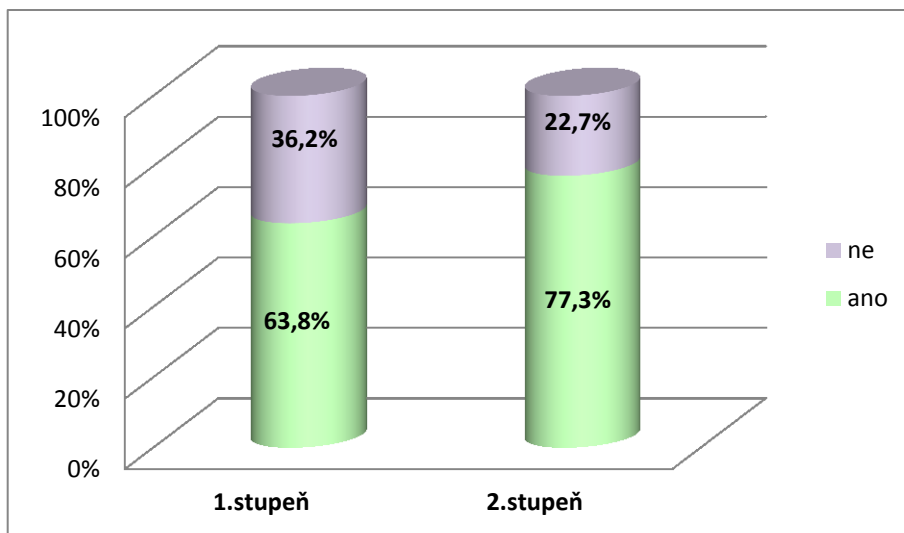

Obr. 5.7 Nošení starého papíru

Na škole dále probíhá **sběr vybitých baterií**. Předmětem výzkumu je znalost povědomí tohoto sběru, který na škole probíhá již několik let, ale zatím se nesetkal s velkým úspěchem. Z přílohy č. 4, obrázek 2 se potvrzuje, že převážná většina dětí (70,6 %) o sběru vybitých baterií ví, proto se za neúspěchem této aktivity musí hledat jiná příčina. Nižší, z Obr. 5.8, lze vidět nepatrnou převahu povědomí o sběru vybitých baterií na druhém stupni, a to 77,3 % žáků.

I zde byla provedena kontingence a byla zjištěna závislost sběru vybitých baterií na třídě (viz příloha č. 7, tabulka 11). Všechny děti 5.A odpověděly, že vědí o sběru vybitých baterií na škole. Jediná třída, kde převládá nevědomost, je 4.A (viz příloha č. 7, obrázek 16). Dále vyplynula závislost mezi sběrem vybitých baterií a tříděním odpadu v domácnosti (viz příloha č. 7, tabulka 12). Většina dětí, když třídí odpad doma, tak sleduje sběr vybitých baterií ve škole (viz příloha č. 7, obrázek 17).

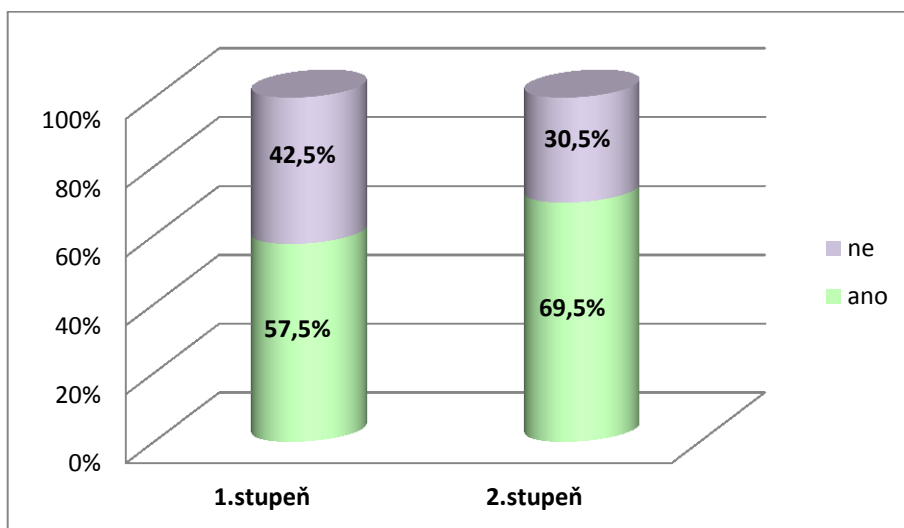

Obr. 5.8 Povědomí o sběru vybitých baterií

V poslední části bylo zjišťováno **povědomí o sběru vyřazených elektrospotřebičů**, který na škole rovněž probíhá. Na ZŠ Pod Skalkou 63,5 % dětí ví o sběru elektrospotřebičů (viz příloha č. 4, obrázek 2). Na prvním stupni nejsou výsledky nijak přesvědčivé (viz Obr. 5.9). Na druhém stupni ví o sběru necelých 70 % žáků, ale z interních statistik nevyplývá přiměřený zájem o nošení vyřazených elektrospotřebičů do školy.

Pomocí kontingence byla zjištěna závislost mezi povědomím o sběru elektrospotřebičů na škole a třídou (viz příloha č. 7, tabulka 13). Nevědomost převládá ve třídách 4.A, 4.B, 5.B a 7.A, naopak nejvíce vědí o sběru elektrospotřebičů v 5.A, 6.A a 8.B.

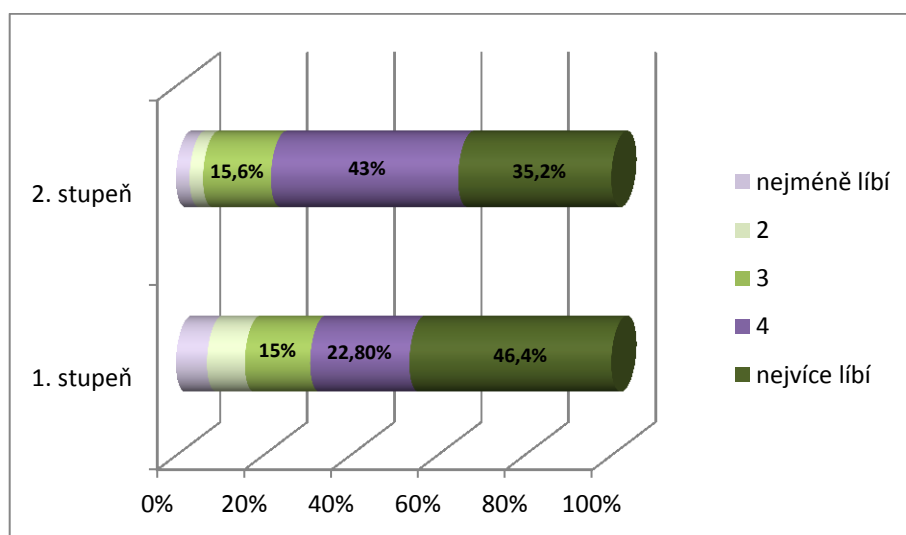
Obr. 5.9 Povědomí o sběru elektrospotřebičů

5.2.3 Prostředí školy

Oblast prostředí školy byla rovněž řešena ve výše zmíněné části brainstormingu. Zde se však výzkum zaměřuje na hodnocení prostor školy na škále „líbivosti“.

Na celé škole se líbí prostory **chodby a galerie** nejvíce 40,8 % dětí (viz příloha č. 4, obrázek 3). Jedná se o četnost nejlepšího hodnocení na škole.

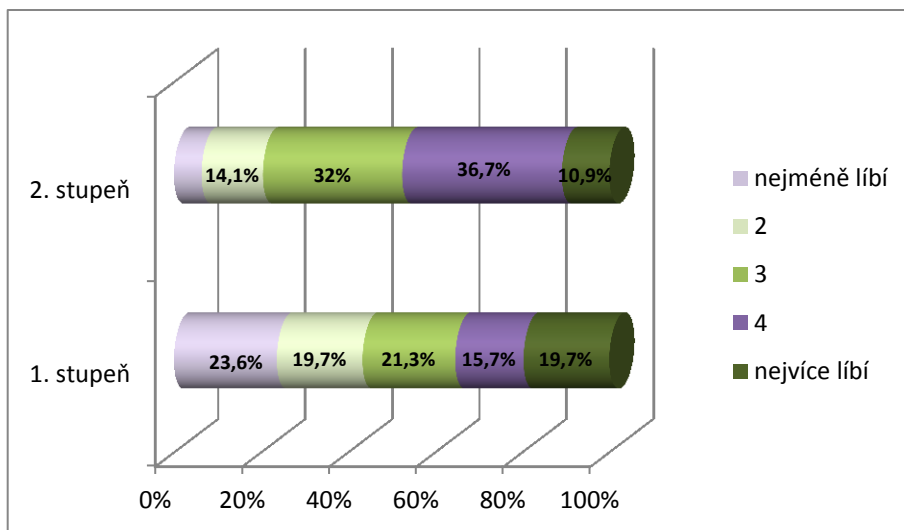
Na prvním stupni děti nejčastěji hodnotili vybarvením největšího počtu smajlíků, čili pěti. Z toho vyplývá (viz Obr. 5.10), že se jim chodby a galerie na škole líbí nejvíce. Na druhém stupni žáci nejčastěji hodnotili čtyřmi body, čili se jim prostory chodeb a galerie líbí nadprůměrně. Obě tvrzení se potvrdila i na základě jednovýběrového T-testu v Tab. 5.2 a Tab. 5.3, které jsou uvedeny na konci kapitoly 5.2.3.

Obr. 5.10 Chodby a galerie

Na celé škole byly **prostory šaten** hodnoceny nejčastěji průměrně, a to 26,7 % dětí (viz příloha č. 4, obrázek 3). Jedná se o četnost nejlepšího hodnocení na škole

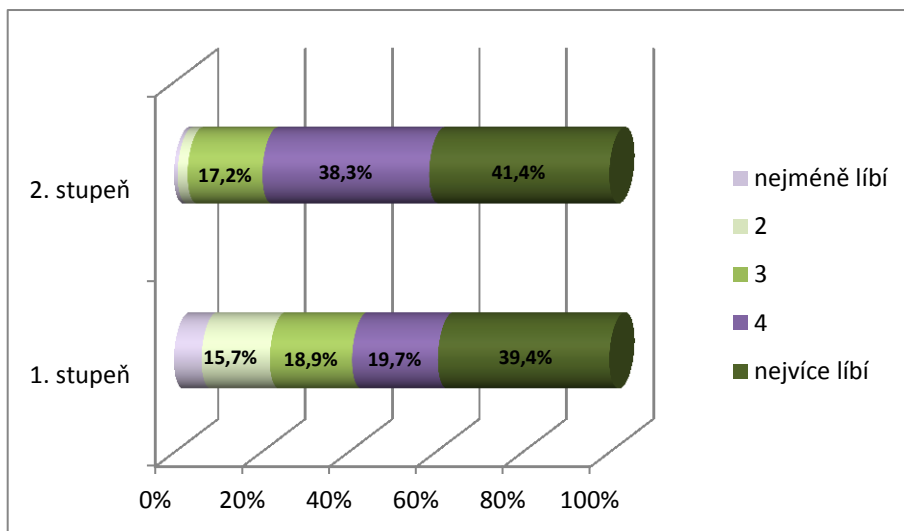
Na prvním stupni jsou šatny hodnoceny průměrně, až mírně podprůměrně. Na druhém stupni jsou šatny hodnoceny lehce nadprůměrně. Necelých 40 % dětí hodnotilo čtyřmi body (viz Obr. 5.11). Výsledky jsou potvrzeny na základě T-testu níže.

Obr. 5.11 Šatny

Co se týče **prostor jídelny**, tak tady jsou žáci na celé škole spokojeni nadprůměrně, a to 40,4 % dětí (viz příloha č. 4, obrázek 3). Jedná se o četnost nejlepšího hodnocení na škole. Je to způsobeno hlavně tím, že prostory jídelny jsou nedávno zcela zrekonstruované.

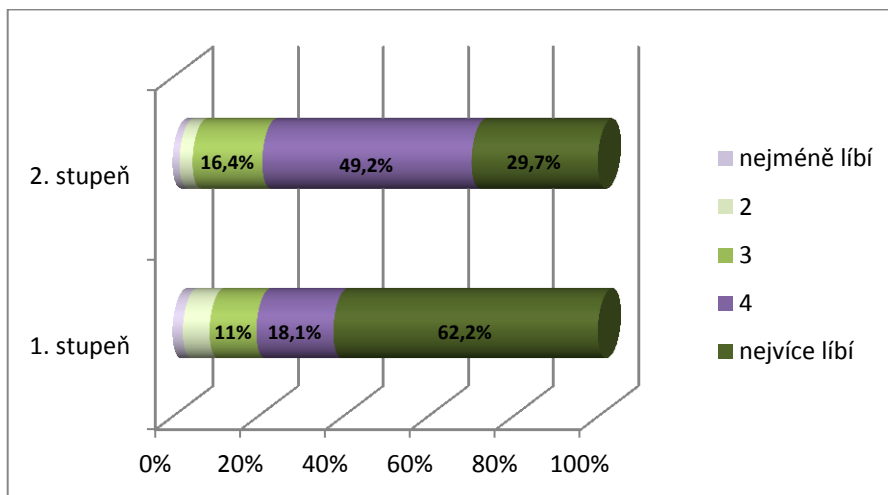
Ve srovnání na prvním a druhém stupni jsou děti na druhém spokojené o něco více (viz Obr. 5.12). Nadprůměrné hodnocení potvrzuje i T-test níže.

Obr. 5.12 Jídelna

Na celé škole je potvrzené výzkumem, že vzhled a vybavení **tříd** se dětem velmi líbí, a to 45,9 % dětí (viz příloha č. 4, obrázek 3). Jedná se o četnost nejlepšího hodnocení na škole.

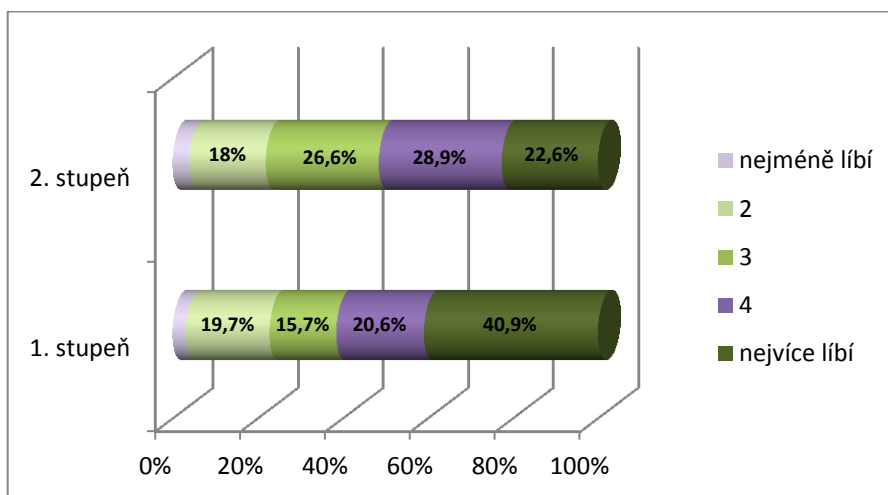
Třídy se líbí dětem na prvním stupni nejvíce, celých 62 % dětí zde hodnotila největším počtem vybarvených smajlíků. Hodnocení na druhém stupni je v porovnání s prvním o něco horší (49,2 % čtyřmi body), ale pořád se drží v nadprůměrné hladině (viz Obr. 5.13).

Obr. 5.13 Třídy

Venkovní prostředí školy bylo hodnoceno na celé škole spíše průměrně, až lehce nadprůměrně, a to 31,8 % dětí (viz příloha č. 4, obrázek 3). Jedná se o četnost nejlepšího hodnocení na škole.

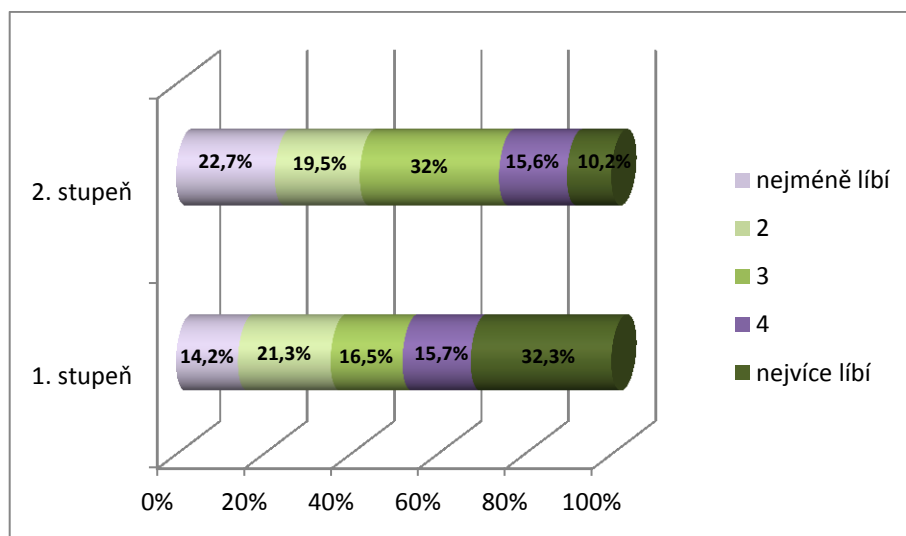
Prostředí v okolí školy se opět více líbí žákům prvního stupně, a to 40,9 % dětí zvolilo pět smajlíků. Hodnoty na druhém stupni jsou spíše průměrné (viz Obr. 5.14).

Obr. 5.14 Venkovní prostředí školy

Na celé škole bylo **školní hřiště** hodnoceno průměrně, a to 24,3 % dětí (viz příloha č. 4, obrázek 3). Jedná se o četnost nejlepšího hodnocení na škole.

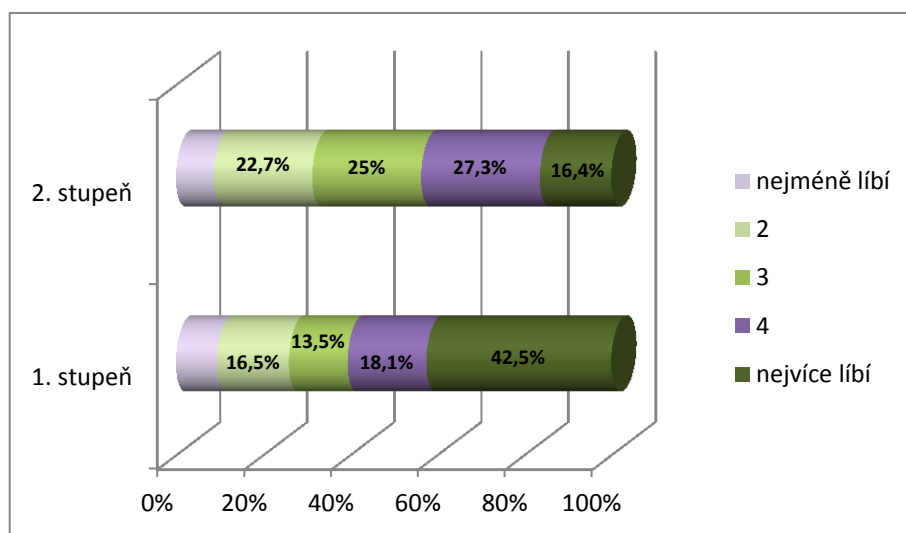
Zde je vidět asi největší rozdíl v názorech dětí na prvním a druhém stupni (první stupeň 32,3 % nejvíce líbí, druhý stupeň 10,2 %). Zatímco děti na prvním stupni jsou nadprůměrně spokojeny s hřištěm, děti na stupni druhém hodnotily průměrně až podprůměrně (viz Obr. 5.15). Je třeba uvést, že děti od šestých tříd si špatný stav hřiště více uvědomují. Výsledky se potvrzují i v T-testu zobrazeného níže.

Obr. 5.15 Hřiště

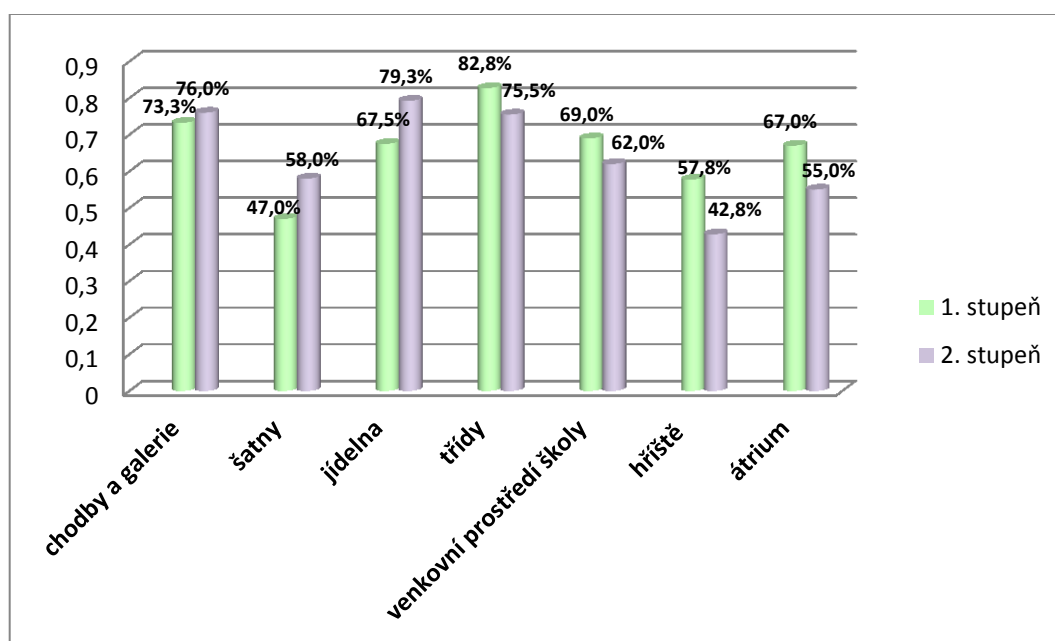
Posledním hodnoceným prostorem bylo **atrium**, které je umístěné mezi pavilony. Na celé škole je hodnocení atria průměrné až lehce nadprůměrné, a to 29,4 % dětí (viz příloha č. 4, obrázek 3). Jedná se o četnost nejlepšího hodnocení na škole.

Opět pozitivněji reagovaly děti na prvním stupni, které zde rády chodí například po vyučování v družině. Celých 42 % žáků se vyjádřilo nejvyšší možnou hodnotou (viz Obr. 5.15). Hodnocení na druhém stupni je spíše průměrné.

Obr. 5.16 Atrium

V Obr. 5.17 je souhrn všech přepočtených hodnocených prostor, respektive o výpočet celkové spokojenosti s daným prostorem, a to pomocí vzorce (viz příloha č. 10). Vycházelo se z průměrných hodnot. Potvrdily se výše hodnocené výsledky. Na celé škole byly prostory hodnoceny následovně: chodby a galerie – spokojenost ze 74,75 %, šatny – 52,5 %, jídelna – 73,5 %, třídy – 79,25 %, venkovní prostředí školy 65,5 %, hřiště – 50,25 % a atrium – 61 % (viz příloha č. 10). Nejhorše hodnoceným prostorem jsou šatny na prvním stupni a školní hřiště na stupni druhém. Naopak nejlépe hodnoceným prostorem jsou třídy na prvním stupni a jídelna na stupni druhém (viz Obr. 5.17).

Obr. 5.17 Přepočtená procenta spokojenosti s prostory školy

Na základě Jednovýběrového T-testu, který byl proveden pomocí programu SPSS, byly zjištěny následující údaje (dle Tab. 5.2). Sleduje se sloupec Sig. Když je hodnota Sig. větší jak 0,05 znamená to, že je faktor hodnocen průměrně. Prostor šaten je hodnocen na prvním stupni dětmi jako průměr. Pokud je hodnota Sig. menší jak 0,05 musí se přejít do sloupce Mean Difference. Zde se sledují znaménka. Hodnoty záporné by byly hodnoceny podprůměrně a naopak hodnoty kladné by byly hodnoceny nadprůměrně. Všechny ostatní prostory jsou na škole žáky prvního stupně hodnoceny nadprůměrně.

Tab. 5.2 Jednovýběrový T-test pro první stupeň

	Středová hodnota = 3					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
chodby a galerie	8,262	126	,000	,929	,71	1,15
šatny	-,921	126	,359	-,118	-,37	,14
jídelna	6,051	126	,000	,701	,47	,93
třídy	14,089	126	,000	1,315	1,13	1,50
venkovní prostředí školy	6,816	126	,000	,764	,54	,99
hřiště	2,360	126	,020	,307	,05	,56
átrium	5,420	126	,000	,677	,43	,92

Na základě Jednovýběrového T-testu, který byl proveden pomocí programu SPSS, byly zjištěny následující údaje (dle Tab. 5.3). Atrium bylo žáky druhého stupně hodnoceno průměrně. Hřiště bylo hodnoceno podprůměrně a ostatní prostory nadprůměrně. V porovnání s prvním stupněm je vidět u žáků druhého stupně větší spokojenost s šatnami, ale naopak menší spokojenost s hřištěm a atriem.

Tab. 5.3 Jednovýběrový T-test pro druhý stupeň

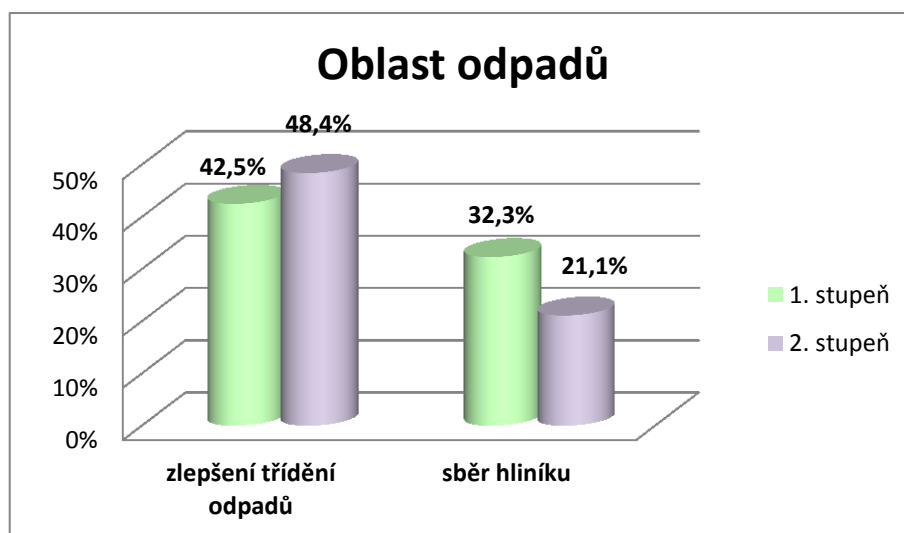
	Středová hodnota = 3					
	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
					Lower	Upper
chodby a galerie	12,258	127	,000	1,039	,87	1,21
šatny	3,453	127	,001	,320	,14	,50
jídelna	15,559	127	,000	1,172	1,02	1,32
třídy	13,536	127	,000	1,023	,87	1,17
venkovní prostředí školy	4,794	127	,000	,484	,28	,68
hřiště	-2,591	127	,011	-,289	-,51	-,07
atrium	1,895	127	,060	,203	-,01	,42

5.2.4 Vyhodnocení návrhů z brainstormingu

V dotazníku byly podrobněji zkoumány pouze dvě oblasti Ekoškoly, a to oblast odpadů a oblast prostředí školy, které byly vybrány na základě předchozího brainstormingu (viz kapitola 5.1).

V **oblasti odpadů** celkově, na prvním i druhém stupni, převyšuje zájem o zlepšení třídění odpadů (45,5 % dětí). Zájem o sběr hliníku je podstatně menší (26,7 % dětí). Toto tvrzení potvrzuje graf zobrazující výsledky na celé škole (viz příloha č. 4, obrázek 4).

Na druhém stupni je rozdíl ještě patrnější. Je to dáno tím, že celkově na druhém stupni se zabývá tříděním odpadu v domácnosti více žáků a možná právě z tohoto důvodu se necelých 85 % žáků druhého stupně vyslovilo pro zlepšení systému třídění odpadu na škole (viz Obr. 5.18).

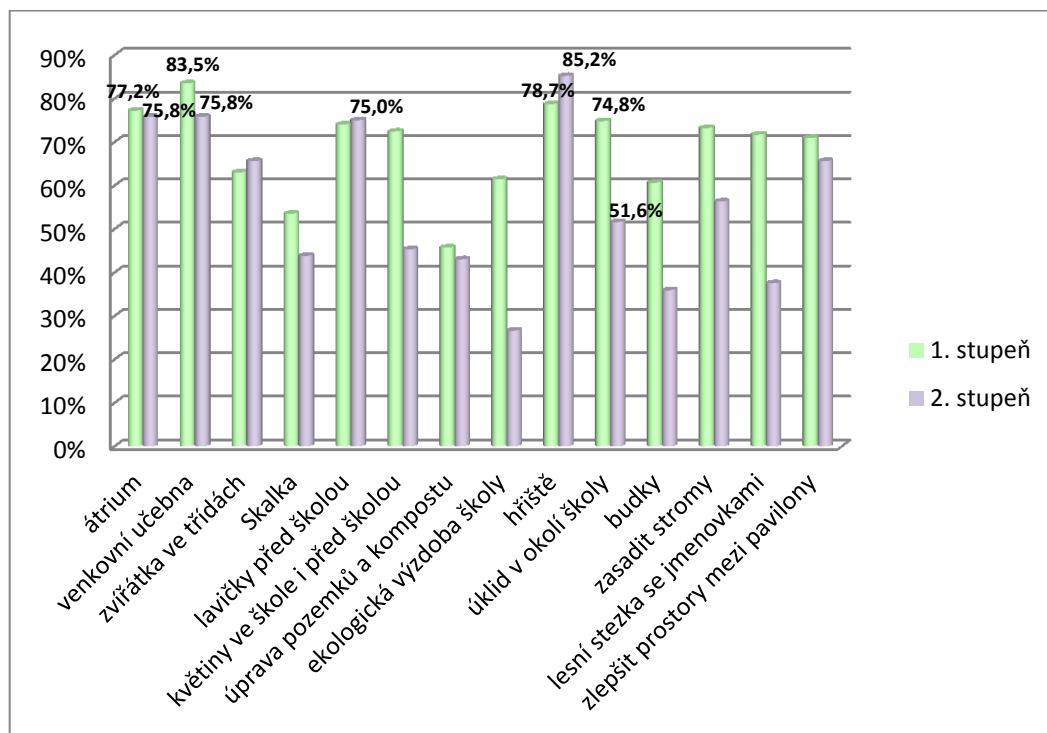
Obr. 5.18 Oblast odpadů

Oblast prostředí školy je druhé téma Ekoškoly, kterým se hodlá ZŠ Pod Skalkou zabývat (viz výsledky brainstormingu). V této oblasti zazněla v brainstormingu celá řada návrhů, které byly následně v dotazníku testovány. Na celé škole se nejvíce hlasovalo pro nové hřiště (82 % dětí), také pro postavení venkovní učebny, a to 79,6 % dětí (viz příloha č. 4, obrázek 5).

Jako nejčtetnější návrh bylo na druhém stupni zvoleno hřiště. Žáci cítí potřebu rekonstrukce sportovního hřiště u školy. Přes 70 % dětí na druhém stupni hlasovalo pro návrhy - nové lavičky před školou, postavení venkovní učebny a rekonstrukce atria. Návrh postavení venkovní učebny zvítězil na prvním stupni, kdy pro něj hlasovalo více než 80 %

dětí. Pro rekonstrukci atria a sportovního hřiště hlasovalo taktéž přes 70 % dětí na prvním stupni. Dalším zajímavým návrhem na prvním stupni je úklid v okolí školy, o který mělo zájem přes 70 % dětí na prvním stupni. V porovnání s druhým stupněm je to přibližně o jednu třetinu větší zájem. Další zajímavá data lze vyčíst z následujícího Obr. 5.19.

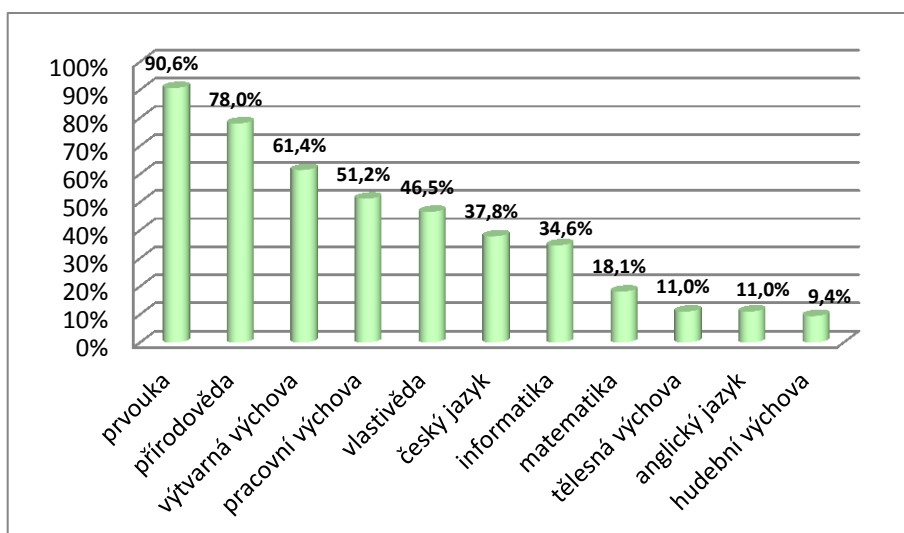

Obr. 5.19 Oblast prostředí školy

5.2.5 Ekologie v předmětech

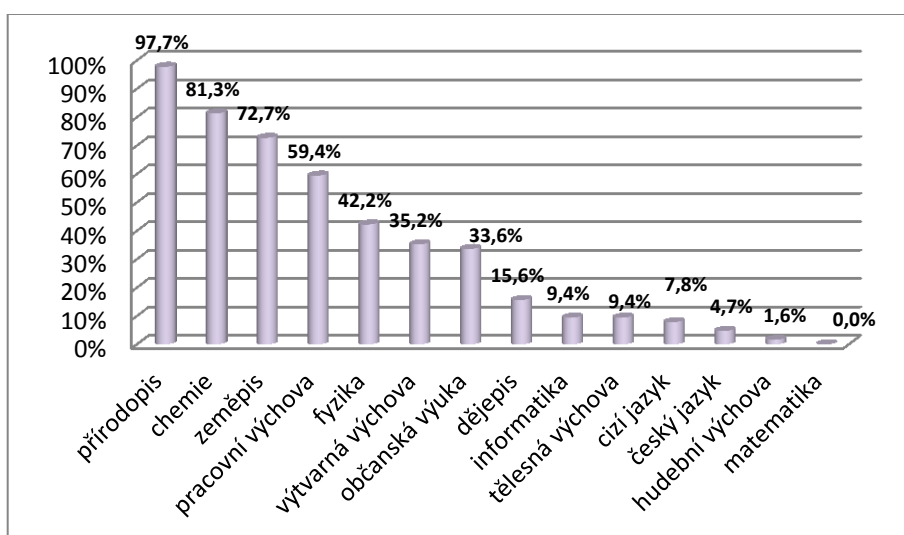
V poslední části dotazníku bylo zjišťováno aktuální zapojení prvků ekologie do předmětů na prvním i druhém stupni. Výsledky poslouží ke zmapování současné situace na ZŠ Pod Skalkou. Případně odhalí mezery, kde by se dalo něco změnit.

Na prvním stupni děti nejčastěji odpovídaly, že prvky ekologie se vyskytují v prvouce, dále potom v přírodovědě. Tyto dva předměty úzce souvisí s přírodou, a proto výsledky jsou vyhovující. Další se umístily výchovy, výtvarná a pracovní. Zde škola využívá ekologických materiálů a ve výzkumu se to potvrdilo (viz Obr. 5.20). Za zmínku stojí ještě předmět vlastivěda, který získal přes 40 % odpovědí v hodnocení.

Obr. 5.20 Ekologie v předmětech na prvním stupni

Na druhém stupni získal největší převahu odpovědi přírodopis, který úzce souvisí s životním prostředím, a tím pádem i s ekologií. Dále získala kolem 80 % chemie, kde se provádí různé vědecké výzkumy, a jak vyšlo z výzkumu, jsou mnohdy zaměřené na ekologii. V předmětu zeměpis jsou zařazeny celosvětové globální problémy, a proto se umístil na třetím místě se 70 % odpovědí dětí na druhém stupni (viz Obr. 5.21). Oproti prvnímu stupni se výše umístila pracovní výchova a výtvarná výchova je trochu opomíjená. Lze z toho usoudit, že na prvním stupni se ve výtvarné výchově více věnují a pracují s ekologickými materiály.

Obr. 5.21 Ekologie v předmětech na druhém stupni

5.3 Vyhodnocení hypotéz

Hypotézy byly stanoveny v kapitole 4. Metodika výzkumu na základě předchozí konzultace s odpovídající osobou na ZŠ Pod Skalkou. Údaje jsou podloženy jednak zkušenostmi odpovídající osoby a také interními materiály školy.

5.3.1 Hypotéza č. 1

„Nošení PET lahví do školy nezávisí na třídě, kterou jednotliví žáci navštěvují na prvním stupni.“

V Tab. 5.4 je sledován sloupec Sig., kde je hodnota $0,007 < 0,05$ a z toho vyplývá, že nošení PET lahví do školy závisí na třídě, kterou jednotliví žáci navštěvují na prvním stupni základní školy. Nejvíce PET lahví nosí na prvním stupni žáci 4.B a 5.A, naopak nejméně se zapojují žáci 5.B (viz příloha č. 7, obrázek 19). Hypotéza č. 1 tedy byla na základě výsledku testu zamítnuta.

Tab. 5.4 Kontingence: sběr PET lahví x třída x 1.stupeň

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,372	,007
	Cramer's V	,372	,007
	Contingency Coefficient	,349	,007
N of Valid Cases		127	

5.3.2 Hypotéza č. 2

„Více než 65 % žáků na prvním stupni slyšelo o Ekotýmu na škole.“

Hypotéza č. 2 byla přijata na základě Obr. 5.3, který ukazuje, že přesně 72,4 % žáků na prvním stupni již slyšelo o Ekotýmu na škole.

5.3.3 Hypotéza č. 3

„Nošení starého papíru do školy nezávisí na pohlaví žáků na druhém stupni.“

V Tab. 5.5 je opět sledován sloupec Sig, kde je hodnota $0,266 > 0,05$ a z toho vyplývá, že nošení starého papíru do školy nezávisí na pohlaví žáků na druhém stupni. Hypotéza č. 3 byla tedy na základě výsledku testu přijata.

Tab. 5.5 Kontingence: sběr starého papíru x pohlaví x 2.stupeň

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,098	,266
	Cramer's V	,098	,266
	Contingency Coefficient	,098	,266
N of Valid Cases		128	

5.3.4 Hypotéza č. 4

„Žákům prvního stupně se více líbí prostory tříd než žákům na druhém stupni.“

Hypotéza č. 4 byla přijata na základě Obr. 5.13, jedná se o průměrné hodnocení tříd. Žáci na prvním stupně průměrně hodnotili 4,31 body a žáci na druhém stupni 4,02 body. Rozdíl je sice malý, ale dá se tvrdit, že žákům prvního stupně se třídy líbí více než žákům na druhém stupni.

5.3.5 Hypotéza č. 5

„Více než 50 % žáků na druhém stupni hodnotilo hřiště průměrně.“

Za průměrnou hodnotu na pětistupňové škále se považuje hodnota 3. Z výsledků Obr. 5.15 je patrné, že na druhém stupni hodnotilo hřiště průměrně 32 % žáků. Na základě toho byla hypotéza č. 5 zamítnuta.

5.4 Rozhovor s vedením ZŠ Pod Skalkou

Návrhy jsou sice důležité, ale musí se zjistit, zda je možné je realizovat. Více bude řečeno níže ve slovním vyhodnocení rozhovoru s paní ředitelkou Mgr. Kristinou Kubečkovou. Kompletní záznam z rozhovoru je k dispozici v příloze č. 11.

Slovní vyhodnocení rozhovoru s paní ředitelkou

Hlavním důvodem zapojení ZŠ Pod Skalkou do programu Ekoškola byl fakt, že škola již provádí spoustu ekologických aktivit (od roku 1999), a tímto by chtěla vše propojit a využít pro získání prestižního titulu. Pozitivně se zvýší image školy a žáci se více zapojí do činnosti. Paní ředitelka se nepravdělně účastní schůzek Ekotýmu a je s prací Ekotýmu spokojená. Na schůzkách hlavně motivuje žáky k další práci. Sběr plastů, starého papíru, vybitých baterií a elektrospotřebičů má podle paní ředitelky určitě smysl. Jednak je chráněna příroda a také jsou získávány finance na podporu ekologie. Nízký sběr baterií a drobných

elektrospotřebičů se dá vysvětlit tím, že uvědomělí rodiče sami odváží baterie a elektrospotřebiče do sběrného dvora. Na škole se plánovala akce „Hod starým mobilem“, ale moc se neuchytila. S šatnami na prvním stupni jsou děti nespokojené možná proto, že je tam malý, tmavý a neútulný prostor. Vzhledem k omezenému prostoru a finančním možnostem se s šatnami nedá nic dělat. Do budoucna se chystá rekonstrukce hřiště i atria, ale chybí dostatek financí. Na hřiště je dokonce vypracovaný projekt.

Paní ředitelka v rozhovoru sdělila jednu informaci mimo položené otázky. Střední školy získaly grant od Evropské unie na inovace, ale podmínkou je zapojení a spolupráce se základními školami. Zajímavá je nabídka spolupráce například se Střední školou zemědělskou a přírodovědnou v Rožnově pod Radhoštěm, kde je možné navštívit Ekologický a farmářský den (viz příloha č. 12). Více informací z rozhovoru, které se týkají reálnosti konkrétních návrhů, jsou níže v kapitole 6.

5.5 Výsledky sekundárního výzkumu

Sekundární výzkum byl proveden na závěr celé analýzy. Převážná většina sekundárních dat byla získána z analýzy, kterou realizovala ZŠ Pod Skalkou pod vedením koordinátorek Ekoškoly. Potřebné dotazníky sestavoval Ekotým a na jejich vyplňování se podílelo vedení, pedagogové, žáci, kuchařky a školník. Celý záznam analýzy je k dispozici v příloze č. 9.

Slovní vyhodnocení sekundárního výzkumu

V oblasti odpadů se škola co nejvíce vyhýbá používání výrobků na jedno použití. Vedoucí kuchyně a pan školník se snaží nakupovat ve větších baleních. Učitelé používají popsané papíry, tzv. „šmíráky“, na poznámky, náčrty, kreslení v družině. Celá škola se snaží oboustranně kopírovat. Ve výtvarné výchově, pracovních činnostech a chemii se využívají odpady jako kartony, PET lahve, stará trička, pytlíky od čaje, apod. Škola vlastní dva nápojové automaty, jeden na mléko a druhý na minerálky a ovocné šťávy. Na škole se třídí plast, papír, sklo, elektroodpad a hliník. Kompost zatím nefunguje. Školník odváží nebezpečný odpad do sběrného dvora. Na škole je celkem třináct košů na papír, devět na plast a dva na hliník. Všichni žáci i učitelé vědí, kde jsou koše umístěny. Barva košů vždy neodpovídá barvě kontejnerů. Před školou jsou umístěny odpovídající kontejnery na papír, plast, sklo a směsný odpad. Kuchařky a uklízečky vynáší koše denně, žáci tříděný odpad jednou za měsíc. Odpad odváží firma A.S.A do Ostravy. Škola provádí celoročně sběr papíru,

PET lahví, vybitých baterií a drobného elektroodpadu. Nárazově sbírá lesní plody pro zvěř. Na škole se používá recyklovaný toaletní papír, ubrousky a sešity. Zbytky z kuchyně si odváží drobní chovatelé. V okolí školy se často odhazují odpadky, nejčastěji na hřišti, ale učitelé dbají na pravidelný úklid.

V oblasti prostředí školy se žákům a učitelům nejvíce líbí recepce, galerie a projektová chodba. Nelíbí se jim nepořádek před vchodem a na hřišti. Žákům se nejvíce líbí jejich vlastní třídy. O úklid tříd a chodeb se starají žáci a uklízečky. O okolí školy se stará školník, o pozemky v pěstitelských činnostech žáci. Pro nově příchozí návštěvy existují směrovky a nápisy pavilonů, paní recepční ukáže cestu. O květiny ve škole se stará služba na květiny, v jídelně kuchařky. Většina žáků i učitelů je spokojena s množstvím květin na škole. Žáci mohou trávit přestávky a volné hodiny na chodbách, v galerii, v herních koutcích, ve třídách, v atriu, v relaxačním koutku a družině. Škola má hezký pozemek, velký, ale zanedbaný. Hřiště je také zanedbané, chybí zde prolézačky, lavičky a děti by rády trávily čas na hřišti i po škole. Žáci by uvítali vylepšení atrie, panáky na chodníku, pink ponk atd.

6 Návrhy na zavedení programu Ekoškola

Nejdůležitější a zároveň závěrečnou částí diplomové práce jsou následující výstupy, které vyplynuly z předchozích analýz. Návrhy jsou rozděleny do dvou oblastí, které byly vybrány v průběhu analýzy. Jedná se o oblast odpadů a oblast prostředí školy. Navíc jsou zde doplňující návrhy, které nepatří ani do jedné z oblastí. Pokud se škola bude následujícími návrhy zabývat a bude se snažit je realizovat, má vysokou pravděpodobnost úspěchu při závěrečném auditu Ekoškoly. Právě i díky tomu, že o ně byl projeven zájem samotnými žáky.

6.1 Oblast odpadů

Mezi základní návrhy v oblasti odpadů byly zařazeny tzv. sběrové dny, práce s odpadním materiálem, krabice na baterie do tříd a další.

6.1.1 Sběrové dny

Sběr plastů a starého papíru by se dal podpořit tzv. sběrovými dny. Sběrové akce by se mohly konat ve stanovené dny (např. po svátcích, ke Dni Země, ke Dni vody a ke Dni životního prostředí). Každý žák by donesl do školy minimálně jednu PET lahev nebo 1 kg papíru. V průběhu jednoho dne se nasbírá velké množství PET lahví a papíru, a tím se také zvýší povědomí o jejich sběru na škole. Děti je třeba motivovat, např. formou zájezdu pro nejlepší sběrače nebo dortu pro nejlepší třídní kolektiv nebo odměnami pro jednotlivce. Dále se může sběr podpořit ukázkou grafů vývoje na začátku, během a na konci školního roku.

Na akci konající se jeden vyučovací den je třeba zajistit:

- včasnou, dobře promyšlenou propagaci formou vytvoření a vyvěšení plakátů na viditelných místech, článků na webových stránkách nebo v místním tisku,
- zapsání informací ohledně pořádané akce do deníčků a žákovských knížek, kterou provedou třídní učitelé,
- vybrání minimálně pěti žáků, kteří budou pomáhat s organizací,
- určení minimálně tří učitelů, kteří budou koordinovat žáky a celou akci budou zastřešovat,
- místo na škole, kde se budou plasty a starý papír odevzdávat (nejlépe u vchodu do školy),

- dostatečný počet pytlů na PET lahve (lze získat zdarma na MÚ) a provazy na vázání starého papíru,
- fotografa, kterým bude celá akce zdokumentována,
- následně místo na uskladnění odpadu nebo jeho okamžitý odvoz,
- hmotné i nehmotné odměny pro nejlepší sběrače, které je možno uhradit z ekologických grantů,
- pozvání vedení města Rožnov pod Radhoštěm a místní kabelové televize, což zajistí publicitu pro ZŠ Pod Skalkou,
- zhodnocení celé akce a následné shrnutí (konkrétní počty PET lahví a množství starého papíru, nejlepší sběrače) opět na webových stránkách či v novinách.

Tab. 6.1 Varianty výtěžků ze sběru PET lahví

Počet PET lahví/1 žák (v ks)	PET lahve	
	Celkový počet (v ks)	Celková částka (v Kč)
1	345	69
2	690	138
3	1035	207
4	1380	276
5	1725	345
6	2070	414
7	2415	483
8	2760	552
9	3105	621
10	3450	690

V Tab. 6.1 a 6.2 bylo počítáno s celkovým počtem žáků na škole (345 dětí). Celkové částky byly stanoveny na základě podkladů z roku 2012 (viz kapitola 3.5). Za prodej 1 ks PET lahve by škola získala 0,20 Kč a z prodeje 1 kg starého papíru by škola výtěžila 1,40 Kč.

Tab. 6.2 Varianty výtěžků ze sběru starého papíru

Množství papíru/1 žák (v kg)	Starý papír	
	Celkové množství (v kg)	Celková částka (v Kč)
1	345	483
2	690	966
3	1035	1449
4	1380	1932
5	1725	2415
6	2070	2898
7	2415	3381
8	2760	3864
9	3105	4347
10	3450	4830

6.1.2 Práce s odpadním materiálem

Ve výuce by mělo dojít k rozšíření práce s recyklovaným materiálem či odpadem. Škola již pracuje ve výtvarné výchově i v pracovních činnostech např. s kartony, víčky, plechovkami, starými tričky atd. V těchto činnostech se doporučuje nadále pokračovat.

Práci s odpadem lze také podpořit celoškolským projektem. V určitém dni by probíhaly paralelní dílny pro všechny žáky a v každé z nich by se něco vyrábělo. Podmínkou by bylo vždy využít nějaký odpadový materiál. Množství spotřebovaného materiálu by záviselo na obsazenosti jednotlivých dílen. Maximální kapacita by se počítala na 40 ks výrobků na každou dílnu. To znamená, že bude třeba zajistit odpadový materiál na maximálně 40 ks výrobků do každé dílny (např. víčka, stará trika, vyřazené látky, atd.). Do projektu by se mohli zapojit rodiče, přátelé školy i veřejnost. Výrobky by se daly dále nabízet k prodeji a z vydělaných peněz zakoupit např. výrobky Fair Trade, lavičky, koše na tříděný odpad, stolní hry pro děti nebo podpořit další ekologické aktivity. Zvýšila by se image školy.

Na akci s pracovním názvem Fair Trade je třeba zajistit:

- návrhy od samotných žáků, co by dokázali kreativně vytvořit z odpadních materiálů, vzbudit jejich zájem o akci (např. na Ekotýmu),
- propagaci, vhodný termín, pozvat rodiče a veřejnost,
- veškerý materiál potřebný do jednotlivých dílen,
- finanční podporu ze Sdružení rodičů při ZŠ Pod Skalkou,
- prodej výrobků (např. rodičům na třídních schůzkách, děti navzájem, na jarmarku)

- zhodnocení akce na webových stránkách, v rozhlase, v kabelové televizi a v tisku, pochvalami do žákovských knížek nejaktivnějším žákům.

6.1.3 Krabice na baterie do tříd

V rámci pracovní výchovy by si každá třída vyrobila svoji krabici na baterie. Krabice umístěná na viditelném místě ve třídě by žáky více pobízela ke zvýšení sběru vybitých baterií. V rámci předmětu český jazyk si žáci mohou navrhnout vlastní letáky podporující sběr vybitých baterií. Pro zvýšení motivace může probíhat soutěž o nejlepší leták. Také se může konat soutěž o nejhezčí vyrobenou krabici. Hodnotící porota bude sestavena z vedení školy, učitelů výtvarné výchovy i vybraných žáků. V hodinách fyziky by žáci měli být seznámeni s významem sběru vybitých baterií. Škola za nasbírané množství baterií získává body v programu Recyklohraní a tyto body lze vyměnit za hmotné dárky pro žáky (např. pastelky, stolní hry, balóny, sportovní náčiní). O této formě motivace by se měli žáci dovědět více informací.

6.1.4 Další

V oblasti odpadů je možno využít další návrhy. Dokoupit koše na třídění odpadu, vybudovat nový kompost, nakupovat ve větších baleních a výrobky z recyklovaných materiálů, důsledně využívat papíry z obou stran.

6.2 Oblast prostředí školy

Mezi základní návrhy v oblasti prostředí školy lze zařadit postavení venkovní učebny, zakoupení laviček, kontrola nástěnek a výzdoby školy a další.

6.2.1 Venkovní učebna

Za zvýšenou sběrovou aktivitu škola získá více finančních prostředků. Získané peníze spolu se sponzorskými dary, s grantem města poslouží k vybudování venkovní učebny mezi pavilony (tzv. zelené učebny, viz příloha č. 13, obrázek 26 a 27). Při nedostatku financí se může zorganizovat veřejná sbírka (viz Tab. 6.3) nebo úspěšně napsat projekt na výstavku zelené učebny. Celková částka se odhaduje na cca 60 000 Kč. V Tab. 6.3 se vycházelo s celkového počtu žáků na škole (345 dětí) a podíl byl počítán vzhledem k odhadované částce za zelenou učebnu (60 000 Kč). Žáci by se zde scházeli v přírodovědných předmětech, byli by více spjatí s přírodou a trávili čas na čerstvém vzduchu. Další využití je možné pro výtvarnou výchovu a pracovních činnosti, pro schůzky Ekotýmu nebo ekologického kroužku (viz kapitola 6.3.1).

Tab. 6.3 Varianty výtěžků z veřejné sbírky na venkovní učebnu

Finanční dar/Rodiče za 1 žáka (v Kč)	Celková částka (v Kč)	Podíl na postavení venkovní učebny
20	6900	11,5%
50	17250	28,8%
100	34500	57,5%
200	69000	115,0%

6.2.2 Lavičky před školou

Pro zlepšení venkovního prostředí kolem školy lze postupně zakoupit lavičky. Dle paní ředitelky by se peníze daly zajistit z obecního rozpočtu. Další možností jsou peníze z grantů, ze sběru plastů nebo papíru. Nejvhodnějším místem pro umístění je prostor před školou, na hřišti, mezi pavilony u pozemků.

6.2.3 Kontrola nástěnek a výzdoby

Z důvodu udržení vysoké spokojenosti s prostory chodeb, je třeba zajistit kontrolu nástěnek a výzdoby školy. Každá třída by dostala na starost jednu nástěnku, za kterou by zodpovídala. Děti by zajišťovaly úplnost a aktuálnost výzdoby nástěnky. Opět by probíhala motivace např. formou vyhlášení nejlépe udržovaných nástěnek.

6.2.4 Další

V oblasti prostředí školy je možno využít další návrhy. Rekonstrukce školního hřiště, úklid v okolí školy, vylepšit prostředí v atriu, nakoupit více her atd.

6.3 Ostatní

Některé návrhy se nedají zařadit do výše uvedených dvou oblastí. Mezi nejdůležitější patří zavedení ekologického kroužku.

6.3.1 Ekologický kroužek

Do zájmových kroužků na ZŠ Pod Skalkou by měl být od příštího školního roku zařazen ekologický kroužek, který bude úzce spolupracovat s Ekotýmem. Vhodný by byl také myslivecký a přírodovědný kroužek. Práce započata na schůzkách Ekotýmu by mohla pokračovat v těchto kroužcích - navíc by se rozšířila nabídka mimoškolních aktivit a zvýšila by se prestiž školy.

7 Závěr

Prvním krokem k získání titulu Ekoškola bylo přihlášení (viz příloha č. 5) do programu. Cílem diplomové práce je získat analýzu současného ekologického stavu na škole, vybrat dvě oblasti Ekoškoly (viz brainstorming) a následně z výsledků výzkumu navrhnout nové možnosti rozšíření ekologických aktivit na škole ve vybraných oblastech (odpady a prostředí školy). Posledním krokem k získání titulu bude vyzvání příslušných osob (auditorů) z programu Ekoškola k posouzení vyvíjených ekologických aktivit na škole. Pokud budou splněny podmínky získání titulu, škola se dočká nového ocenění. S tím bude spojena prestiž, uznání kvalit a získání nových potenciálních studentů.

První kapitolou diplomové práce byly teoretická východiska. Zde byla věnována část teorii o green marketingu, která byla uplatňována v praktické části diplomové práce. Součástí teorie bylo také strategické řízení školy, kde se práce zaměřovala na problematiku zavádění nového programu. Poslední částí teoretické kapitoly byl brainstorming ve školství, který byl použit ve výzkumu.

Na teoretickou část navazovala charakteristika ZŠ Pod Skalkou. Zde se diplomová práce věnovala detailnímu popsání fungování celé školy. Je zde zmínka o charakteristice programu Ekoškola. ZŠ Pod Skalkou stále usiluje o získání titulu Ekoškola.

Praktická část diplomové práce začala popsáním metodiky výzkumu a následně pokračovala nejobsáhlejší částí práce, a to analýzy výzkumu. Marketingový výzkum se skládal z několika částí. Provedený brainstorming pomohl vybrat dvě oblasti Ekoškoly, kterými se dále výzkum zabýval (odpady a prostředí školy). Následně proběhla analýza dotazníků, které byly rozdány na celé škole. Z výsledků vyplývajících z analýzy dotazníků byl sestaven rozhovor, který proběhl s ředitelkou ZŠ Pod Skalkou. Poslední částí kapitoly analýza bylo vyhodnocení sekundárního výzkumu.

Poslední a nejdůležitější kapitolou byly návrhy na zavedení programu Ekoškola na ZŠ Pod Skalkou. Tato část byla rozdělena na oblast odpadů a oblast prostředí školy. Za stěžejní návrhy v oblasti odpadů bylo vybráno zavedení tzv. sběrových dnů na škole, podpora práce s odpadním materiálem pomocí tzv. dílen a výroba krabic na vybité baterie v jednotlivých třídách. V oblasti prostředí školy bylo vybráno postavení venkovní ekologické učebny, zakoupení laviček před školou a zavedení kontrol nástěnek.

Seznam použité literatury

Odborná literatura:

- [1] DAHLSTROM, Robert. *Green marketing management*. 1. edition Mason: South-Western Cengage Learning, 2010. 334s. ISBN 1-800-354-9706.
- [2] GRANT, John. *The green marketing manifesto*. Hoboken, NJ: John Wiley, c2007. 320s. ISBN 978-0-470-72324-1.
- [3] MALHOTRA, K. Naresh. *Marketing Research. An Applied Approach*. 6th ed. Harlow: Prentice Hall, 2009. 864p. ISBN 978-0136085430.
- [4] MORSE, L. *Statistics for Business and Economics*. New York: HarperCollins College Publishers. 1993. ISBN 0-06-044617-X.
- [5] OTTMAN, Jacquelyn. *Green marketing opportunity for innovation*. 2. edition New York: BookSurge, 2010. 270s. ISBN 1-59457-078-7.
- [6] PEATTIE, Ken. *Green marketing*. Pitman, 1992. 344 s. ISBN 978-07-1210-843-0.
- [7] STERN, Neil and Willard ANDER. *Greentailing and Other Revolutions in Retail*. Hoboken, New Jersey: John Wiley and Sons, 2008. 241s. ISBN 978-0-470-28858-0.
- [8] SVĚTLÍK, Jaroslav. *Marketingové řízení školy*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2009. 328 s. ISBN 978-80-7357-494-9.

Webové stránky:

- [9] DR.MURTHY, P. S.R., *Strategic Green Marketing for Survival* (August 4, 2010). [online] [cit. 2013-03-08]. Dostupné z WWW: <http://ssrn.com/abstract=1650560> nebo <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1650560>.
- [10] OBLUK, Ondřej. *Green marketing po česku* (8. únor, 2013). [online] [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://strategie.e15.cz/special/green-marketing-po-cesku-955336>.
- [11] POLONSKY, Michael Jay. *An Introduction To Green Marketing*. Electronic Green Journal, [online]. Australia, 1999 [cit. 2013-03-10]. Dostupné z WWW: <http://escholarship.org/uc/item/49n325b7>.

- [12] *Základní škola pod Skalkou*. [online] [cit. 2013-03-07] Dostupné z WWW: http://www.zspodskalkou.cz/?page_id=330.
- [13] *7 kroků k Ekoškole*. [online] [cit. 2013-03-07] Dostupné z WWW: <http://www.ekoskola.cz/program-metodika.html>.

Elektronické dokumenty:

- [14] COUFALOVÁ, Lucie. *Green marketing*. Brno, 2012. Bakalářská práce. Masarykova univerzita, Ekonomicko-správní fakulta, Katedra podnikového hospodářství.

Odborné články:

- [15] KO, Eunju, et al. Green marketing functions in building corporate image in the retail setting. *Journal of Business Research*. 2012, str. 7. ISSN 0148-2963.
- [16] LAMPE, Marc and Gregory GAZDA. Green Marketing in Europe and the United States: an Evolving Business and Society Enterface. *International Business Review*. 2000, č. 3, str. 295 – 312. ISSN 0969-5931/95.
- [17] LIU, Shaofeng, et al. A hub-and-spoke model for multi-dimensional integration of green marketing and sustainable supply chain management. *Industrial Marketing Management*. 2012, č. 41, str. 581 – 588. ISSN 0019-8501.
- [18] PEATTIE, Ken. Green Marketing. *The Marketing Book*. 2008, kapitola 28, str. 562 - 585. ISSN 7506-8566-5.
- [19] POLONSKY, Michael. Transformative green marketing: Impediments and opportunities. *Journal of Business Research*. 2011, č. 64, str. 1311 – 1319. ISSN 0148-2963.

Ostatní:

- [20] HRNČÍŘOVÁ, Pavla. *Interní materiály ZŠ Pod Skalkou*. 2013.
- [21] MIKOVÁ, Šárka. *Metody – brainstorming*. 2005.
- [22] VIRÁGOVÁ, Daniela. *Průručka pro školy*. Sdružení Tereza, Praha 2007.
- [23] Katedra marketingu a obchodu. *Přednášky Business Marketing – Měření spokojenosti zákazníků*. Ostrava-akademický rok 2011/2012.

Seznam použitých zkratk

apod.	a podobně
atd.	a tak dále
cca	circa
CHKO	chráněná krajinná oblast
ICT	informační technologie
Kč	česká koruna
kg	kilogram
ks	kus
MÚ	městský úřad
např.	například
Obr.	obrázek
PET	polyethylentereftalát
Sig.	signifikance
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences
SVČ	středisko volného času
ŠVP	školní vzdělávací plán
Tab.	tabulka
TJ	tělovýchovná jednota
tzn.	to znamená
tzv.	tak zvaný
ZŠ	základní škola

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 26.4.2013...

.....

Bc. Petra Mrlíková

Seznam příloh

1. Identifikační údaje ZŠ Pod Skalkou
2. Dotazník pro první stupeň, dotazník pro druhý stupeň
3. Článek z novin: Evaluace rožnovského školství dále pokračuje
4. Frekvenční tabulky
5. Přihláška do programu Ekoškola
6. Situační plán ZŠ Pod Skalkou
7. Testy závislostí
8. Záznamový arch z brainstormingu
9. Výsledky sekundárního výzkumu
10. Výpočty indexu spokojenosti
11. Záznamový arch z rozhovoru
12. Pozvánka na Ekologický a farmářský den
13. Fotografie ZŠ Pod Skalkou
14. Komplexní tabulky třídění prvního stupně

Příloha č. 1

Identifikační údaje ZŠ Pod Skalkou

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Název programu: **ŠKOLA DNES**

Název školy: Základní škola Pod Skalkou, Rožnov p. R.,
příspěvková organizace

Adresa školy: Bezručova 293, 756 61 Rožnov pod Radhoštěm

Právní forma: příspěvková organizace od 1.1.1993

Ředitelka: Mgr. Kristina Kubečková

Zástupce ředitelky: Mgr. Zita Koláčková

Koordinátorky tvorby ŠVP: Mgr. Pavla Hrnčířová,
PaedDr. Zuzana Mrlíková

Aktualizace ŠVP: Mgr. Kristina Kubečková
PaedDr. Zuzana Mrlíková

Kontakty:

Telefon:	571 751 270	sekretariát
	571 751 271	ředitelka
	571 751 277	kancelář školní jídelny
	571 751 283	školní družina

Webové stránky: www.zspodskalkou.cz

E-mail: skola@zspodskalkou.cz

Škola založena: 1.9.1965

Datum zařazení do sítě škol: 22.3.1996

IZO: 045211761

IČO: 45211761

Zřizovatel: Město Rožnov pod Radhoštěm, Masarykovo náměstí 128,
756 61 Rožnov pod Radhoštěm

Kontakty:

Telefon: 571 661 111

Fax: 571 654 488

Webové stránky: www.roznov.cz

E-mail: podatelna@roznov.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2012

Mgr. Kristina Kubečková

Ředitelka

Příloha č. 2

Dotazník pro 1. stupeň

1. a) Říká ti něco pojem ekologie?
b) Znáš pojem Ekoškola?
c) Slyšel jsi o Ekotýmu?
d) Všiml sis nové nástěnky věnované Ekoškole?

ANO	NE
ANO	NE
ANO	NE
ANO	NE

2. a) Třídíte doma odpad?
b) Nosíte plastové lahve do školy?
c) Nosíte starý papír do školy?
d) Víte, že škola sbírá vybité baterie?
e) Víte, že ve škole sbíráme vyřazené elektrospotřebiče?

ANO	NE
ANO	NE
ANO	NE
ANO	NE
ANO	NE

3. Vybarvi tolik smajlíků, jak se Ti líbí následující prostory.

- a) chodby a galerie
- b) šatny
- c) jídelna
- d) třídy
- e) venkovní prostředí školy
- f) hřiště
- g) átrium

4. Zaškrtni návrhy na zlepšení současného stavu školy, které tě zaujaly

- a) oblast odpady:

Zlepšení třídění odpadů
Sběr hliníku

- b) oblast prostředí školy:

Atrium
Venkovní učebna
Zvířátka ve třídách
Skalka
Lavičky před školou
Květiny ve škole i před školou
Úprava pozemků a kompostu
Ekologická výzdoba školy
Hřiště
Úklid v okolí školy
Budky
Zasadit stromy
Lesní stezka se jmenovkami
Zlepšit prostory mezi pavilony

5. Zaškrtni 5 předmětů, ve kterých se objevují prvky ekologie.

český jazyk	
anglický jazyk	
matematika	
informatika	
prvouka	
vlastivěda	
přírodověda	
výtvarná výchova	
pracovní výchova	
tělesná výchova	
hudební výchova	

6. Tvé pohlaví:

MUŽ	ŽENA
-----	------

Do které chodíš třídy?

Dotazník pro 2. stupeň

1. a) Říká ti něco pojem ekologie?
b) Znáš pojem Ekoškola?
c) Slyšel jsi o Ekotýmu?
d) Všímal sis nové nástěnky věnované Ekoškolce?

ANO	NE
ANO	NE
ANO	NE
ANO	NE

2. a) Třídíte doma odpad?
b) Nosíte plastové lahve do školy?
c) Nosíte starý papír do školy?
d) Víte, že škola sbírá vybité baterie?
e) Víte, že ve škole sbíráme vyřazené elektrospotřebiče?

ANO	NE
ANO	NE
ANO	NE
ANO	NE
ANO	NE

3. Zaškrtni tolik bodů, jak se Ti líbí následující prostory školy.

- a) chodby a galerie
b) šatny
c) jídelna
d) třídy
e) venkovní prostředí školy
f) hřiště
g) átrium

1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5
1	2	3	4	5

4. Zaškrtni návrhy na zlepšení současného stavu školy, které tě zaujaly

a) oblast odpady	Zlepšení třídění odpadů	<input type="text"/>
	Sběr hliníku	<input type="text"/>
b) oblast prostředí školy	Atrium	<input type="text"/>
	Venkovní učebna	<input type="text"/>
	Zvířátka ve třídách	<input type="text"/>
	Skalka	<input type="text"/>
	Lavičky před školou	<input type="text"/>
	Květiny ve škole i před školou	<input type="text"/>
	Úprava pozemků a kompostu	<input type="text"/>
	Ekologická výzdoba školy	<input type="text"/>
	Hřiště	<input type="text"/>
	Úklid v okolí školy	<input type="text"/>
	Budky	<input type="text"/>
	Zasadit stromy	<input type="text"/>
	Lesní stezka se jmenovkami	<input type="text"/>
	Zlepšit prostory mezi pavilony	<input type="text"/>

5. Zaškrtni 5 předmětů, ve kterých se objevují prvky ekologie.

český jazyk	☐
cizí jazyk	☐
matematika	☐
informatika	☐
fyzika	☐
chemie	☐
dějepis	☐
přírodopis	☐
zeměpis	☐
občanská výchova	☐
výtvarná výchova	☐
pracovní výchova	☐
tělesná výchova	☐
hudební výchova	☐

6. Tvé pohlaví:

MUŽ	ŽENA
-----	------

Do které chodíš třídy?

Evaluační rožnovského školství dále pokračuje

Budoucnost rožnovského školství je stále ve hvězdách. Na zářijovém zasedání zastupitelstva se zvedla vlna odporu ze strany rodičů proti některým návrhům pracovní skupiny, jež připravila několik variant. Ani za měsíc ale stále není jasné, jakým způsobem se bude situace řešit.

Téma budoucnosti rožnovského školství se probírá prakticky od začátku letošního roku. Za účelem řešení úbytku žáků na školách byla zřízena pracovní skupina, která na zmíněném zářijovém zastupitelstvu přinesla sedm variant řešení: zrušení jedné velké základní školy (Pod Skalkou, 5. května, Videčská) a přesun žáků na dvě zbývající, přesun žáků ze ZŠ Záhumení do prostor ZŠ Videčská, přesun MŠ Na Zahradách do prostor ZŠ Videčská, přesun MŠ Radost a 5. května 1527 do prostor ZŠ 5. května a ponechat současný stav. Právě přesun mateřských školek do škol základních doporučila pracovní skupina a byly to tytéž varianty, které nejvíce kritizovali rodiče potažmo rož-

novská veřejnost. Těm se zcela logicky nejvíce zamlouvá poslední varianta, tedy snažit se udržet současný stav.

V úterý 18. října se sešla opět pracovní skupina, která se vyjádřila k připomínkám veřejnosti proti přesunu mateřinek na základní školy. Konstatování, které lze vyvodit ze čtyřstránkového dokumentu, je přibližně následující: mateřinky a základní školy mohou spolu působit v jedné budově bez větších problémů, což dokazuje i praxe, v České republice zcela běžná.

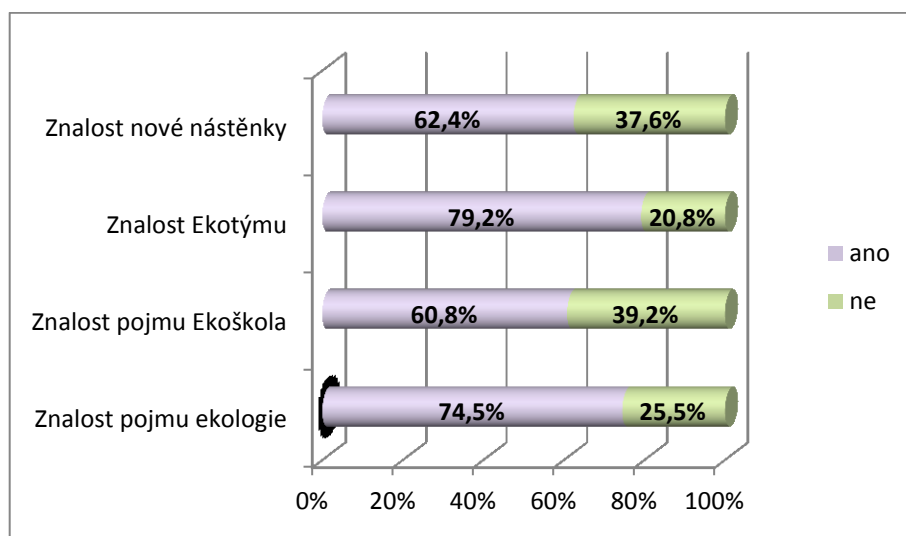
Budoucnost rožnovského školství se nakonec dostala i do diskuze zasedání zastupitelstva 25. října. Přichodící občané se na něm domáhali veřejného projednávání, to by mělo proběhnout před prosincovým jednáním zastupitelstva.

Pokud se vás tematika dotýká nebo vás nějakým způsobem zajímá, naleznete veškeré dokumenty k evaluaci – důvody, závěry – na webových stránkách <http://roznov.cz/evaluace>. Zapojit se také můžete do diskuse na našem blogu v záložce diskuse.

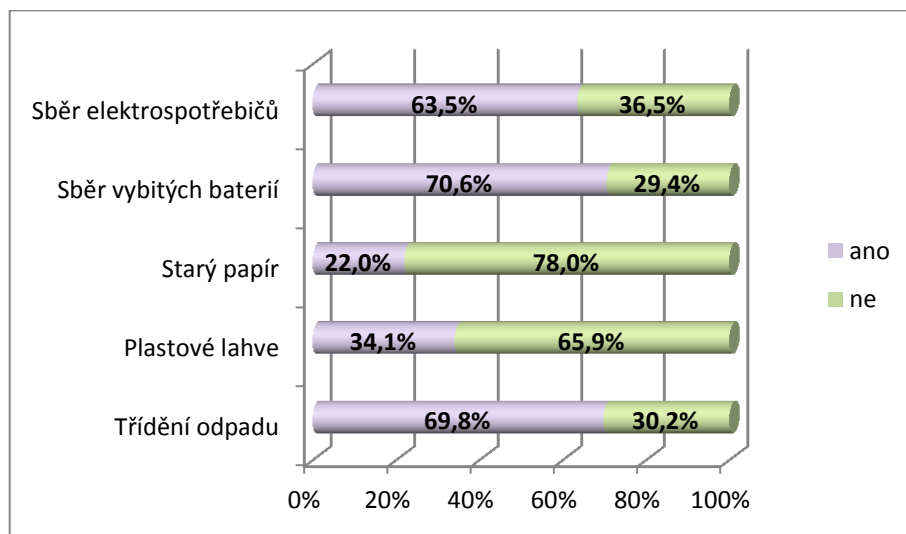
-lup-

Příloha č. 4

Grafy třídění prvního stupně

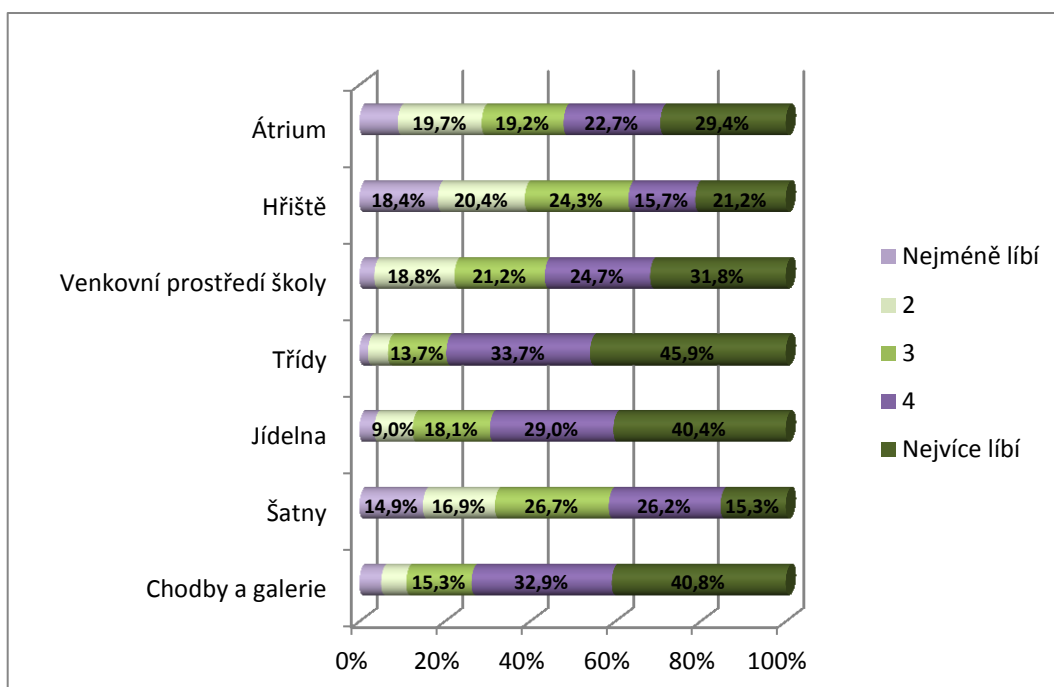

Obrázek 1 Obecné znalosti

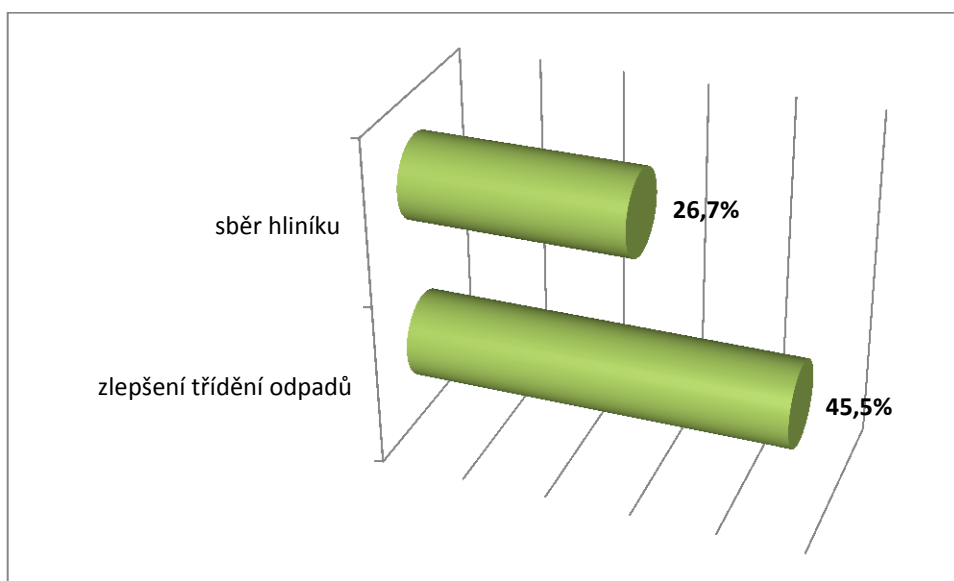

Obrázek 2 Oblast odpadů

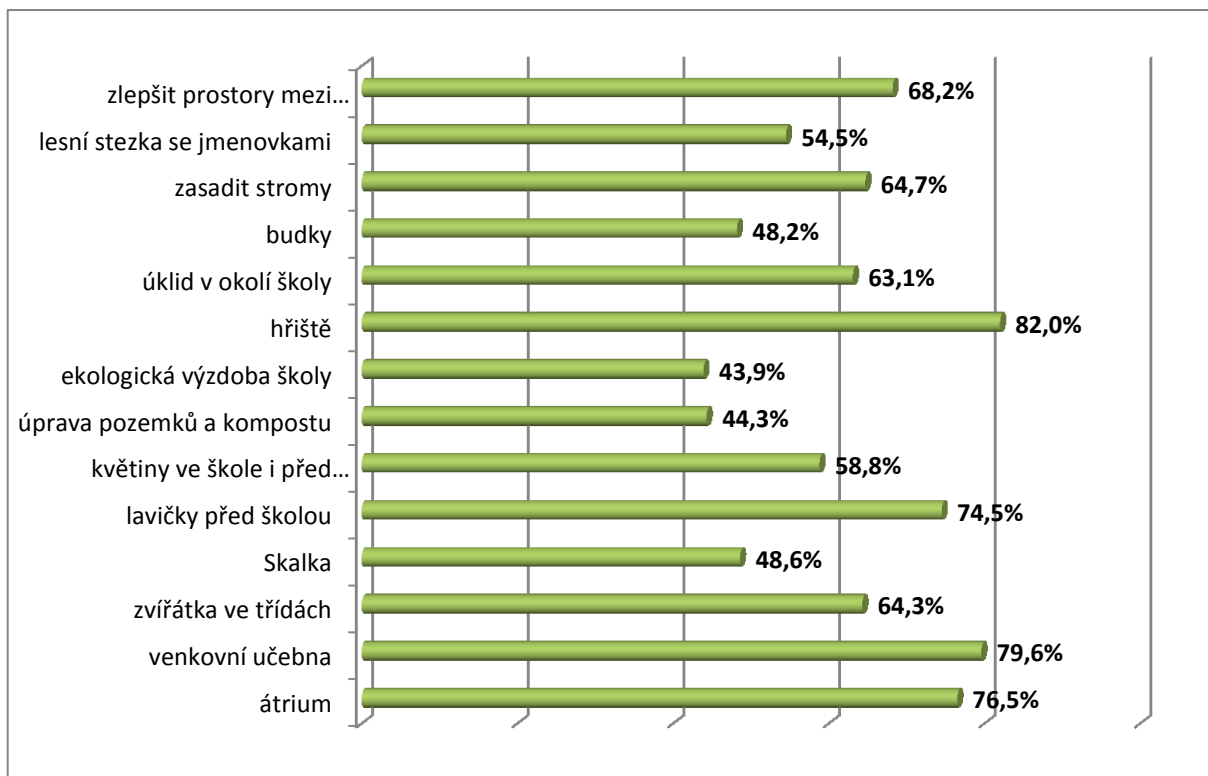

Obrázek 3 Oblast prostředí školy

Obrázek 4 Brainstorming – oblast odpadů

Obrázek 5 Brainstorming – oblast prostředí školy

Příloha č. 5

Příhláška do programu Ekoškola

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

Sdružení
TEREZA

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PŘIHLÁŠKA DO PROGRAMU EKOŠKOLA

INFORMACE O ŠKOLE

Název školy:	ZŠ PODSKALKOV, ROŽNOV P. R., příspěvek	IC	452 11 761
Adresa školy:	Bezručova 293	DIČ	CZ 452 11 761
	Rožnov p. R.	PSČ	756 61
Kraj:	Zlínský		
Webové stránky:	www.zapodskalkov.cz		
Telefon:	571 751 270		
E-mail:	skola@zapodskalkov.cz		
E-mail kontaktní osoby na zaslání faktur:	bartovikova@zapodskalkov.cz		

Celkový počet žáků:	345
Celkový počet pedagogů:	24

INFORMACE O KOORDINÁTOROVÍ

Jméno a příjmení:	Z. HRLÍKOVÁ	H. KUBIŠOVÁ	Titul:	Mgt.
Mobil:	774 64 27 09	736 772 267		
E-mail:	zhrlikova@seznam.cz	knbiszova.m@seznam.cz		
Jiný kontakt:				

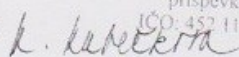
KONTAKT NA ZÁSTUPCE EKOTÝMU - ŽÁK

Jméno a příjmení:	Michal Rak
E-mail:	Michal.Rak99@seznam.cz
Jiný kontakt:	739 732 347

Podpis koordinátora:

VEDENÍ ŠKOLY SOUHLASÍ S REALIZACÍ PROGRAMU NA ŠKOLE.

Základní škola,
Pod Skalkou, Rožnov p. R.,
příspěvková organizace
ICO: 452 11 761, PSČ: 756 61

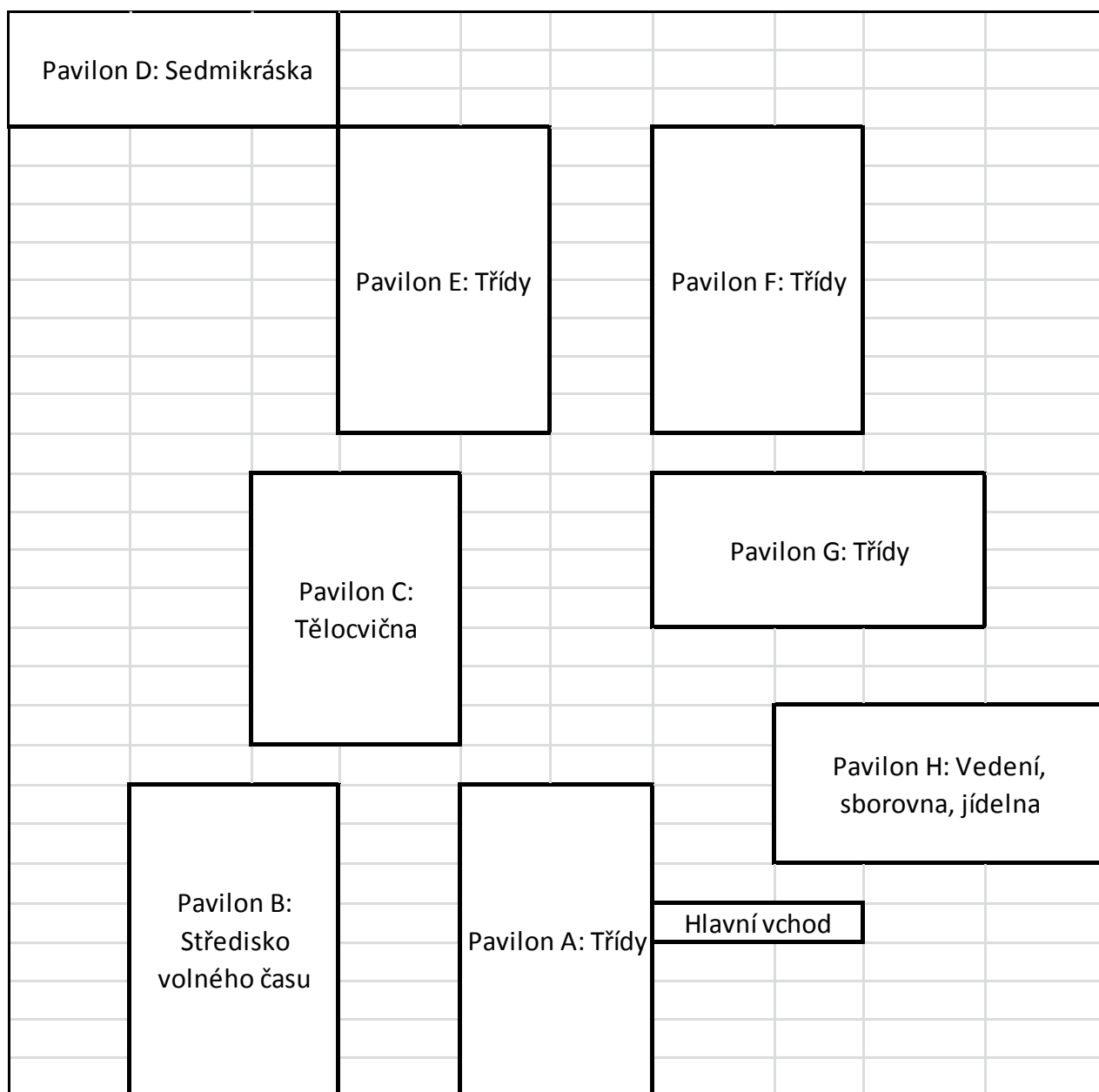
Podpis vedení školy: Datum: 12.10. 2012

Ekoškola

Příloha č. 6

Situační plán ZŠ Pod Skalkou

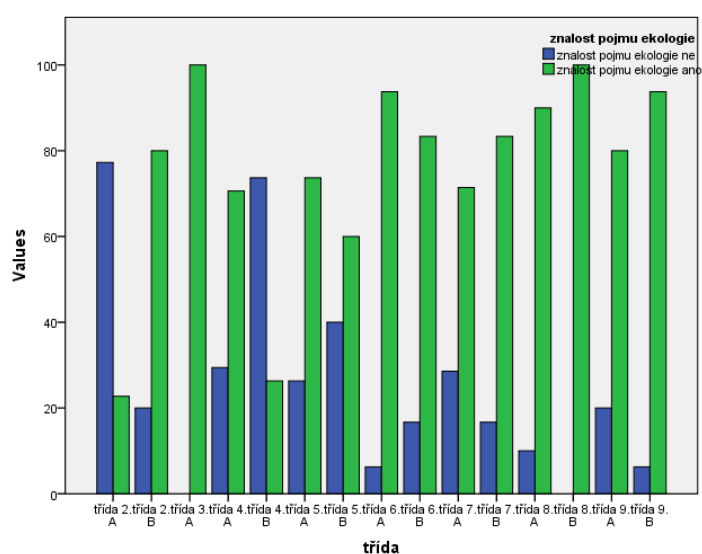

Příloha č. 7

Testy závislostí

Tabulka 1 Kontingence: znalost pojmu ekologie x třída

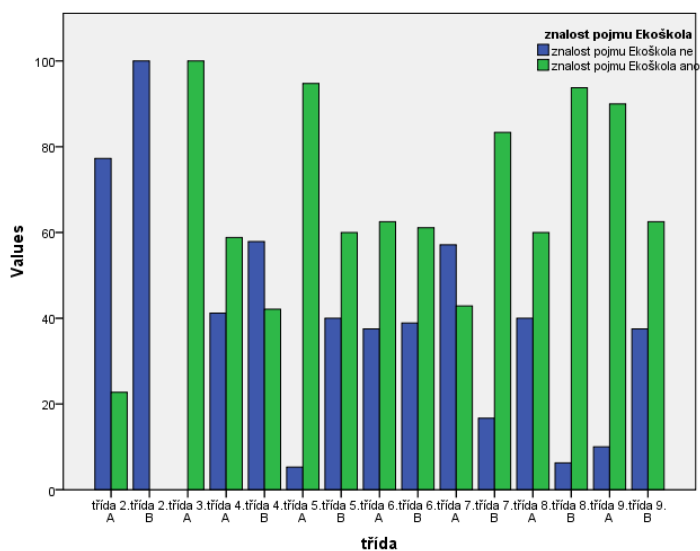
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,555	,000
	Cramer's V	,555	,000
	Contingency Coefficient	,486	,000
N of Valid Cases		255	

Obrázek 6 Vývoj závislosti: znalost pojmu ekologie x třída

Tabulka 2 Kontingence: znalost pojmu Ekoškola x třída

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,580	,000
	Cramer's V	,580	,000
	Contingency Coefficient	,502	,000
N of Valid Cases		255	

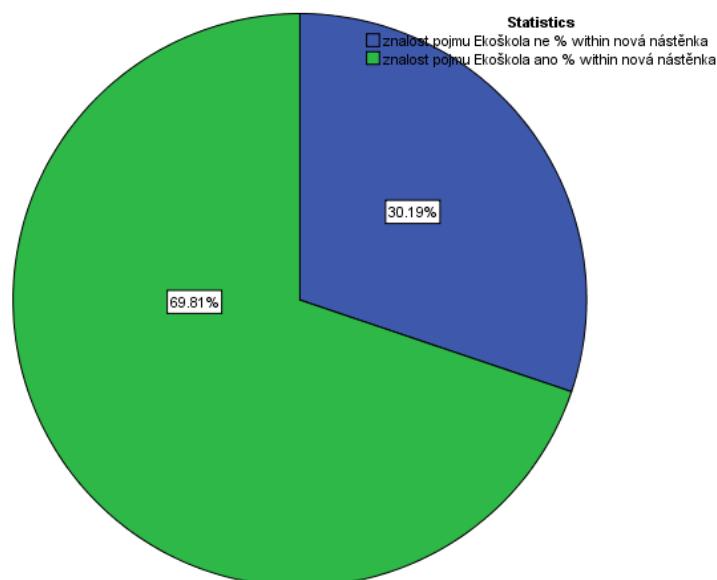

Obrázek 7 Vývoj závislosti: pojem Ekoškola x třída

Tabulka 3 Kontingence: znalost pojmu Ekoškola x povědomí o nové nástěnce

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,238	,000
	Cramer's V	,238	,000
	Contingency Coefficient	,231	,000
N of Valid Cases		255	

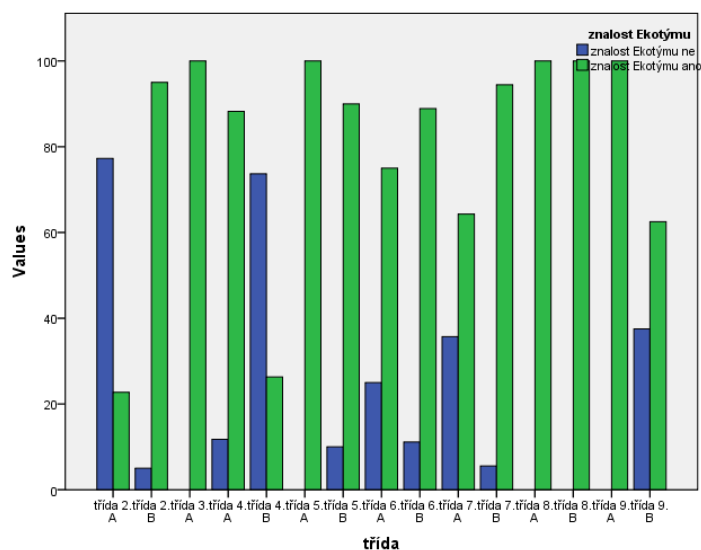
znalost pojmu Ekoškola * nová nástěnka Crosstabulation
nová nástěnka ano

Obrázek 8 Vývoj závislosti: pojem Ekoškola x nástěnka

Tabulka 4 Kontingence: znalost Ekotýmu x třída

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,657	,000
	Cramer's V	,657	,000
	Contingency Coefficient	,549	,000
N of Valid Cases		255	

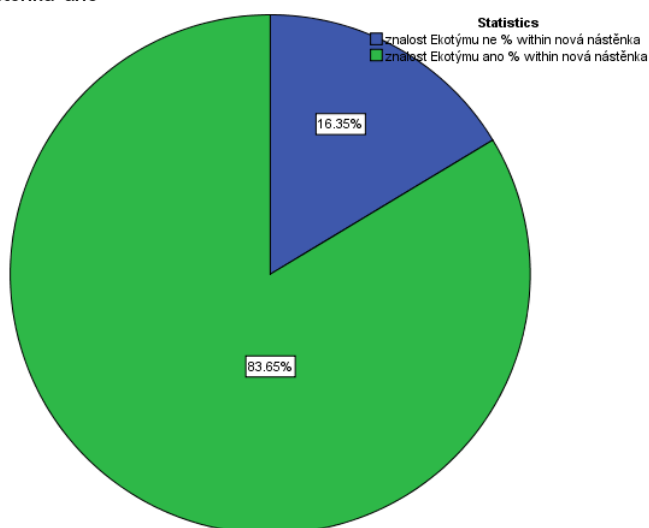

Obrázek 9 Vývoj závislosti: znalost Ekotýmu x třída

Tabulka 5 Kontingence: znalost Ekotýmu x povědomí o nové nástěnce

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,141	,025
	Cramer's V	,141	,025
	Contingency Coefficient	,139	,025
N of Valid Cases		255	

znalost Ekotýmu * nová nástěnka Crosstabulation
nová nástěnka ano

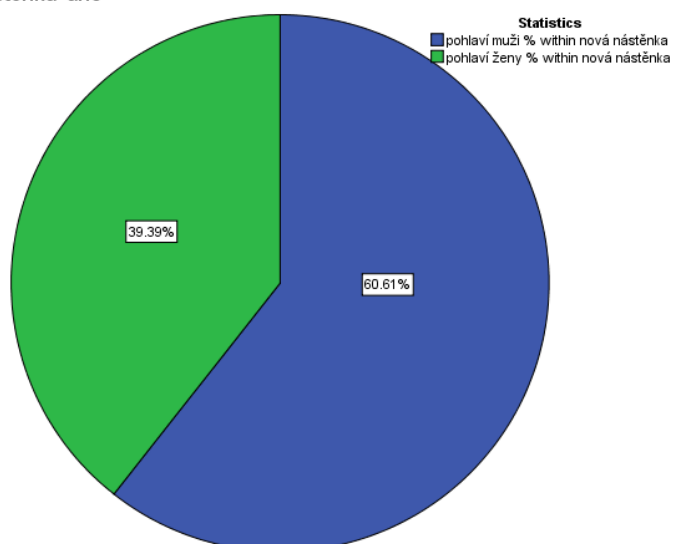

Obrázek 10 Vývoj závislosti: znalost Ekotýmu x nástěnka

Tabulka 6 Kontingence: povědomí o nové nástěnce x pohlaví

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,227	,000
	Cramer's V	,227	,000
	Contingency Coefficient	,221	,000
N of Valid Cases		255	

pohlaví * nová nástěnka Crosstabulation
nová nástěnka ano

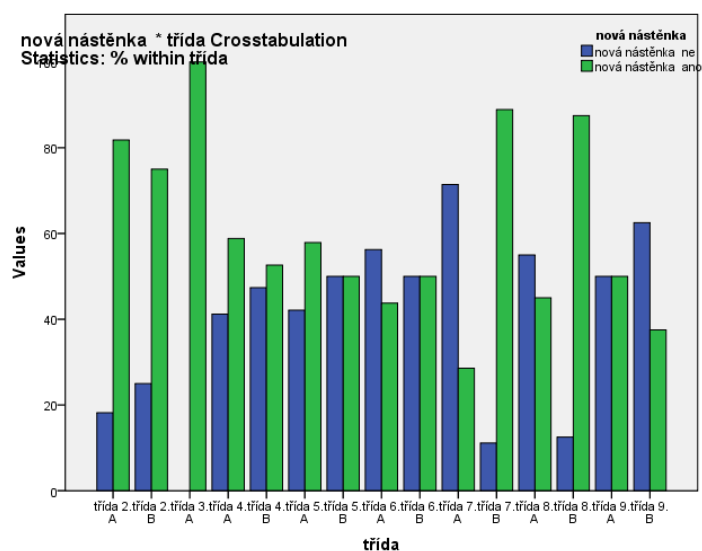

Obrázek 11 Vývoj závislosti: nová nástěnka x pohlaví

Tabulka 7 Kontingence: povědomí o nové nástěnce x třída

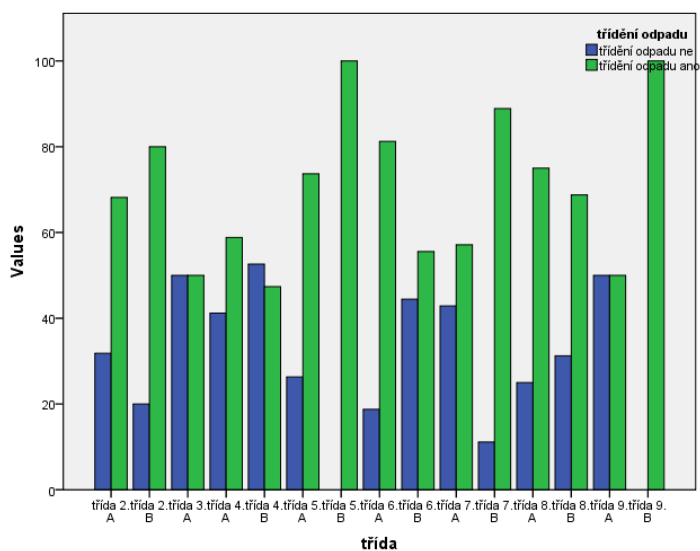
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,425	,000
	Cramer's V	,425	,000
	Contingency Coefficient	,391	,000
N of Valid Cases		255	

Obrázek 12 Vývoj závislosti: povědomí o nové nástěnce x třída

Tabulka 8 Kontingence: Třídění odpadu x třída

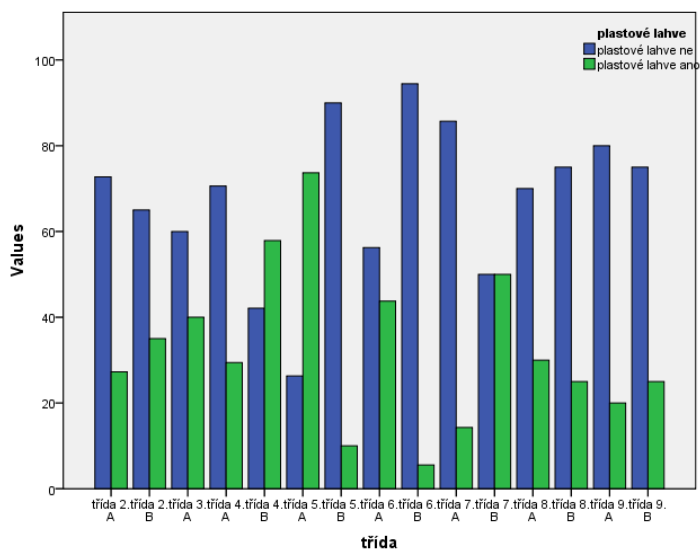
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,347	,006
	Cramer's V	,347	,006
	Contingency Coefficient	,328	,006
N of Valid Cases		255	

Obrázek 13 Vývoj závislosti: třídění odpadu x třída

Tabulka 9 Kontingence: plastové lahve x třída

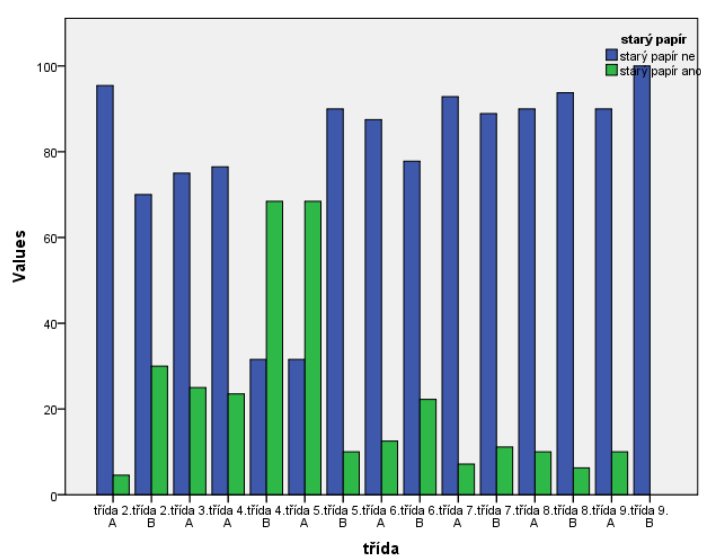
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,373	,001
	Cramer's V	,373	,001
	Contingency Coefficient	,349	,001
N of Valid Cases		255	

Obrázek 14 Vývoj závislosti: plastové lahve x třída

Tabulka 10 Kontingence: starý papír x třída

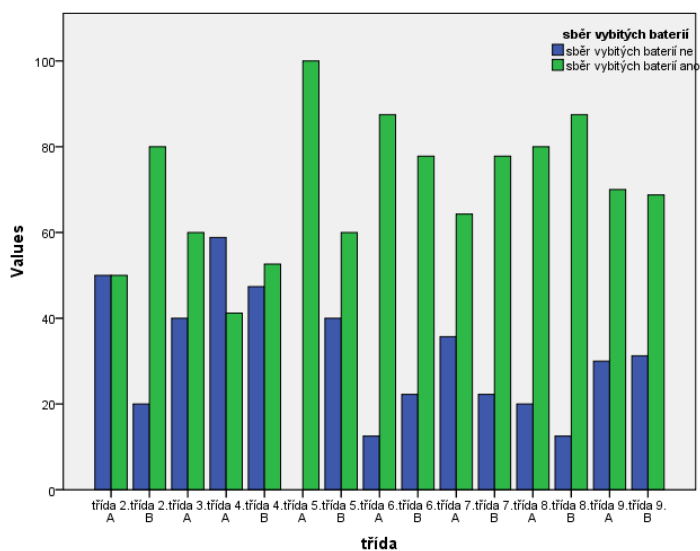
		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,511	,000
	Cramer's V	,511	,000
	Contingency Coefficient	,455	,000
N of Valid Cases		255	

Obrázek 15 Vývoj závislosti: starý papír x třída

Tabulka 11 Kontingence: sběr baterií x třída

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,351	,005
	Cramer's V	,351	,005
	Contingency Coefficient	,331	,005
N of Valid Cases		255	

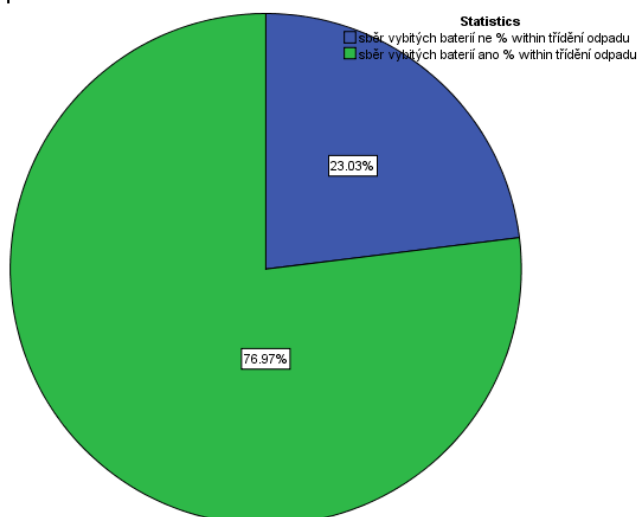

Obrázek 16 Vývoj závislosti: sběr baterií x třída

Tabulka 12 Kontingence: sběr baterií x třídění odpadu

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,213	,001
	Cramer's V	,213	,001
	Contingency Coefficient	,208	,001
N of Valid Cases		255	

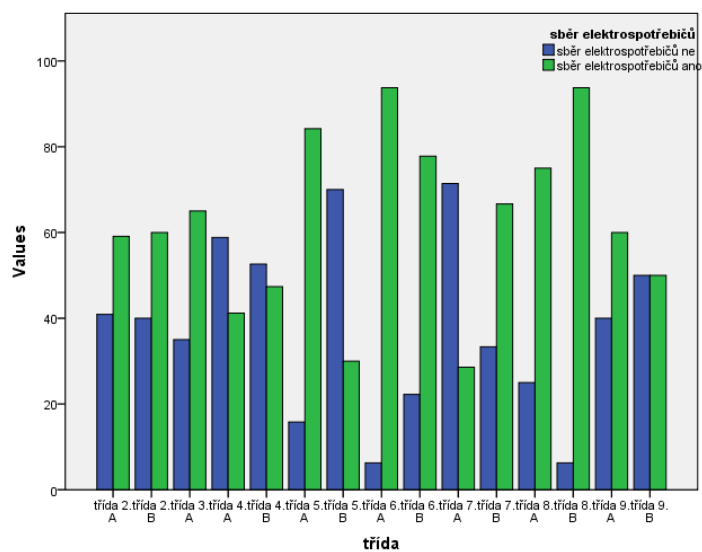
sběr vybitých baterií * třídění odpadu Crosstabulation
třídění odpadu ano

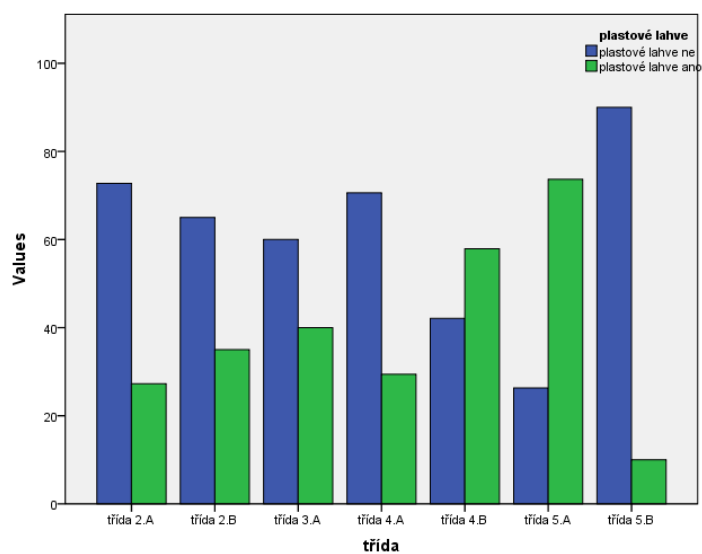
Obrázek 17 Vývoj závislosti: sběr baterií x třídění odpadu

Tabulka 13 Kontingence: sběr elektrospotřebičů x třída

		Value	Approx. Sig.
Nominal by Nominal	Phi	,389	,000
	Cramer's V	,389	,000
	Contingency Coefficient	,363	,000
N of Valid Cases		255	

Obrázek 18 Vývoj závislosti: sběr elektrospotřebičů x třída

Obrázek 19 Vývoj závislosti: plastové lahve x třída x 1.stupeň

Příloha č. 8

Záznamový arch z brainstormingu

ZŠ Pod Skalkou,
Bezručova 293,
756 61 Rožnov pod Radhoštěm

Základní škola,
Pod Skalkou, Rožnov p. R.,
příspěvková organizace ②
IČO: 452 11 761, PSČ: 756 61

Brainstorming

K. Lukáčková

Den: 6.11.2012
Místo: sborovna ZŠ Pod Skalkou
Čas: 13:30 – 15:00
Téma: oblasti Ekoškoly (prostředí školy, odpady, voda a energie)
Účastníci: hlavní koordinátor Bc. Petra Mrlíková
koordinátorky Ekotýmu
členové Ekotýmu

Návrhy:

ODPADY = vylepšil būdění odpadu |||||
sběr křmíku |||

PROSTŘEDÍ ŠKOLY = abrium |||||
venkovní učbna |||||
zvěřálka u būdách |||||
skátká |||||
lavíčky pūd škotou |||||
kvěliny ve škole i pūd |||||
úprava pozemků i kompostu |||||
ekologická výzdoba školy |||||
hřší |||| úklid v škole školy |||
budky ||| zasadil stromy ||
lesní plzka se jímankami ||
zlepšil prostory mezi pavilony

VODA = kontrola zaláhnulých kohoutků |
králík poušlení vody

ENERGIE = šlůky na vypínač "HASÍNEJ"

Příloha č. 9

Výsledky sekundárního výzkumu

ODPADY:

1. Vyhýbáte se používání výrobků na jedno použití? Vyhýbáme se co nejvíce.
Používáme na některých WC papírové utěrky, ale z recyklovatelného materiálu. Na besídkách jsou občas papírové tácky na občerstvení, ale na pití už máme skleničky.
2. Nakupuje škola věci ve větších baleních? V případě rychlé potřeby zajede pan školník nebo úřednice pro drobný nákup. Kuchyň uvedla, že nakupuje ve větších baleních.
3. Používají se ve škole „šmíráky“? Učitelé i žáci napsali, že „šmíráky“ používají.
Kancelář i učitelé na poznámky, na náčrty ve výtvarné výchově, na kreslení v družině.
4. Kopírujete oboustranně? Všichni napsali, že oboustranně kopírují. V pěti třídách částečně.
5. Využíváte někde ve škole odpady pro další činnosti? Využíváme je ve výtvarné výchově, pracovních činnostech a chemii, a to kartóny, noviny, textil, vlnu, krabice, plechovky, PET lahve, sklenice, knoflíky, pytlíky od čaje, stará trička a další.
6. Máte ve škole nápojový či jídelní automat? Máme dva, u jídelny mléčný automat a v galerii na minerálky a ovocné šťávy. Pět tříd napsalo, že obaly vyhazují do běžného koše.
7. Třídíte ve škole odpady? Ano, třídíme papír, plasty, sklo, elektroodpad, hliník (dvě třídy) a vybité baterie. Kompost zatím nefunguje.
8. Jak škola nakládá s nebezpečným odpadem? Školník odváží nebezpečný odpad do sběrného dvora. Také jsme nechali odvézt PC prodejci.
9. Máte ve škole dostatek košů na tříděný odpad? Máme košů dost, ale ještě chybí.
Máme 13 na papír, 9 na plast, 2 na hliník. Nové koše si přeje jídelna, kancelář, družina, některé třídy. S jídelnou domluvíme, kde budou dávat kartóny.
10. Jsou koše na tříděný odpad i v ředitelně, sborovně, kabinetech? Koš na papír je jenom ve sborovně, u kopírky. PET lahve odnášíme a třídíme v kabinetech a u úřednic není, ani v ředitelně.
11. Vědí žáci a učitelé, kde jsou koše na třídění odpadků umístěny? Ano, vědí.
12. Jsou koše jasně označeny? Odpovídá jejich barva barvě kontejnerů? Ne, všechny.
Barvy neodpovídají, protože buď koše nebyly, nevyhovovaly nebo byly drahé.
13. Jsou před školou umístěny kontejnery na tříděný odpad? Ano, na papír, plast, sklo a směsný.

14. Zjistěte, jaká je další cesta vytríděného odpadu z vaší školy, co všechno a kde se z něho vyrábí? Kuchařky vynáší koše denně. Žáci (služba určená učitelem) dle naplnění jednou za měsíc. Odpad odváží komunální služby firmy A.S.A. Odpad se veze do třídírny do Ostravy.
15. Má škola vlastní kompost? Nemá.
16. Provádíte ve škole sběrové akce? Máme celoroční sběr papíru, PET lahví, baterií, drobného elektroodpadu. Nárazově lesní plody pro zvěř.
17. Používáte ve škole výrobky z recyklovaných materiálů? Toaletní papír a ubrousky, sešity, některé výkresy, papír na tisk.
18. Zásobuje se školní kuchyně potravinami a nápoji ve vratných obalech? Plastové přepravky.
19. Zásobuje se školní bufet potravinami a nápoji ve vratných obalech? Přepravky na pečivo.
20. Kde končí zbytky a odpadky z kuchyně? Odváží si je drobní chovatelé.
21. Kolik se denně vyhazuje jídla ze školní kuchyně? 30 – 50l, jedná se o odpad z čištění zeleniny a vrácené obědy dětí.
22. Kde končí zbytkový / netříděný odpad? Ve směsném odpadu nebo ve sběrném dvoře.
23. Která firma se stará o odvoz netříděného odpadu? Mohla by škola ušetřit při snížení produkce odpadů? Firma A.S.A. Škola neušetří při snížení odpadů. Kontejnery se pravidelně odváží a platíme je. Ušetří přírodu, a tím vychováváme děti.
24. Zjistěte, na kterých místech ve škole či jejím okolí žáci nejčastěji odhazují odpadky? Odpadky se objevují ve třídách kolem košů, na chodbách, kolem chodníků, na hřišti. Nelíbí se nám, že to naši spolužáci dělají.

PROSTŘEDÍ ŠKOLY:

1. Líbí se žákům a učitelům prostředí školy? Nejvíce se líbí recepce, galerie, projektová chodba. Nelíbí se nepořádek před vchodem, na hřišti. Okolí školy je smutné, bez laviček, květiny schnou v galerii.
2. Jak hodnotí žáci a učitelé jednotlivé prostory? Žákům se nejvíce líbí jejich vlastní třídy.
3. Kdo se o které prostory stará? V jaké míře se na péči podílejí žáci? O úklid tříd a chodeb se starají žáci a uklízečky. O okolí školy (zeleň, sníh) se stará školník, v pěstitelských činnostech žáci (hrabou listí, sbírají odpadky, pracují na pozemku). Správci učeben jsou učitelé. Ve třídách jsou služby (po týdnu se střídají).

4. Je škola přívětivá k přichozím návštěvníkům? Ano, existují nápisy a směrovky pavilonů, plán školy, paní recepční ukáže cestu. Škola zaujme recepcí, diplomy, výstavou, výrobky, obrázky, nástěnkami, apod.
5. Kdo a jak se stará o květiny ve škole? Služba na květiny, určený žák nebo učitel, u recepce paní recepční, v jídelně kuchařky.
6. Myslí si žáci a učitelé, že je ve škole dost zeleně? Většina učitelů a všichni žáci si myslí, že ano. Paní ředitelka a někteří učitelé si myslí, že ne.
7. Pečuje škola o své okolí? Ano, žáci hrabou listí a starají se o pozemek v pracovních činnostech, sbírají odpadky (podle rozpisu tříd). Staráme se o květiny na chodbách a ve třídách.
8. Kde můžete trávit přestávky, volné hodiny? Na chodbách, v galerii, v herních koutcích, ve třídách, v atriu, v relaxačním koutku, družina.
9. Máte ve volném čase k dispozici nějaké stolní hry? Ano, jsou vyrobeny z papíru, plastu, ze dřeva, fotbálek. Jsou využívány ve třídách, v družinách.
10. Má škola vlastní pozemek? Pozemek máme pěkný, ale zanedbaný.
11. Je na školním pozemku hřiště? Hřiště je zanedbané, odpoledne ho znečišťují i cizí návštěvníci. Jsme rádi, že tam můžeme mít tělocvik, tvrdí žáci. Je zde málo prolézaček, nejsou tam žádné lavičky, děti tam můžou trávit čas i po škole.
12. Využíváte školní pozemek pro pěstování rostlin? Ano.
13. Máte na školním pozemku učebnu? Ne
14. Co by ještě žáci uvítali pro trávení volného času ve škole? Vylepšení atria, panáky, pink ponk, zrekonstruované oplocené hřiště, prolézačky, více laviček ve škole.

Příloha č. 10

Výpočet indexů spokojenosti

Obecný vzorec: $IS = \left(\frac{PBS-1}{5-1} \right) * 100$ IS = index spokojenosti, PZS = průměrné body spokojenosti

Chodby a galerie: $IS = \left(\frac{3,99-1}{4} \right) * 100 = 74,75 \%$

Šatny: $IS = \left(\frac{3,1-1}{4} \right) * 100 = 52,5 \%$

Jídelna: $IS = \left(\frac{3,94-1}{4} \right) * 100 = 73,5 \%$

Třídy: $IS = \left(\frac{4,17-1}{4} \right) * 100 = 79,25 \%$

Venkovní prostředí školy: $IS = \left(\frac{3,62-1}{4} \right) * 100 = 65,5 \%$

Hřiště: $IS = \left(\frac{3,01-1}{4} \right) * 100 = 50,25 \%$

Atrium: $IS = \left(\frac{3,44-1}{4} \right) * 100 = 61 \%$

Výpočty indexů spokojenosti pro 1. stupeň

Chodby a galerie: $IS = \left(\frac{3,93-1}{4} \right) * 100 = 73,25 \%$

Šatny: $IS = \left(\frac{2,88-1}{4} \right) * 100 = 47 \%$

Jídelna: $IS = \left(\frac{3,7-1}{4} \right) * 100 = 67,5 \%$

Třídy: $IS = \left(\frac{4,31-1}{4} \right) * 100 = 82,75 \%$

Venkovní prostředí školy: $IS = \left(\frac{3,76-1}{4} \right) * 100 = 69 \%$

Hřiště: $IS = \left(\frac{3,31-1}{4} \right) * 100 = 57,75 \%$

Atrium: $IS = \left(\frac{3,68-1}{4} \right) * 100 = 67 \%$

Výpočty indexu spokojenosti pro 2. stupeň

Chodby a galerie: $IS = \left(\frac{4,04-1}{4}\right) * 100 = \mathbf{76 \%}$

Šatny: $IS = \left(\frac{3,32-1}{4}\right) * 100 = \mathbf{58 \%}$

Jídelna: $IS = \left(\frac{4,17-1}{4}\right) * 100 = \mathbf{79,25 \%}$

Třídy: $IS = \left(\frac{4,02-1}{4}\right) * 100 = \mathbf{75,5 \%}$

Venkovní prostředí školy: $IS = \left(\frac{3,48-1}{4}\right) * 100 = \mathbf{62 \%}$

Hřiště: $IS = \left(\frac{2,71-1}{4}\right) * 100 = \mathbf{42,75 \%}$

Atrium: $IS = \left(\frac{3,2-1}{4}\right) * 100 = \mathbf{55 \%}$

Příloha č. 11

Záznamový arch z rozhovoru

ZŠ Pod Skalkou,
Bezručova 293,
756 61 Rožnov pod Radhoštěm

Rozhovor

Základní škola,
Pod Skalkou, Rožnov p. R.,
příspěvková organizace
IČO: 452 11 761, PSČ: 756 61

K. Kubečková

Den: 21.03.2013
Místo: ředitelna ZŠ Pod Skalkou
Čas: 10:00 – 11:00
Téma: Zavádění návrhů týkajících se Ekoškoly
Účastníci: Mgr. Kristina Kubečková – ředitelka ZŠ Pod Skalkou
Bc. Petra Mrlíková – koordinátorka rozhovoru
koordinátorka Ekotýmu

Otázky:

1. Proč se škola zapojila do programu Ekoškola? Jaký byl hlavní důvod?

Přišla mailová nabídka o Ekoškole a škola zjistila, že už něco dělá a proč to využít. Zvýšit to prestiž školy. Děti se zapojí do toho školy.

2. Účastníte se schůzek Ekotýmu?

Nepřavidelně. Paní ředitelka ji madřina

3. Pokud ano, jakým způsobem se zapojujete?

Učitel. Podnikají a motivují děti

4. Na škole probíhá sběr plastů, starého papíru, vybitých baterií a starých elektrospotřebičů. Co si o tom myslíte?

Je to dobrá věc a má to smysl. Kvůli přírodě a financím

5. Sběr plastu má své rezervy, hlavně na druhém stupni. Jak by se podle Vás dal zájem ze strany dětí podpořit?

Dalo by se to podpořit mapou. Iz. občerstvení dny. Po svačkách, po obědích (Den Země, Den vody). Motivovat

6. Obdobná situace je také se sběrem starého papíru. Dalo by se zde něco změnit pro rozšíření zájmu dětí?

Motivovat tak, že se vyloženou grafy na začátku školního roku a na konci.

7. Co se týče sběru baterií a elektrospotřebičů, zde je zájem nejmenší. Zkoumali jsme, jestli děti vůbec vědí o sběru. Ukázalo se, že většina ví, ale přesto nesbírá. Myslíte si, že je chyba na straně školy?

Jsou to oblasti, o které se starají více rodiče, kteří musí do oběrného domu. Např. staré mobilní se děti nechávají pro jistotu.

8. Na základě výzkumu vyplynulo, že žáci prvního stupně jsou nejméně spokojeni s prostorem šaten. Dále sice vyšlo, že šatny nejsou pro děti až tak významné, ale přesto, čím si to vysvětlujete?

Je tam malý prostor, tmavý, neuklizený. Může udělat lépe, málo místa, omrzlý prostor.

9. Na druhém stupni je největší nespokojenost se školním hřištěm a atriem. Chystá se zde nějaká rekonstrukce?

Do budoucna uvažují, hlavním důvodem je nedostatek peněz. Hřiště má už svůj projekt.

10. Celkově vyplynula nespokojenost s venkovním prostředím v okolí školy. Padly návrhy jako lavičky před školou, úklid kolem školy, postavení venkovní učebny. Je možné nějaký z návrhů zrealizovat?

Lavičky uvažují, ale postupně. Ze stálého rozpočtu, možná z obecního. Můžou rozhodnout i děti. Budeme sbírat z peněz ze sběru.

11. Je na škole ekologický kroužek?

Ted' není. Od příštího roku bude myslivický kroužek, který bude propojený s ekologií. Ekologický kroužek také bude, bude propojen s Ekobytem.

12. Je možné zařadit více témat ekologie do výuky? Například do výtvarné a pracovní výchovy?

Pracujeme s recyklovaným materiálem. Je učitel možnost rozvíjet.

Děkuji za Váš čas, paní ředitelko. Vaše odpovědi budou zpracovány pro účely diplomové práce a nebudou bez Vašeho souhlasu nikde zveřejňovány. Pouze pro akademické účely.

605 969 243

POZVÁNKA NA EKOLOGICKÝ A FARMÁŘSKÝ DEN V ROŽNOVĚ

PRO ŽÁKY ZÁKLADNÍCH ŠKOL

DATUM: .....2013 v 9,00 hod

MÍSTO: Střední škola zemědělská a přírodovědná Rožnov pod Radhoštěm

PROGRAM: 1) Ukázka školy a školního statku

2) Prezentace CHKO Beskydy

3) Ukázka kynologického kroužku

4) Beseda se studenty a učiteli školy

5) Pohoštění

5) Prohlídka města a muzea

Jste srdečně zváni!
Budeme se těšit na Vaši návštěvu.

Adresa: SŠ zemědělská a přírodovědná
nábř. Dukelských hrdinů 570
756 61 Rožnov pod Radhoštěm

Ing. Jaroslav Krémář
ředitel školy

Kontakt: info@szesro.cz
tel. 571 654 390-2
www.szesro.cz

Příloha č. 13

Obrázek 20 Budova ZŠ Pod Skalkou

Obrázek 21 Recepce školy

Obrázek 22 Školní jídelna

Obrázek 23 Atrium

Obrázek 24 Kontejnery na tříděný odpad

Obrázek 25 Místo pro nasbíraný starý papír

Obrázek 26 Prostor mezi pavilony

Obrázek 27 Vzorová „zelená učebna“

Obrázek 28 Členové Ekotýmu

Obrázek 29 Nástěnka Ekoškoly

Příloha č. 14

Tabulka 14 četnosti třídění prvního stupně

Obecné znalosti	Ano		Ne		Celkem	Celkem v %
	četnost	četnost v %	četnost	četnost v %		
Znalost pojmu ekologie	190	74,5%	65	25,5%	255	100,0%
Znalost pojmu Ekoškola	155	60,8%	100	39,2%	255	100,0%
Znalost Ekotýmu	202	79,2%	53	20,8%	255	100,0%
Znalost nové nástěnky	159	62,4%	96	37,6%	255	100,0%
Odpady	Ano		Ne		Celkem	Celkem v %
	četnost	četnost v %	četnost	četnost v %		
Třídění odpadu	178	69,8%	77	30,2%	255	100,0%
Plastové lahve	87	34,1%	168	65,9%	255	100,0%
Starý papír	56	22,0%	199	78,0%	255	100,0%
Sběr vybitých baterií	180	70,6%	75	29,4%	255	100,0%
Sběr elektrospotřebičů	162	63,5%	93	36,5%	255	100,0%
Prostředí školy	Spokojenost v prostory školy					Celkem v %
	Nejméně líbí	2	3	4	Nejvíce líbí	
Chodby a galerie	5,1%	5,9%	15,3%	32,9%	40,8%	100,0%
Šatny	14,9%	16,9%	26,7%	26,2%	15,3%	100,0%
Jídelna	3,5%	9,0%	18,1%	29,0%	40,4%	100,0%
Třídy	2,0%	4,7%	13,7%	33,7%	45,9%	100,0%
Venkovní prostředí školy	3,5%	18,8%	21,2%	24,7%	31,8%	100,0%
Hřiště	18,4%	20,4%	24,3%	15,7%	21,2%	100,0%
Átrium	9,0%	19,7%	19,2%	22,7%	29,4%	100,0%
Výsledky brainstormingu	Četnost	Četnost v %				
zlepšení třídění odpadů	116	45,50%				
sběr hliníku	68	26,70%				
átrium	195	76,50%				
venkovní učebna	203	79,60%				
zvířátka ve třídách	164	64,30%				
Skalka	124	48,60%				
lavičky před školou	190	74,50%				
květiny ve škole i před školou	150	58,80%				
úprava pozemků a kompostu	113	44,30%				
ekologická výzdoba školy	112	43,90%				
hřiště	209	82%				
úklid v okolí školy	161	63,10%				
budky	123	48,20%				
zasadit stromy	165	64,70%				
lesní stezka se jmenovkami	139	54,50%				
zlepšit prostory mezi pavilony	174	68,20%				

Tabulka 15 četnosti třídění prvního stupně

Ekologie v předmětech	1. stupeň	
	četnost	četnost v %
prvouka	115	90,60%
přírodověda	99	78,00%
výtvarná výchova	78	61,40%
pracovní výchova	65	51,20%
vlastivěda	59	46,50%
český jazyk	48	37,80%
informatika	44	34,60%
matematika	23	18,10%
tělesná výchova	14	11,00%
anglický jazyk	14	11,00%
hudební výchova	12	9,40%
Celkem	571	449,60%
Ekologie v předmětech	2. stupeň	
	četnost	četnost v %
přírodopis	125	97,70%
chemie	104	81,30%
zeměpis	93	72,70%
pracovní výchova	76	59,40%
fyzika	54	42,20%
výtvarná výchova	45	35,20%
občanská výuka	43	33,60%
dějepis	20	15,60%
informatika	12	9,40%
tělesná výchova	12	9,40%
cizí jazyk	10	7,80%
český jazyk	6	4,70%
hudební výchova	2	1,60%
matematika	0	0,00%
Celkem	602	470,60%